

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Cem Sancar, 1960'ta doğdu. Tacettin olan adını değiştirdi, Cem'i uygun gördü. Hacettepe Psikoloji ve İstanbul Hukuk'a devam etti. Bodrum'da beş yıl yaşadı. İstanbul'a dönüşte sinemayla ilgilendi. Kendi filmini çekmeye çalışırken iflas etti. Sokakta kitap sattı. Dışardan küçük gazete ve dergilere yazılar yazdı. *Aktüel* dergisiyle birlikte gazeteciliğe başladı. Halen gazetecilik yapıyor. İstanbul'da yaşıyor.

Cem Sancar
Vatan yahut Ben
© İmge Kitabevi Yayınları, 1996
Tüm hakları saklıdır.
ISBN 975-533-163-8
1. Baskı: Ağustos 1996

Kapak Fotoğrafı
Kutup Dalgakıran

Kapak Tasarımı
Nursun Sakal

Dizgi
Sevil Cürül

Kapak Baskısı
Pelin Ofset 418 70 93

İç Baskı ve Cilt
Zirve Ofset 229 66 84

İmge Kitabevi
Yayınçılık Paz. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Konur Sok. No: 3 Kızılay 06650 Ankara
Tel: (312) 419 46 10 - 419 46 11
Faks: (312) 425 65 32
Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Cem Sancar

Vatan yahut Ben

Kaldırım Yazıları

Bu kitapta yer alan yazılar, ikisi dışında, *Aktüel* dergisinde "Kaldırım Yazıları" başlığı altında yayımlanmıştır. "Biz Yaslı ve Dandik Enteller!" ile "Otomatik Kapı Çarpar..." *Express* dergisinde yayımlanmıştır.

Beşinci sayfadaki çizimi kullanmamıza izin veren Şahin Erkoçak'a teşekkür ederiz.

İçindekiler

Önce Ben	9
Bu Cumhuriyette Boykot Var!	13
Pis Enteller!	19
Vietnam Sendromu!	25
Kadın Magandalar	33
Cehennemin Diğer Adı	38
Fenerbahçe	45
Yaşasın Kurtadam!	51
Ben Bir Vatan Haniyim!	57
Tecavüzcü Sığırlar Harekatı	60
Pera Palas'ta Bir <i>Kitsch</i> Parti. İmdaaat!	67
Kriz, Dolar Fetişizmi, Bir de Onlar	74
Hadi Gelin Köyümüze Geri Dönelim!	80
Bodrum Batıyor!	87
Bodrum'daki Ölü	94
Heteroseksüelleri Bulduk!	100
Kaldırım Çocukları	105
"Metalci" Öldü, Yaşasın Rock!	110
Gizli Kamera	117
Türkiyem, "Cinnet" Vatanım Benim!	124
Yasemin Cebenoyan	130
YDH "Bayiler Toplantısı"!	136
Şairi Öldürdüler!	141
Biz Yaşlı ve Dandik Enteller!	149
Otomatik Kapı Çarpar...	154
Vatan Yahut Ben...	159

Önce Ben

Bütün kadınlar beni terketmişti. Bütün kadınları ben terketmiştim. Girip çıkmadığım iş kalmamıştı. Ticarette batmıştım. Bodrum'da asker kaçağı olarak aranıyordum. Nüfus kağıdım bile yoktu. Kötü parasızdım.

Telefonumun kesilmesine dakika kalmıştı. Cihangir'de isli bir bodrum katına düşmüştüm. Geri verilmemek üzere borç alma potansiyelim de tükenmişti.

Yer yatağına yatmış düşünüyordum. Şaka maka bayağı bok durumlardaydım. Çocukluğumun Valide Camii'ne gidip ağlama *trip*'lerine girmek üzereydim. Ama o güzelim mekan da cad-denin altında kalmıştı.

Ben büyüdükçe herşey küçülüyordu...

N'olcaktı?

İş için her yere saldırmıştım. Reklamevlerine (metin yazarı), gazetelere (tashihiçi), dergilere (bişey), sinemalara (amir), sinema kafelerine (memur)...

Hiçbirinden birşey çıkmamıştı. Kabahat ya bendeydi ya da şans tanrısı *Rastlantı* adımı defterinden silmişti.

Reklamcılar, dergiciler beni çok iyi buluyorlardı ama iş de vermiyorlardı.

"Çok iyisin abi ya, ama..."

Metin Yazarları Derneği'nin başındaki arkadaş beni tutmuştu fakat teklifi öldürücüydü: "Senin için gazetelere reklam verelim, böyle bir adamım iş arıyorum diye..."

İş yerine akıl veren bir dallama daha diye geçmişti aklımdan.

Dergicilik piyasasıysa tam bir rezaletti. Dergilerden tanıdığım insanlar karşısında iki nedenle hiç şansım yoktu.

Birincisi, o dönem (göreii düzgünlükteki) dergilerle geçtiğim dalgalar, çalışma önerilerine karşı takındığım haller, alınan komik ötesi ücretlere duyduğum (haklı) küçümseme önümdeki betonarme engellerden bazılarıydı.

İkincisi, memleket *aydıncıkları* arasındaki ölümüne hasetti.

Tanıdığım kişilere iş aradığımı her çıktattığımda önüme hep eski hesaplar açılıyordu. Ben de acilen oradan "üzüyordum".

Bu entellektüel mafyalar o zamanlar (ve de başka zamanlar) kulaktan dolma iznleri beyinlerindeki kara deliklere (yağmurla akan) bir boya gibi sürüyorlardı.

(Memleketimizde sık sık yağmur yağıyordu, yağmasa da ben, biz, bizim çocuklar onların üzerine su sıkıyorduk. Kurtuluşları yoktu.)

Sonradan aynı *iktidar boyasına* demokrasi yıldızını da katılar. Yani demokrat kılığı giymiş angut oldular. Azgın yeteneksizliklerinde değişen hiçbir şey olmadı...

İlkokul müsamerelelerindeki kadar bir yurttaşlık bilgisiyle, Stalin sosyalizminin muhteşem yazarı George Politzer'in *Felsefenin Temel İlkeleri*'ni çapraz okuyan herkesin aydın, yazar, şair ve kadri bilinmemiş entellektüel olması da çok bunaltıcıydı yani. Öf'tü.

O zamanlar...

Her yere sızmışlardı, saldırgandılar ve beş para etmez kibirleriyle çok can sıkıcıydılar.

İlk haber-yazım, "Beyoğlu'nda Dayak Mangaları" yayımlanır yayımlanmaz çeşitli bahanelerle faks ve telefon yağdı dergi yönetimine.

Ortak söz şuydu: *Bu adamı atın!*

İmzaların arasında elbette o zamanki Emniyet Müdürü ve bazı ırkçı yazarlar vardı. Bu da iyiydi. Peki ya diğerleri?..

Şu sıralar çok satan bir mizah dergisinin genç okuyucularını ilkel bir popülizmle oyalayan duygu-salaktan tutun da...

Daha kimler...

Kin kusma eylemi sonra da (gittikçe azalarak) sürdü. Hak-

kımda açılan ağır ceza davalarına konu olan yazılarıma bile anlamsız küfürler edildi.

Elbette bütün bunlar bana vız geldi diyemem. Deyip geçemem. Hepsi de tek tek içimi acıttı. İçimdeki bazı sırça incelikleri kırdı. Tuzla buz yaptı. Sertleştirdi. Dondurdu bana ait uysallıkları. Ben de onları aldım *sürüm sürüm süründüğüm* mahkeme kapılarının pervazlarına sürdüm.

Oraya çok yakıştılar...

Geçtim gittim onları ve diğerlerini. Kinleri, nefretleri. O etoburluktan bana bulaşan, beynimde şişen şiddeti geçtim. Geçip gittim...

Geçtim de ne oldu?

Bence iyi oldu...

Biz yine o bodrum katına, telefona, telefonun başında borç Camel'ını tüttüren adama dönelim.

Birderi bir telefon çalar ve adı sonradan *Aktüe'* olacak haftalık bir derginin randevusu verilir...

Böyle başladı gazetecilik macerası. Beni orada önce *dene-me muhabiri* yaptılar. Sonra editör ve Kaldırım Yazarı...

Bir sabah bir baktım beş yıl olmuş. Koca beş yıl...

Gerçi son aylar müthiş bir karabasandı, atsinlar da bir tazminat alayım, kendime geleyim diye umutlandığım zamanlardı.

Etimden, sütümden ve toynaklarımdan yararlanılma sürecini kesmenin başka bir yolu olmadığını anlayınca da uzun süreceği baştan belli olan işsizliğe karar alıp istifayı bastım. Bu macerayı noktaladım.

Tabii, orada, anlaşısam da anlaşımasam da, aramızda karlı dağlar olsa da bazılarından çok şey öğrendim. İyi şeyler ve kötü şeyler...

Fakat yigidi öldürmesini bilmek kadar hakkını yememek diye de bir erdem var hayatta.

Hele Kaldırım Yazıları'na dört sayfayı verip, kendi dilimi yeniden bulmamı sağlayan Ercan Arıklı daima uzak ama sıkı bir arkadaş olarak kalacak bende.

Sonuçta...

İşte o derginin, Kaldırım Yazıları macerasının içinden seçil-

miş yazılar var bu kitapta.

Denemeler. Deneme gibi şeyler...

Haber ve portreleri bir başka kitaba bıraktım (tabii çok gerekliyse).

Kadın dergilerine yazdığım, aşk ve ilişkiler üzerine yazılarsa yeni bir kitap olarak toplandı sayılır.

Buradaki yazılar kendi dilimi ararken uğradığım mecburi duraklar bende. Hayata bir turist gibi hayretle bakmanın, bir otostopçunun heyecanıyla geçilmiş duraklar.

"Vatan"a, ülkeye, toprağa, gelenek ve göreneklere karşın kurmaya çalıştığım "ben" özgürlüğünün kılı tüyü...

Neyse işte...

1996 Ocak
Cihangir

Bu Cumhuriyette Boykot Var!

Taksim Meydanı "sivil" cumhuriyet töreniyle sarsıldı. Tank top gösterisi yoktu. Ülkemizin laik ve Kemalist halkı ordaydı.

Cumhuriyet Bayramı şarkılar, türküler, şiirlerle bütün meydana taşı. Gençler sokaklarda dans ettiler, horon teptiler, göbek attılar.

Kürtler ve İslamcılar orada yoktu. Türkiye'nin yarısına yakın bir kesimini temsil edenler o coşkunun dışında kaldılar.

Onlar bu Cumhuriyet Bayramı'nı boykot ettiler...

Taksim'deki coşku bu yüzden eksikti, yarımdı. Aslında gençler hazırды. Kafalarına "Türkiye" yazılı bantlar takıp gülen, oynayan gençlerde, "sahnedeyim" olmayan keyifli bir çoğulculuk vardı. Evet, çoğulculuk. Adına "Türkiye" denebilecek bir halk arabeski...

Bir "Yarım" Cumhuriyet!

Bu kez gerçekten müthişti! "Bizim" herkes oradaydı. Bütün bir orta ve alt "laik" sınıflar. Memurlar, küçük iş sahipleri, avukatlar, doktorlar, mühendisler, emekli subaylar, serbest meslek erbabı ve elbette işçiler. Ellerinde kollarında bayraklar, yakalarında rozetler, yanlarında çocukları, eşleri oradaydılar...

Tam bir bayram havasındaydı herkes. Günler öncesinden Taksim Meydanı'na kurulmuş olan sahnedeki zaman zaman cırtlar sesli şarkılara bile eşlik ediyorlardı. Alına "Türkiye" yazılı bantlar takmış gençler, kızlar, erkekler horon oynuyorlardı. Tişört ve blucinli gençler birbirlerine sarılarak "Türkiye, Türkiye"

diye bağıyorlardı. Başörtülü teyzeler torunlarının ellerini sıkıca kavramışlardı, eski bayramları aratmayacak olan bu törenden memnundular:

"Ah ah, kolay mı kuruldu bu cumhuriyet, şimdikilere bakarsan..."

Çocuklar sevinçliydi, gençler eğlenceliydi, cumhuriyetçi orta yaşlılar mutluydu. İnsanların yüzleri parlıyordu. Umutluydular, göğüsleri kabarmıştı, milli duygularla doluydular.

Öylesine kollektif bir duyarlılık yaşıyordu ki ağlayan genç kızlar gördüm...

Ağlayıp "Türkiye" diye bağırان güzel kızlar. Böyle ağlayan kızların çantalarını karıştıran ama aynı zamanda "Türkiye" diye bağırان yankesiciler gördüm. Ya da sırf bu kızlara asılmak için teselli "numaralarıyla" yaklaşmaya çalışan bitirimler gördüm. Küçük çapta kıskançlık kavgaları gördüm. Cumhuriyetçi ve heyecanlı kadınların erkekler kadar çok olduğunu da gördüm.

Buna çok sevindim. Yankesicilere çok kızdım. Onları kovaladım...

Herkes temiz paktı, herkes bir bayrama gelir gibi gelmişti.

"Ne mutlu Türküm diyene" haykırışları sahnedeki mikrofondan dalga dalga yayılıyordu meydana. Bütün Türkler olarak titriyorduk ve kendimize dönüyorduk!

İslamcılar yoktu o meydanda. Kürtler yoktu. Devletten beslenmeyen sosyalistler yoktu. (İslamcılara gıcıklık olsun diye katılan milliyetçi solcular hariç!) Yani o coşkulu kalabalıkta Türkiye'nin yarısı yoktu. Türkiye'nin yarısı Taksim'deki töreni boykot etmişti. Evet, boykot!

İrkçi Starlar Can Sıktı!

Gerçi ("büyük aşk"yla nikahının biletlerini millete satarak uluslararası "aşk" pazarlama piyasasında isim yapan ve beni kötü yanıltan) Cem Özer oradaydı:

Atatürkçü ooolmaak...

(Askerliği hatırladım, oradaki yeminleri, ezbere yaşamakları...)

Asım Can Gündüz oradaydı. Ünlü gruplarda gitar çaldığı söylentileriyle, cıvık harnaset söylemiyle, abartılı düzeysizliğiyle, nasyonel hırtlığıyla oradaydı...

Bozkurt işaretleri oradaydı. Halkın büyük bir kısmına doğrudan saldırı sayılabilecek sloganlar oradaydı. Ne kadar düzeysiz milliyetçilik varsa, Kürt vatandaşlara, İslamcı yaşayanlara saldırı sayılabilecek ne varsa oradaydı. Sahnede idi.

Bu cumhuriyetin artık yalnızca devletçi laiklerin değil, herkesin, hepimizin olduğunu, olması gerektiğini anlamak istemeyen kaz kafalıların hepsi oradaydı...

Bar bar bağıyorlardı. Bu cumhuriyetin Batılı laiklerle, İslamcılarla, Kürtlerle, diğer bütün azınlıklarla birlikte yeniden yükselmesi gerektiğini, ancak o zaman Türkiye insanının barışık, gerçek bir cumhuriyeti bir bayram olarak kutlayabileceğini anlamak istemeyen ne kadar gizli, açık ırkçı varsa oradaydı.

"Kafaya gelen" ve "nizam intikam" karşısında zayıf olan ne kadar iyi niyetli demokrat, sanatçı, aydın varsa onlar da oradaydı...

Onları sevedim...

Onca coşkuya rağmen, bana çocukluğumdaki bayramları, anneannemin sıcak ellerini hatırlatan onca coşkuya rağmen bu "tören kuklalarını" sevedim...

Ben, meydanda başına "Türkiye" yazılı bandı sarıp horon tepen gençleri sevdim. Onlarda bu "örgütlü hırtlığı" aşacak, başka hayatları, başka dilleri bu cumhuriyete katacak bir canlılık sezdim. Onlara gülümsedim...

Cumhuriyetin Bir "Kulu" Değil Yurttaşı Olmak İstiyorum!

Zaten bu törenlere müptela olmuştuk biz. 70 yıldır böyleydi bu. Tören düzenlemek bizim işimizdi abi. Temsili düşman kuvvetlerle temsili dost kuvvetler arasında temsili kurtuluşlarımız vardı!

Dağlarda taşlarda, derelerde tepelerde, hemen her yerde her gün kurtuluyorduk. Düşmanları denize döküyorduk, surlara bayrak dikiyorduk. Yavru vatanda (yavru!) ve Gazimagosa

diye herhalde yine "yavru" bir yerde fener alayları düzenliyoruz. Asker millettik biz. Kaz yemiyorduk ama kaz adımlarıyla yürüyorduk. Yürümesi zevkliydi...

Bakıyorduk kendimize, bize, Türk'e, "ulan ne milletiz biz yaa" diyorduk!

Kendimizi öpüp "En büyük Türkiye" diye bozkurt işaretleri yapa yapa ve de gözlerimizde yaşlarla uygun adım yürüyorduk:

Çıktık açık alınla 71 yılda dünyaaadaaan!

İyi olmuştu, dünyanın evrensel değerlerinden de, insan hakları, demokrasi gibi unsurların çemberinden de "çıkmiştık". Cumhuriyetin vatandaşları olarak hepimiz işkenceci statüsündeydik. Tabii Batılılara göre!

(Ama iyi ki cumhuriyetimizin Soysal Abi'si vardı, onurumuzu koruyordu! Soysal Abi ne demişti insan hakları konusunda bastıran Batılı parlamenterlere: "Gelin, insan hakları ihlalleriyle ilgilenin, ama işimize karışmayın!"

İşimize karışmasınlardı tabii. Biz, birbirimize her türlü işkenceyi özgürce yapabiliydik abi ya! Bağımsızlık ruhumuzdu. Buna kimse karışamazdı. "Ne mutlu Türküm diyene"ydi. Yabancılar bizim işlerimize, kendi vatandaşlarımızın emdiği sütü burundan getirmemize karışamazdı abi ya!

Helal olsun sana Soysal Abi! Cumhuriyetimizin bütün "ge-yik" yöneticileri, helal olsun size...)

Anadolu'nun her köyü gün gün kurtuluyordu! Bütün bir yıl boyunca sürüyordu bu kurtuluş. Ama en önemlisi de cumhuriyetti. Cumhuriyet Bayramı'ydı. Kolay değil, yedi düveli yenip cumhuriyeti kurmuştu atalarımız. Pardon, atalar değil, yalnızca Atatürk! Evet, kurmuştu. Kolay değildi. Yoksul ve hasta bir adamdan bir devlet çıkarmıştı. Neler çekmişlerdi, ne savaşlar yapılmıştı. Bütün savaşları kazanmıştık. Emperyalizmi yenmiştik. TBMM'yi toplamış, cumhuriyeti ilan etmiştik. Sonra tek parti iktidarında bugünün DGM'leri sayılan İstiklal Mahkemele-ri'nde önümüze gelen muhalifi yargılayarak demokratik olmayan bir cumhuriyeti "cumhuriyet" diye millete yutturmıştık.

Olabilirdi...

Millet böyle demişti. "Halk" haddini bilmeliydi! Millet kimdi?

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Efendilerdi! Efendiler kimdi? Tek partinin yöneticileriydi. Onun için cumhuriyetin kutsal kitabında herşey "efendilere" anlatılıyordu. Onlar da efendi efendi dinliyorlardı...

Boykotsuz ve Yeni Bir Cumhuriyet İçin...

Efendi olmayanlara da İstiklal Mahkemeleri'ni, maden ocaklarındaki zorunlu çalışmayı, sürgünü, azınlıkların, Rumların, Ermenilerin, gayrimüslimlerin kovuluşundaki terörü, Kürt bölgelerine yapılan baskıyı, yazarların, şairlerin, ressamların çürütüldüğü hapishaneleri reva gördüler.

Dünyadaki gelişmelerin tümüne "Arnavut Halk Cumhuriyeti" biçiminde kapatılmış bir cumhuriyeti reva gördüler.

"Efendi" olmayanlar, yani demokratlar, liberaller, devletçe desteklenmeyen solcular, devletin kızdığı şamanist Turancılar, Batılı burjuvalar, Diyanet'i dinlemeyen İslamcılar ve her türden gençlik ruhu, her türden dünyayı seven enternasyonalist ezildi, baskı altına alındı, kovuşturuldu, kovuldu ya da genel olarak asma şeklinde cezalandırıldı bu cumhuriyette...

Darbelerle, yasalarla, yasaklarla, cumhuriyetin arka odasında yapılan işkencelerle, cinayetlerle yok edildi muhalif olan, başka türlü düşünen, karşı olan kim varsa...

Buna cumhuriyet denebilir mi? Evet...

Demokratik cumhuriyet denebilir mi? Hayır. Bin kere hayır. Bu cumhuriyet geldiği noktada olsa olsa Sovyetler'deki insanlar üzerindeki komünist parti diktatörlüğünü gizleyen bir sözcük, sözde "cumhuriyet", bir "halk"sız cumhuriyet olabilir ancak. Baskıcı bir cumhuriyet...

Baskıcı yöneticiler.

Öyle bayram falan düzenleyerek, fraklar filan giyip balolar düzenleyerek kaçamazlar... Bu ülkenin kötü günlerinde savaş tüccarlarının, kan karaborsacılarının, tüyü dökük şahinlerin, dizim dizim faili meçhul cinayet dizen düzenbazların, Mitterrand'ın karısının yarattığı(!) Kürt meselesinin, eleştirisine freni takmadığı için vatan haini(!) olarak damgalananların istediği gerçek demokrasinin, babamızın zamanından çocuklarımızın

zamanına kalmakta olan dinazor politikacıların, o hortlak politikacıların "şişirdiği" 12 Eylül faşist anayasasının, Sivas'ta aydınları yakan "uzaylıların", bütün Batılı kurumlardan "kovuluşumuzun" nedeni olan Yunanlıların(!), şeffaf karakolda soğuk algınlığından (çünkü şeffaf ya!) ölüp gidenlerin, baskınların, çökertilen düşüncelerin, çökertilen yasal Kürt partilerinin, çökertilen şehirlerin sorumluları işte bunlardır. Meydanlarda tören düzenleyerek insanları aldatmayı erdem sanan bu küflü politikacılar. Bunlardır. Demokrat olmamakla malüldürler. Suçludurlar... Baskıcı ve diktatoryal yöntemler kullanmışlar, ülkeyi hapisane durumunda tutmuşlardır. Suçludurlar...

Ve bu suçlarını itiraf etmeden, kabullenmeden, temizlenmeden barışçıl bir cumhuriyete, o cumhuriyetin hepimizi kapsayan bayramlarına sahip olmamıza da imkan yoktur.

Gençlik Yaratacak Ne Yaratılacaksa!

Peki ya gençler, cumhuriyetin emanet edildiği gençler? Onlar? Taksim Meydanı'ndaki dinamik eğlenceli gençlik? Ya onlar?

Onlar da "haddini bilmeliydi". Bu cumhuriyet gençliğe öyle eleştirsin diye emanet edilmemişti! Eleştiri neydi? Vatan hainliği. Teröristlik. Zıplırlık...

Gençlik emaneti almalı ve hiç değiştirmeden, nefesindeki enerjiyi, bedenindeki adrenalini o emanete aksettirip, onu yenileştirip gençleştirmeden diğer kuşağa vermeliydi. Yoksa...

Gelsin yasalar. Gitsin cezalar...

Her ve de neyse...

Ben kendi payıma Taksim'deki topsuz tüfeksiz halk bayramını sevdim. Aramızdaki farklılıklara rağmen toplumun boykotçu kesimleriyle bir güzel bayram yaratabileceğimize inandım. Sokaklardaki insanların keyifli eğlencesine katıldım.

Onlarla dansettim.

Ha, Atilla Arcan'ın Atatürk tiplemesini sevmedim bir de. Atilla Arcan kötü oyuncuydu.

Süleyman Demirel'e benziyordu...

Pis Enteller!

Kim sever enteli? Kimse sevmez: Amaan pis entel!

Zaten sağlıklı ve "normal" bir insansanız sevmeniz beklenmez. "Çoğunluğa uygun davranmak" için programlanmış bütün vida-bireyler olarak bizler birbirimize benzeriz: Bize benzemeyen herkes düşmanımızdır! Entel bir halk düşmanıdır. Yani istenmeyen kişi: *Persona non grata*...

Kendimizi sıkımsaya da gerek yok. Nedir yani? Entellere düşman olmayan var mı kardeşim?

Bir kere onlara sokakta kestane satanlar bile düşman! Ne demişti televizyona çıkan kerh... pardon, kestaneci:

"Ben gıcık oluyorum bu entellere abi, gelip kestane kaç diye soruyorlar, bir milyon diyorum bozulup gidiyorlar, onlara kestane bile satmıyorum ben abi."

Helal olsun adama. Bundan sonra hayatı değişecek. Hem "televizyona çıkmışsın lan" şeklinde ona artık star muamelesi çekecek olan kahvedeki okeyci arkadaşlarına hıava atacak, hem de bu uzun saçlı entellere hadlerini bildirecek. Mesela şöyle taf-ralanacak artık:

"Dedim ki o televizyoncu karıya, entellerin dedim, alayını is-kerim dedim ama yayınlamadılar..."

Kestaneciler böyle.

Ya bizi her gün, birilerine yönelttikleri nefret ve düşmanlıkla "aydınlatıp", "bööyle" büküm büküm bilinçlendiren gazetelerin köşebent yazarları?

Ya o üstatlar? Ya o "abiler, hocalar, babalar"? Büyüklerimiz?

Onlar "entel"e topyekün düşman...

Önce, (Allah şiddetinden korusun!) Emin Abi düşman. Emin Çölaşan "abi"den sözediyorum. Kendisine "abi" diyorum, hem gerçekten abim olsaydı ona benzerdi eminim, hem de böylece bana "kafayı takmasını" önlerim diye düşünüyorum. (Kolay değil tabii...) Neyse. Emin Abi entellerin yeminli düşmanı. Zaten bu enteller ona göre aynı zamanda vatan haini! Yani hem entel, hem vatan haini! Nasıl oluyor? Şöyle oluyor: Şimdi ona göre enteller liberal olup, demokrasi filan ayaklarıyla devleti bölmek, bu vatanı parçalamak istemektedirler. Çünkü aslında PKK ve de şeriat yanlısıdır. Liberal demokrat halleri yalandır. Tüyü bitmemiş yetimlere, ceninlere, embriyonlara, terliksi hayvanlara ve de "savaşçı" atalarımıza düşmandırlar. Ama Emin abi her an bu vatan haini entel-liboşların tepesindedir. Onlara nefes aldırılmaz. Hayatlarını söndürür. Onun entel-liboş kavramı da (Bu arada liberale "oş" takısı ile liboş, homoseksüellik, kadınlık çağrıştırsın diye yaratılmış olup, nasıl kadın düşmanı herifler olduğumuzu bir kere daha kanıtlamaktadır.) Mehmet Ali Birand, Mehmet Barlas, Mehmet Altan ve Çetin Altan'la çeşitli genç dergicilerin karışımı bir şeydir. Yani "Mehmet" adındaki vatan hainlerine entel-liboş denir! Diyebiliriz...

(Di mi abi? Saygılar Emin abi...)

Laik-İslamcı Anti-entel Birliği!

Toktamış Hocamıza gelince. Toktamış Hoca yeterli bilgi biriktirmeden ve araştırma yapmadan yazı yazan genç yazarlara, araştırmacılara "entel" der. Ona göre resmi tarihin, yani "ortabir" tarih kitaplarının yazdığının dışına çıkmaya çaba gösterenler, her ilkel devlette varolan o gizli tarihi araştıranlar, geçmişin biraz yalan dolan, biraz abartı, biraz da o şartlarda (iktidardakiler için "o şartlar" hiç bitmez ya...) devlet yöneticilerinin saklamakta yarar gördükleri gerçekleri (azınlıkların sürülüşü, tek parti iktidarının suçları, İstiklal Mahkemeleri vs.) açıklayanların hepsi enteldir. Yarım bilgilidirler. Bilmeden konuşmaktadırlar. Toktamış Hoca o şirin, herşeyi bilen (herşeyi bildiği için herkese öğ-

retecek şeyleri de olacaktır doğal olarak), babacan prof tavrıyla entelleri, hele "ikinci cumhuriyetçi" entelleri yerin dibine sokar sokar çıkartır. Ona göre enteller tarih-özürlü ikinci cumhuriyetçilerdir...

Bir Medya Maydanozu

Bir başka köşebent yazar da Abdurrahman Dilipak'tır. O köşebent yazarlığın müslüman kanadındadır. Müslüman yazarların sürekli baskı altında tutulduğunun bir göstergesi olarak öyle mazlum mazlum durur.

Ama dili asabi ve zehirlidir. Enteller dahil bütün "açıkları ve de saçıkları" suçlar. İşte baş açık namaz kılınır mı mevzuu:

"Hazreti Fatıma ve onun soyundan gelenler saçlarını belik yapıp arkalarına mı sarkıtıyorlardı, yoksa ondüla mı yapıyorlardı? Ya da mizampili mi? Hazreti Ömer'in eşinin saçlarının rengi neydi acaba?"

Buna benzer şeyler yazar ve de keyifli yaşam biçimlerinin çoğunu olduğu gibi "bakımlı kadın saçını" da aşağılar Dilipak. Elbette ki bütün "zıpır entellere" karşıdır. Onun da her konuda söyleyecek sözü vardır...

Bir yıl önce *Aktüel* dergisinde, her mevzuya maydanoz olan çok bilmişlere bir oyun oynanmıştı. "Etnik" ile "dert" kelimelelerinden, olmayan bir hastalık uydurulmuştu: Etno-dertin! Sonra da bu hastalığın daha çok Karadeniz Bölgesi'nde görüldüğü söylenerek ünlü simalara bu konuda ne düşündükleri sorulmuştu.

Klinik Psikolog Alanur Özalp, Prof. Dr. Tolga Yarman, Füsün Önal gibi isimlerin yanında, tuzak soruya muhatap olup yanıt(!) verenler arasında Dilipak da vardı. Üstat şöyle bir yanıt vermişti:

"Evet biliyorum, Kızılderililerde görülürmüş, kaç sayfa yazayım size?"

Dergi bunun üzerine "Medya Maydanozları" başlığı altında Dilipak'ın yanıtını yayımlamıştı. Dilipak bu oyunu bir türlü hazmedemedi ve bir yıl boyunca yemedi içmedi, Aztek tapınakla-

rının tozlu arşivlerine girdi ve dergiye bir açıklama daha gönderdi! Dilipak hala, dergi tarafından uydurulan hastalığın varlığını iddia ediyor ve hala "Medya Maydanozları" haberindeki hastalığın Kızılderililerde görüldüğünü savunuyordu. Kitap isimleri falan veriyordu...

Nasıl ama?

Onu bunu "kutsallık" adına eleştiren birinin yarım-aydınlığına, pervasızlığına bakar mısınız! Samimiyetsizliğe bakar mısınız!

Şimdi entel kim?

Dilipak eğer yarım-aydın anlamında, şişmiş egonun fütursuzluğu anlamında kullanılacaksa "entelin allahı"! Hem de yenilmeye doymayanından...

Temsili Entel Düşman Kuvvetleri...

Hep "yenen ve de asla yenilmeyen" bir entel düşmanı da eski Genelkurmay Başkanı Doğan Güreş'tir.

Kendisi, "iktidardakilerin" Kürt sorununa karşı Doğu'da uyguladıkları şahin politikalarına, sertlik yanlılığına karşı çıkıp daha konuşup anlaşılmaya dayalı politikalar önerenleri "haşladığı" bir konuşmasında "enteller"in ödünü patlatmıştı!

Onun entel tanımı farklıydı.

Generale göre "entel", boğaza karşı oturup viski içen ve durmadan konuşan bir cüceydi, evet cüceydi!

Bunlar "ööyle" sabahtan akşama kadar Boğaz'da oturuyorlardı, denize bakıyorlardı, viskileri filan içiyorlardı, sonra da onu bunu eleştiriyorlardı. Askerlikten anlamıyorlardı bir kere, çünkü cüceydiler...

Bir iki "ama paşam..."dan başka tıs çıkmadı bu entel haşlamasına...

Ülkemizde bazı "tıs"ları çıkarmak biraz "sıkardı" tabii. Memleket olarak "özel" durumlarımız vardı!

Başka entel düşmanları da var. Saymakla bitmiyor. Örneğin sinemacılar. En başta Sinan Çetin. Onun entelleri, parasız sinemacılar, sanat filmi çekenler ve solcular...

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Sonra sosyalist yazarlar var. Güneşi ve kızları sevenleri zı-pırlıkla, yivşıklıkla, entellekle suçlayanlar. Kendi örgütlerinin, do-ğadan vahiy inmiş "kutsal" partilerinin dışında kalan aydınlar, demokratlar onlara göre birer entel.

Küçükburjuva entel!

Hepimiz birbirimize entel diyoruz. Ben, biz hepimiz. Kız-dıklarımıza, bizim gibi düşünmeyenlere, bizim gibi giyinme-yenlere, bize benzemeyenlere "entel" diye şarlıyoruz.

Saçı uzunlara, saçı kıvırcıklara, kulağı küpelilere, kulağı kü-pesizlere, düzgün Türkçe konuşanlara, kavgadan korkanlara, kavga edenlere, keçe yelek giyenlere, yuvarlak tel çerçeve göz-lük takanlara, kitap okuyanlara, sanat filmi sevenlere, narin olanlara, moda olmayan giysilerle kendine ait moda yaratan-lara, çok takı takanlara, Sinema Günleri'ne müptela olanlara (Neredesin Engin Ardıcı!), saçı kirli olanlara, saçı tuhaf olanlara, rockçılara, sakallı solculara, aydınlara, çok konuşanlara, az ko-nuşan nevrotik bakışlılara, içenlere, içip sarhoş olanlara, mini etekli kızlara, yalnız yaşayanlara, postallı kadınlara, abartılı fular takanlara, onlara, bunlara, şunlara, herkese "entel" diye bağırı-yoruz:

"Entel entel, daaante!!"

Entel yarım-aydın demekmiş! Yok ya! Kimin yarım, kimin tam, kimin çeyrek olduğuna kim karar veriyor öyleyse? Biz! Biz kimiz? Bize böyle bir hakkı kim verdi? Herşeyi bilen, olgun, dur-muş oturmuş "kaya" gibi ağır yazarlara, çizerlere, televizyon-culara bu hak mesleklerinden dolayı ilahi bir kudret tarafından bahşedilmişse o ayrı konu. O bizim konumuz değil. O İlahiyat Fakültesi'nin ilgi alanına giriyor!

Belli ki sıradanlığın, alışılmışın dışında olan herkes entel. Kız-dığımız herkes... (Çünkü ben de Emin Çölaşan'a, Toktamış Ateş'e, Dilipak'a – O anneanneme benziyor! – ve Doğan Gü-reş'e benzeyen aileme isyan ettim yeniyetmeyken. Onlara kız-dım. Onları eleştirdim. Onları aştım. Zıdır oldum. Asi oldum. Bu-güne göre "entel" oldum. Böyle söylediler. Ama sonunda ka-bul ettiler. Sevmeye devam ettiler. Belki biraz kırık bir sevgiydi bu ama olsun...)

Entel Olmak İstiyorum!

Bu memlekette hep var olan, aydına, incelmışe, gence, genç düşünceye, farklı ve aykırı olana duyulan nefretten başka bir şey değil bu bence.

Genç, yeni ve elbette gençliğinden dolayı sarsak, eksik ve heyecanlı olana duyulan "gıcıklık" sözkonusuysa, "bilmek ve bilgiyi sevmek", "farklı giyinmek", "etraftaki mongollar kadar sorgusuz sualsiz yaşamamak" sözkonusuysa eğer, ben bugüne kadar "entel" filan diyerek aşağıladığımı sandığım insanlardan özür diliyorum...

Çünkü "entel" in artık bu anlamda kullanılan bir ikiyeüzlülük olduğunu düşünüyorum. Ve entel olmak istiyorum!

Evet, entel olmak istiyorum...

Öylesine ne yapacağını bilmez, bilgiyle hayatın arasındaki kördüğümde şaşkın, kendini ifade etmek uğruna aykırı giysilere, takılara tutkun, içip şiirler okuyan, aşık olup salya sümük ağlayan, yeni filmler, duyulmadık kitaplar peşinde yorgun, ne varsa herşeyi eleştiren ama ne yapacağını bilemeyen, kavga gürültü karşısında ürkek bir entel! Öyle narin, öyle korunmasız ve öyle hırçın...

Ve öyle genç!

Sonsuza kadar gençlik ruhuyla dolu...

Vietnam Sendromu!

Geceydi. Karanlıktı. Soğuktı. Kar yağıyordu. O, ancak iki-kışının sığabileceği pis bir mezara benzeyen ve adına "pusu" denen çukurdaydı. Kafasanın üstünde ıslak paslı bir demir parçası, iliklerine dek titreyerek, ağzında buzdan jiletler, düşman bekliyordu. Bekle demişlerdi. Emretmişlerdi. Makineli tüfeği sıkkan eli kor gibi yanarak bekliyordu o da.

Çamur ve bitmez tükenmez dağlar, geçit vermez siyah bir duvar gibi uzanıyordu önünde. Hiçbir şey göremiyordu. Öyle düşman karanlığa bakıyor, oradan oraya koşan gölgelerle irkiliyordu. Ona yaklaşan gölgeler. Kafasını patlatmaya hazır şeytanlar... Ayaklarının dibinde kedi kadar fareler cirit atıyordu. Paçasını kemiren fareler, tekmelere aldırmayan fareler.

Korkuyordu. Uykusu vardı. Ama korkmak ve uyumak yaksaktı. Ürkünç sesler, halüsinasyonlar içinde, orada, bütün sevdiklerinden uzakta, yapayalnız bekliyordu. Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi Başhekim Yardımcısı Nezih Eradamlar sözkonusu ruhsal çöküntünün adını koymuştu:

Post-travmatik stres bozukluğu!

Yani?

Yani "Vietnam sendromu"! Vietnam'dan dönen Amerikan askerlerinde görülen bir ağır depresyon! Ruhsal boğuntunun adıydı bu:

Vietnam sendromu!

Bunu birtakım "vatan hainleri" uydurmuyordu, psikiyatri söylüyordu...

Tam iki yıl önce savaşın ağır depresyonunu kentlere taşıyan

Güneydoğu'dan yeni dönmüş genç insanlarla konuşup yazmış-tım birinci yazıyı. Haberi...

Ama ve de herzamanki gibi yine "cıt" çıkmadı. Toplumu, gençleri kemiren bu ağır savaş hastalığına, bu hastalığa yol açan savaş durumuna dair hiçbir tartışma açılmadı.

"Tıs" çıkmadı.

(Ne ülkeydi yarabbim bu!)

Ama biz, yakında çok tehlikeli sonuçlar doğurabilecek (delice şiddet eylemlerine, cinayetlere yol açacak) sendromun peşini bırakmadık. Sonunda Vietnam sendromundan dolayı ağırlaşmış asker kişilerin yattığı Gülhane Askeri Tıp Akademisi'nden (GATA) üç doktorun 28. Psikiyatri Kongresine sunduğu bir bildiriye ulaştık:

"Güneydoğu'da Savaşan Askerlerde Post-travmatik Stres Bozukluğu"ydu adı. Vietnam sendromu askeri doktorlar tarafından kabul ediliyordu. Bildirinin anlamı buydu. İkinci olarak bedelli askerliğini Güneydoğu'da doktor olarak yapan psikiyatrist Nihat Kaya bize orada derlediği bir çalışmayı anlattı. 50 günde ruhsal şikayetlerle 20 kişinin geldiğini, yirmisinin de ağır derecede post-travmatik depresyondan muzdarip olduğunu. Diken üzerindeydiler, uyuyamıyorlardı. Hala siperde yaşıyorlardı, yüksek sesle konuşmaya, televizyon haberlerine ani öfke patlamalarıyla yanıt veriyorlardı. Bitmeyen kabuslar içindeydiler...

Şu an Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi'nde uzman doktor olarak çalışan Nihat Kaya'nın Güneydoğu Olanüstü Hal Bölgesi'ndeki (OHAL) gözlemleri şöyle:

Güneydoğu'dan Asker Manzaraları

On beş yıllık astsubay. Üç yıldır OHAL'de:

Uykuya dalamama. Sık sık uyanma. Kabuslar. Kulaklarında, özellikle geceleri, mermi sesleri. Dehşet ve panik hali. Rüyasında sık sık çatışma görme. Gerginlik. Nedensiz ayağa fırlama. Eve gitmek istememe. Depresyon testinde, ciddi depresyon. Bu astsubay son bir ay içinde intiharı düşündüğünü söyledi...

Üç aylık astsubay:

Kabus, öfkelenme, kızgınlık. Kuzey Irak'taki bir çatışmada arkasındaki arkadaşı mayına basmış, ayakları kopmuş; rüyasında sürekli onu görüyor ve dehşetle uyanıyormuş. Uyandığını sandığı anda bir patlama oluyor ve ayakları kopuyormuş. Bu dehşet anlarını her gece yaşıyor. Üç aydır alkol kullanıyor. Dudaklarında kıpırdama tikleri var. Daha önce hiç içki kullanmamış, hatta kendi anlatımına göre aşırı dindarmış. O dehşeti dinle filan bastıramıyor, alkole başlıyor. Bir ay içerisinde intiharı düşünmüş ve planlar yapmış. Ciddi depresyon...

Üç yıldır OHAL'de çalışan dört yıllık astsubay:

Bir ay önce Cizre'den gelmiş. İstemediği bir göreve gittiği için şikayetleri artmış. Uykusu bozuk. Kabus. Kendini hep çatışma anında görüyormuş. İki yıldır bu durum sürüyormuş. Ayrılmak istiyor ama yasalar gereği olmuyormuş...

OHAL'de bir yıldır çalışan astsubay:

Sıkıntı ve moral bozukluğu. Her an başına bir felaket gelecekmış gibi panikte. En küçük bir kıpırtıda alarma geçiyor. İntihara doğru bir aydır kuvvetli eğilimler doğduğunu söyledi...

On dört aylık er. Üç aydır OHAL'de:

Çok ciddi depresyon. Kızdığı için tabur komutanının üzerine işlemiş. Kendini boşlukta hissediyor. Hayattan hiçbir zevk alamadığını söylüyor...

On beş yıllık başçavuş. OHAL'de seksen beş gün geçirmiş:

Cinsel istekte azalma. Daha önce böyle bir sorunu yokmuş. Erken boşalma, sinirlilik. Çocuğuna ve eşine karşı hırçınlaşmış. Korkulu rüyalar görüyor. Birilerinin ondan öç aldığını görüyor rüyalarında...

On sekiz yıllık başçavuş, üç aydır OHAL'de:

Çabuk sinirlenme, tahammülsüzlük, sabırsızlık. Sinirlendiği zamanlarda el ve ayaklarında kaşıntı. Uykudan sıçrayarak uyan-

ma. Rüyasında her gece çatışma sırasında yanında ölen arkadaşını görme. Dehşete kapılma hali...

On üç aylık er. Dört aydır OHAL'de:

Kulak çınlaması. Kabus. Çatışmaları yeniden yaşama. Üzüntü, panik ve korku. Çok ağır depresyon. İntihar için planlar yapıyor...

On yıllık astsubay. Birbuçuk yıldır OHAL'de:

Kendini boşlukta hissediyor. Karamsarlık. Niçin yaşadığını bilememe. Askerlikten nefret etme. Ailesi ve çevresiyle uyumsuzluk. Başağrısı. Sıkıntı...

Sokaktaki Saatli Bombalar!

Sonra kentlerine, ailelerine dönüyorlar. Ama ne dönüş! Yarım, kabuslu ve hırpalanmış. Şiddet dolu fanatikler haline gelmiş bir dönüş bu...

Nihat Kaya konuşsun biz dinleyelim:

"Döndüklerinde çevreden bir takdir, üstün görülme istiyorlar. Ama şehirlerdeki insanlar son derece duyarsız. Radyo ve televizyonlarda Güneydoğu'daki çatışmalar sıradan haberler olarak veriliyor. Bugün beş kişi öldü, on kişi öldü gibisinden. O insanlar bunu tabii kabullenemiyorlar. Çünkü olayı iliklerine kadar yaşamışlar. İnsanların duyarsızlığını görünce boşluğa düşüyorlar. Zaten yaşadıkları ruhsal rahatsızlık gereği en küçük uyarıdan irkilip dehşete kapılan insanlar bunlar. Olayları sürekli yeniden yaşayan insanlar. Sivil hayatta, karşılarındaki insanları, objeleri çatışma anındaki insanlara veya objelere benzetebilirler. Halüsinasyonlar görebilirler. Bundan dolayı da karşılarındaki insanlara nedensiz saldıracaklardır. Ki Güneydoğu'dan dönen insanlar, basından izliyoruz, yanlarında el bombası, silah filan getiriyorlar. Kendilerini öyle güvende hissediyorlar. Çünkü bütün hayatı artık o savaş ortamına göre ayarlanmış. Kente de öyle dönüyor..."

Peki ya ölen PKK'lının cesedinin üzerine basıp fotoğraf çek-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

tirmenin akıl almaz trajedisi? Ya o? Nasıl ve hangi ruh haliyle yapıyor bütün bunlar?

“O ortam insanlardaki primitif, hayvancıl dürtüleri, saldırganlık dürtülerini o derece ortaya çıkarıyor ki öldürdükleri insanların üzerinde resim çektirebiliyorlar. Gülerек poz veriyor. Korkunç bir şey bu. İnsan ruhunun kirlenmesinin en korkunç örneği. İnsanlık adına utanılacak bir şey.”

Benim aklıma, devletin resmi açıklamalarıyla köşebent yazarlara, ekran dallamalarına “öğretilen”, onların da bizim suratımıza, sayfalardan, ekrandan kustuğu sözler geliyor.

Mesela biri şu:

“E, ne olacak canım, onlar terörist, PKK’lı itler!”

(Beynim böyle çalışıyor. Beynim 5000 devirli bir çamaşır makinesinde. Ariel iyi yıkıyor! Renkliler daha da renkli. Beyazlar bok beyazı...)

“Biz insanız diyoruz ama. Bizi hayvanlardan ayıran şey, ilkelliği sosyal uyumla, kardeşlikle yenmemiz. Ve gerektiğinde düşmanına dost elini uzatmak ve onu kazanabilmek. Bizi insan yapan bunlar. Biz çarpıştığımız bir insanı öldürüyor, cesedini yakıyor ve onun üzerine basarak resim çektiriyorsak bu bizim insani vasıflarımızın dejenere olduğunu gösterir. İlkel dürtülerin ön plana çıktığının ve insanın canvarlaştığının, hayvanlaştığının işaretidir bu.”

İkinci resmi soru şu:

“Ama onlar da yapıyor!”

“O da onların hayvanlaştığını gösterir. Bir şey değişmez. Her savaş ortamında böyle olmuyor. Devletin kitlelere bakış açısı önemli burada. Bu bakış açısı demokrasiden, insanlıktan yoksun bir bakış açısı. Ve sürekli olarak karşı tarafı suçlayıcı, yadırgayıcı ve bastırıcı bir tutum. Sanki bir sorun yok da durup dururken sorun çıkarılıyormuş gibi davranıyor devlet. Biz de dış güçlerin bize hazırladığı tezgah paranoyası içinde herşeyi makbul görüyoruz.

Biz Türkiye toplumu olarak, ki bunu Batılı psikiyatrlar da söylüyor, hem depresif hem paranoid öğeler taşıyan bir toplumuz. Herşeyi olumsuz yönde analiz ediyoruz. Paranoyamız

çok güçlü: Dış güçler hep kuyumuzu kazıyor! Çünkü kendimize güvenimiz yok. Niye yok? Çünkü biz kim olduğumuzu, ne olduğumuzu bilmiyoruz. Toplumsal olarak kimliğimiz nedir? Ne olmalıyız? Doğulu muyuz, Batılı mıyız? Yoksa sentez miyiz? Bilmiyoruz.

Sürekli olan aşağılık duygularımız var. Adeta şizofreni. Kişilik çatışmaları içindeyiz. Bu düşüncelerimize davranışlarımıza da yansıyor. Yetersizliğimizi birilerine yansıtıp, düşmanlar yaratıp savunma mekanizmaları icat ediyoruz. Özeleştiri yapmıyoruz. Kendimizi sorgulayamıyoruz. Düşmanlarımıza yapılan herşeyi de anlayışla karşılıyoruz.”

Doktor Nihat Kaya böyle anlatıyor. Aslında anlattıkları çoğumuzun bildiği ama bilmezlikten geldiği gerçekler değil de nedir?

Tunceli’de yakılan köyleri “Ermenilerden helikopter alan , PKK’lılar yaktı!” diye açıklayan bir başbakana sahibiz!

Onun bu açıklamalarını televizyonlardan, gazetelerden izleyen ve hiçbir şey olmamış gibi hayatımıza devam eden bireyleriz biz. Ülkemizde olan bitene ve sağlıklı insanın asla inanamayacağı “resmi açıklamalara” kendimizi bırakıyoruz. Evet “inanmaya” bırakıyoruz...

Neden? Nedeni yok! Çünkü nedenlerin hepsi boş. Bir gerçek var. Önemli olan o: Güneydoğu’dan askerler, gençler hasta dönüyor...

Hem de ağır hasta. Bunlar ruh hekimine gidenler. Ya gitmeyenler? Onlar saatli bomba. Her yerdeler. Onlar arkadaşlarımız, kardeşlerimiz bizim. Sokaktaki taksi şoförü. Köşe başında bekleyen biri. Hemen yanibaşımızdalar. Bu bizim gördüğümüz “taraf”!

Ya öteki taraf? Dağlardaki Kürt gençleri? Şiddetin en kanlısını çoluk çocuğa kadar uzatabilen şovenist ilkeliliğin militanları? Onların durumu daha mı farklı? Elbette hayır. Belki daha da vahim.

Ama sonuç değişmiyor. Savaş sürdükçe hastalanıyoruz. Çünkü savaş durumu insanlık durumuyla çatışıyor. Kim ne derse desin böyle bu.

Ve Doğu'da savaşılan erlerin, o ortamdaki herkesin "OHAL"-de olduğunu, oradaki cehennemin hepimizin cehennemi olacağını unutan bütün ikiyüzlü korkaklara son bir sözüm var burada:

Ruh hastalığı bulaşıcıdır. Hele ölümle besleniyorsa...

Bir Belge:

Gülhane Askeri Tıp Akademisi'nden Doçent Dr. B. Aksın Sürmeli, Dr. Ahmet Özçubukcuoğlu ve A. Ü. Tıp Fakültesi'nden Psikiyatrist Dr. Mehmet Z. Sungur.

GÜNEYDOĞU'DA GÖREV YAPAN ASKERLERDE GÖRÜLEN TRAVMA SONRASI STRES BOZUKLUĞU ÜSTÜNE BİR ÇALIŞMA

Son üç yılda üç kat arttı!

Travma Sonrası Stres Bozukluğu (TSSB), olağan insan deneyimlerinin çok dışında yaşanan ve bu deneylerden geçen hemen herkes için sıkıntı kaynağı olabilecek bir olayın ardından gelişen psikiyatrik belirtileri tanımlamaktadır. Tanımlamada olay /deneyimden kastedilen, yaşamı ve fizik bütünlüğü tehdit eden durumlardır. Bu durumlar deprem, sel gibi doğal afetler, yangın, araba, uçak kazaları ya da bombalanma, işkence, savaş, tecavüz gibi felaketler sonucu ortaya çıkabilir.

....

Son yıllarda Güneydoğu'da görev yapan askerlerde fizik ve psikik bütünlüğü tehdit edici olağanüstü yaşam koşullarının oluşmuş olması bu yöreden tedavi amacıyla yapılan başvuruları arttırmaktadır. Bu artışın önemli bir kısmını ise TSSB olgularının oluşturduğu düşünülmektedir.

Bu çalışmanın amacı 1992 yılı içinde Güneydoğu'dan GATA'ya tedavi amacıyla sevk edilen askerlerde TSSB olgularının sayısında bir artış olup olmadığının saptanması... TSSB'ye eşlik eden diğer psikiyatrik bozukluklarının dağılımının incelenmesidir.

....

1992 yılının ilk dört ayında GATA Psikiyatri Anabilim Dalına Güneydoğu'daki birliklerden gönderilen hastalardan TSSB tanısı olan 20 olgu çalışmaya alınmıştır.

Bulgular

Ortalama yaş 24. Hepsi görev esnasında travmaya uğramış. Deneyimlerle (çatışma vs.) başvuru arasında ortalama 3 ay vardır. GATA'ya başvurdukları sırada (askerlerin) hiçbiri görevlerini yürütebilecek yeterlilik içinde bulunmamışlardır.

En sık rastlanan belirtiler: Travmatik deneyimin tekrarlayıcı biçimde hatırlanması, ... rüyalara girmesi, ... daha önceleri seyerek isteyerek yapılan etkinliklere ilginin azalması, uyku bozukluğu, öfke patlamaları ve tedirginlik durumu, travmatik deneyimlerle ilgili düşünce ve duygulardan uzak durma, kaçınma, duygularda sığılaşma saptanmıştır.

TSSB'ne eşlik eden diğer psikiyatrik bozukluklar yönünden sonuçlar

... major depresyon, şizofreni, agorafobi, sosyal fobi, panik bozukluğu, anksiyete bozuklukları, antisosyal, sosyal içe dönüklük ...

...

TSSB'nin yaygınlık oranlarının saptanması oldukça güçtür. Çünkü olağandışı travmaya uğrayan ve TSSB geliştiren kişilerin hepsi tedavi için başvurmamaktadır... (Ayrıca) tedavi edilmek istediği halde GATA Psikiyatri Kliniğine ulaşmayan pek çok olgu bulunduğu düşünülmektedir.

...

Bozukluğun yaygınlığı konusunda belirtilmesi gereken bulgu, Güneydoğu'dan tedavi için gönderilen askerlerde TSSB görülme sıklığının son 3 yıla göre 3 kat artmış olduğudur...

Kadın Magandalar

Kıro, maço, maganda, zonta. Bütün bu “sevecen” isimler Türk erkeğine ait ve de özellikle eğitilmiş sınıfların erkekleri için korkulu bir rüya: Ya bana da maganda derlerse!

Kentte yaşayıp kentli de köylü de olamayan bir çoğunluğu, o çoğunluğun kaba hırtlığını anlatan bir isim, bir “haddini bilciirme” tehdidi olarak anonimleşti “maganda”, kabul gördü. Vitamin grubu şarkısını yaptı, Kemal Gökhan enteller ve magandalar savaşını çizgiromanlaştırdı, popüler medya kategorileştirdi. Ama sonuçta, maganda hep erkekti: Yerlere balgam atan, kadınlara sarkıntılık eden, göğüs bağı açık gezip “kıl” gösteren, entellere gıcık olan, sivriburun yumurta topuk ayakkabısının arkasına basan, tepsi kadar altın kolye takıp omuz atmadan yanından insan geçirmeyen, ince kemerin üstünden bingıldayan lahmacun göbeği ile taşralı göç dalgasının vahşiliğini sürdüren, kendi değerleri ile karşılaştığı modern değerler arasında şaşkaloz, erozyona uğramış, dağılmış benliğine acılı arabesklerle hıçkıran bir “çenin-insan,” bir “kent yaşamı özür lüsü”.

Kentlilerin kente, kent kültürüne direnen “kabalığa” duyduğu tepkiyi dillendiren maganda kategorisi daha sonra sınırları hızla genişleyen muğlak bir kavrama dönüştü. Ve bu aşağılamanın tekeli de feminist eğitimden geçmiş kadınların eline geçti. Geç feminizmin Türk erkeğine duyduğu – tarihi olarak da haklı – bir hincin sonucu olarak, magandalık durumu neredeyse Türkiyeli erkeklerin yarından fazlasını tanımlar olmaya başladı.

Hepimiz başımızın üzerinde sallanan bu “oklava” karşısında

tir tir titrer olduk. Ne yapacağımızı şaşırdık. Beyaz çorap giymekten ödümüz koptu, lahmacunu gizli gizli yedik, ocakbaşıda kebab yerken görülmemek için kılık değiştirdik, çiğköftenin adını bile anmaz olduk. Gerçi burnumuzu karıştırmamayı ve ne kadar kaşınırsa kaşınısın apışaramızı kaşımamayı öğrendik ama neredeyse kısa saçlı, küpesiz, sakalsız olmak bile magandalıkla özdeşleşti. Saçımızı şöyle babamızın gibi kestirmekten ve mütevazı birşeyler giymekten çekinir olduk. Killarına ağda yaptırmayı düşünenlerimiz oldu mu bilmiyorum ama erkeğin değil insanın doğal sertliklerini bile aşıladık, yumuşadık, yumuş olduk. İstedik ki kadınlar bize puan versin, yanımızda başkalarına maganda, zonta desinler; desinler de biz de bu paye ile onurlanalım.

Yani iş çığından çıktı! Üstelik biz gittikçe "yumuşlaşırken" kadın söyleminde "Etrafta erkek mi var", "Gerçek erkek olsa evde fasulye ayıklarım ama nerdee" gibisinden sözleri sindirmek zorunda kalan şaşkın köleler olarak hep "puansız" kaldık. İc sansürlerimiz ve "Ah ne magandayım" biçimindeki sessiz itiraflarımız da mutluluk getirmedi bize: Hiç barışamadık bu gittikçe "harbileşen" kadınlarla...

Vivet Kanetti'nin benim gibilere atfettiği "lirik hümanizm"nin dışına çıkıp soru sormaya başlamam, işte tam da bu dipsiz uçurumun kenarında oldu. Başlamak zor oldu ama devamı çabuk geldi. Herhangi bir uzvumu kestirmeden önce kansız "kestirme" sorular sormak istedim; hani içimde kalmasın dedim!

Bir kere, o kahredici puanları veren kadınların hiç mi kaba-sı, hırtı, özensizi yok? Yani "magandası"? Beyaz çorap giymek bayram sabahlarının bilinçaltına işlediği bir "anne" geleneği değil mi? Eğittiği erkeğin "melül, mahzun" bakışlarına aldır-madan gidip güney sahillerinde "balıkçı magandalarla" kum-ların üzerinde "iletişim" kurmayı kentteki sevgilinin "fazla yumuşamış olması"yla açıklayan kadınlar yok mu? Niye genç bir "kapatma" edinmek bazı kadınların modernliği, "şerefi" olur da aynı şeyi yapan erkeğe Hasbi Ağa muamelesi çekilir? Neden?

Böyle sürüp giden sorular magandalığın salt erkekleri değil, belki daha da güncelleşerek kadınları da kapsadığını gös-

termiyor mu? Öyleyse artık "kadın magandalar"dan, "woganda"lardan söz edebiliriz, dilimizi serbest bırakabiliriz.

Özel bir magandalık bu. Kabalık ve saldırganlığı taşralılığa değil "post-özgür" olmalarına, sözde "birey" olmak istemelerine borçlu kadınların magandalığı. Eşitliği "maganda erkeklerle" özdeşleşme olarak, onu taklit etmek olarak anlayan kadınlar bunlar. Kadın erkek eşitliğinin deforme edilip yozlaştığı yerde yaşıyorlar. Bütün duygusal inceliklerin "hatıra" olduğu yerde hayatımızı karartıyorlar. Kim mi bunlar? İşte bakın, hemen çevrenizdeler!

Wogandalar üzerine bir sınıflandırma denemesine girmeden önce bu konuda hızla uzmanlaşan biriyle tanışmak gerekiyor, bir mizah yazarıyla. *Leman* dergisinin yazarlarından Kudsi Akıllı, "kadın magandalar" üzerine gözlemlerde bulunan bir "cesur kişi":

"Feminizm Türkiye'de boyut değiştirdi, kadınlar daha serbest, daha da serbest olmalı derken, erkeklerde magandalık dedikleri şeyleri birbirlerine empoze etmeye başladılar. Poligam olmamak, genç bir kapatması olmamak ya da hiç grup seks yapmamak ayıp. Bunun nedeni şu, feminizm limit çizgisine geldikten sonra başka bir yere varılamayacağından, bazıları bunu bozmaya başladı. Mesela Dolmabahçe Sarayı barok mimarinin bozulmuş halidir, maniyerizmdir. Kadın magandaların ideolojisi de budur işte. Maniyerist feminizm ya da yozlaşmış feminizm. Feminizm belirli bir olgunluğa ulaşıp orada oturmadan bazıları medyada önde olmak, lanse edilmek için işin iyice cılığını çıkarttılar ve deforme ettiler. Zaten feminizm Türkiye için zordu, bir kültür meselesiydi, Avrupalıydı, kökü yoktu. Birkaç kişinin tekelindeydi ve bozulmaya yatkındı, öyle de oldu."

Biz de wogandaları ikiye ayıracağız; belirleyenler ve belirlenenler anlamında olacak bu: "Aşağı wogandalar" ve "yukarı wogandalar." Yukarı wogandalar derken, wogandalığın "teorisini" yaparak "in" ve "out" listesini belirleyen "entel" kadın magandaları kastediyoruz. Aşağı wogandalarda ise "yukardakilerin belirlediklerini", *in-out* listelerine göre serpilken kadınları anlatmalıyız. Şimdi de bir "genel kategorileştirme" denemesi yapalım.

"FEMINIST" WOGANDA

Bulundukları mekanlarda göz iğfalinden kurtulan erkek bırakmazlar. Üstelik de onlara hakaret edercesine, sizler zavallı-sınız dercesine... Erkeği yatağa "atarlar" ve erkeklere, "o aşşa-ğılık yaratıklara" kendi bedenlerini lütfederler. Bazıları ise cinsel tercihlerini zorlayarak, olay olsun diye küçük kızlara asılır ve bu-nu "feminizmin" gereği sanırlar. Çoğu menopozötesi vaziyet-lerdedir.

MEGASTAR WOGANDA

Giynik gezemeyen beden "ninjalari". Göğüslerini ve de bü-tün iç organlarını maganda erkeklerin "gözüne sokup" şiir ya-zanlar, hava durumu "şeyedenler", sanatçı gibiler, "pop mü-zükçüler".

KÜLTÜR ÖZÜRLÜ WOGANDA

Jöle ağızlı, yabancı dili Türkçe olan "uçuk" diskcokeyler, "sperm radio"cular, lazımlıkta şarkı söylemeye başlayanlar, ku-laktan dolma aydın gibiler, yalan rüzgarları, şarkıcı mankenler, türkücü oyuncular, *talk-show*cu kırıtkanlar, Freddy kabusu ga-zeteciler, mini etek feministi politikacılar, formika sırtını gös-terdiği ya da saçlarını kestirdiği için entel muamelesi gören iş-kadınları.

KARIYERİST WOGANDA

Erkek gibi giyinir, cop kadar puro içer ve içki içerken saldı-rırlar: Kes, konuşma lan, baksana hüoop... Avize küpeliler, ter kokusuna ters parfümlüler, bingil poposuna tayt ya da mini eteğin altına mutlaka görülecek biçimde kırmızı külot giyip ba-caklarını açarak oturduktan sonra "erkek egemen bakışlar"dan rahatsız olanlar. Garsonları ve kadın gibi kadın olan ama wogan-da olmayan hemcinslerini haşlarlar: "Orospu, verici, şahsiyet-siz!" Bunlar en tehlikeli wogandalardır; erkek arkadaşlarını öyle hırpalarlar ki eşcinsel nüfus patlar! Ha tabii, eşcinselleri aşağı-lamak da zevkleri arasındadır.

POTANSİYEL WOGANDA

Henüz üniversite öğrencisidirler ve “Abi yaa çocuğa hasta olmuştum; sonunda eve attım, bi ikstim bi ikstim” şeklinde şeyderler!

ÖTEKİLER

Bunun dışında kısmi wogandalar, yani bazı taraflarıyla woganda olanlar vardır ki onları atlamak haksızlık olur:

Dikkat çekmek için sürekli olarak “çok sıkılanlar”, kıskançlık krizlerine girerek hayatı felç edenler, ilgi beklediğini bitmez tükenmez bir şekilde belirtenler, saçlarını kulaklarının üzerinden gerdirerek tepelerinde toplayan ve bunu da kelebek veya çiçek desenli tokayla sabitleyenler, yumurta kırmasını bilmeyen dehşet *gourmet*’ler, göbekli erkeği toplama kampına gönderme yanlısı olup da fazla kilolarını “şişman güzeldir” tantanasıyla savunan “korse” güzelleri, “ah minel aşk” sevdalısı çokeşliler, adet günlerinin hesabını bir türlü yapamayıp bunu “tam o sırada” sürekli konu edenler, tüm erkeklerin kendisini “düzmek” istediğini savunarak saldırganlaşanlar, yataktaki beceriksizliğini ve reglinin ağırlı geçmesini “erkek egemen” toplumdan bilenler, sürekli olarak kendinden söz eden, söz kesen ve susmanın kadınlık onurunun aşağılanması olduğuna inanıp her konuda düşünce üreten “bence”ciler, acemiliğini kendine bile itiraf edemeyip erkeklerin yatakta iyi olmadığını ama kendisinin müthiş olduğu yalanını söyleyenler, erkeğin “Sen de oldun mu?” demesine sinirlenip bulaşık yıkarken bile orgazm taklidi yapanlar, kadınların ter kokmadığını ve yellenmediğini iddia edenler, hep hakkı yenenler, iş görüşmesi flörtözleri...

Kadın wogandalar ya da magandalaşan kadınlık işte böyle sosyolojik bir gerçek. Megapolleşen kentlerin yeni bir eğilimi, hızla dönüşen bireyin patolojisi. Dış dekorasyonla kurtulamayacak köhne imajlar yerine iyi kokan, ferah bir şeyler gerekiyor sanki; şöyle ince, yumuşak, çekici, saygılı ve “kendisi olan” bir şeyler...

Bana gelince, ben “sonbaharda yağmur giyen” kadınlardan yanayım...

Cehennemin Diğer Adı

Metin Kaçan'ın şişleneceği biliniyordu! İçerde parası olanın silahı, eroini ve cep telefonu vardır. Geçenlerdeki baskında 6 tabanca 5 cep telefonu yakalandı. Çünkü baskın bekleniyordu. sadece L Bloкта 20 tabanca vardır. Eroin tüccarları işlerini cezaevinden yönetir. Çocukların çoğuna tecavüz edilmiştir. Bu çocuklar satılır. Gardiyanlarla belalı mahkumlar cezaevini ortaklaşa yönetir. Haraç vermeyen öldürölür. Selim Edes ikinci haracı vermeyince televizyonu ve buzdolabı elinden alındı. Cezaevi yönetimi olup biten herşeyi bilir. Cinayetlerin çoğu faili meçhuldür. Çünkü bazı cinayetler gardiyanların bilgisi dahilinde işlenir...

Medyanın acil linç ettiğı Metin Kaçan'ın, cezaevinde saldırıya uğrayabileceğı şeklinde cezaevi yönetimine yapılan uyarılara rağmen şişlenmesi üzerine, Bayrampaşa Cezaevi'ni, her hafta bir cinayet ve yaralama yaşanan o cehennemi merak ettim.

Eski mahkumlarla ve "ruhu direnen" gardiyanlarla konuştum. Yorumsuz, özetleyerek veriyorum. Mideniz kaldırırsa okuyun:

Ölmek İçin Öldürmek Gerekir

Tutuklandıktan sonra cezaevine ilk adım "karantina" denen yerde atılır. O daracık yerde üç gün tam bir çile çekilir. Her türlü suçtan bir sürü belalı insanla birarada yaşanır. Tuvaleti yoktur, banyosu yoktur. (Parası olan hemen koğuşuna çıkar.)

Orada saçlar kesilir. Fotoğraf çekilir. Paranı alıp cezaevi bankasına yatırılır. Bir milyondan fazla paran kalamaz. (Gardi-yana gerekli rüşvet verilirse istediğin kadar para sokarsın.)

Karantinada "gariban", yoksul insanlar hoşgeldin dayağı yer. Hemen herkes orada bitlenir, pirelenir, salgın hastalıkları kapar. Onun için karantinadan çıkanları hemen koğuşa almazlar. Üstünü başını çıkarttırıp banyoya sokarlar. Öyle iğrenç bir yerdir karantina.

Gideceğin koğuş sucuna göre belirlenir: Tecavüz, gasp... Ama bu yasal durum işlemez çünkü bütün koğuşlar kapasitesi üzerinde doludur. Onun için nereye gideceğin gardiyanların insafına kalmıştır. İsterlerse istedikleri koğuşa atarlar. Bu öle-ceğin koğuş da olabilir...

Karantinadan kurtulmak lüks bir otele çıkmak gibidir. Koğuş bir kurtuluştur. Ya da önce öyle gelir...

İçeri girer girmez, içerdeki kurtlar, "cezaevi kurnazları" seni karşılar. En büyük hata "merhaba" derken kibar olmaktır. Çünkü diğer mahkumlar tarafından sağmal inek olarak görülürler ve "acemi", "inek", "nazik" geldi sevinciyle karşılanırlar.

Koğuşun kapısında "kurdun" biri atılır: "Gel canım, geçmiş olsun." Bu "canımlı" hitap sözkonusu kişinin hayatının bundan sonra kötü geçeceğinin ifadesidir. Çünkü içerde yalnızca eşcinsellere "canım" denir...

Suç sorulur. Doğru suçu söylemek mecburidir. Çünkü her koğuşun mümessili vardır ve bütün dosyalara bakar, herşeyi hemen öğrenebilir. Mümessil "nazik" arkadaşı çağırır ve sucuna göre hapishane "cezasını" keser. Buradaki ceza, kişinin vereceği "avantanın", haracın adıdır, miktarıdır. Söylenen suç cezaevinin "ortamlarına" uygunsa, koğuşun başköşesindeki yataкта yatacaktır. (Uygun suça örnek, adam öldürme veya yaralamadır.)

Adamın suçu yüz kızartıcıysa ve parası yoksa, yeri kapının girişinde, çöplerin ve tuvaletlerin, mutfak, yağ ve sidik kokusunun yanıdır...

Yüz kızartıcı suçlar, hapishanenin "yasalarına" göre, "teca-vüz, hırsızlık ve filefotoculuk"tur. (Filefoto: Röntgencilik, eşcin-

sellik, sübyancılık vs...)

Ama tecavüzcünün çok parası varsa ve kuralına göre dağıtıyorsa herşey değişir. Suçun hiçbir önemi kalmaz.

Paralı Tecavüzcüye Hiçbir Şey Olmaz!

İşte bir örnek:

1988'de adamın biri komşusunun oğluna tecavüz ediyor. Adam yargılanıp tutuklanıyor. Hapishaneye gelmeden ünü geliyor: Adam zengin. Bu arada tecavüz edilen çocuğun babası da Bayrampaşa'da yatıyor. Gardiyanlar adamı babayla aynı koğuşa veriyorlar. Adam gelir gelmez mümessile parayı "indiriyor", "Beni koru" diyor. Çocuğun babası tecavüzcüye saldırmak istiyor ama bütün koğuştan meydan dayığı yiyor.

(O tecavüzcüye herkes hürmet ederdi. Adam bütün koğuşa bakardı. Mümessilin yanındaki "ağır" delikanlılar, "Tabii abi hepimizin başına gelebilir"den başka tek laf etmediler...)

Gelelim esas konuya. Suç öğrenildikten sonra pijama filan gerekir. Mümessil gardiyana söylemezse elbise, para ancak ziyaret günleri gelebilir. Mümessil gardiyana telefon açtırır, ertesi gün bütün istekler karşılanır. Ama mümessile bunun bedelinin anında verilmesi gerekir. Paranın hemen o anda ödenmesi gerekir.

Aynı kişi diğer mahkumlardan korunmak için de mümessile ayrıca bedel verecektir. Çünkü parası olmayan bir tecavüzcünün yaşama şansı yoktur. Parası olmasa da sekiz kişinin girtlağını kesen "abi"ye aslanlar gibi bakılır! Paraya, suçun durumuna göredir herşey.

Mümessil parayı aldığı adamı yemeğe buyur eder. Birlikte yerler. Esrarlı "cigaralar" sarılır, ikram edilir, zar atılır. Bu paralı adama ilk gün "kıyağıdır". Paranın durumuna göre her gün tekrarlanabilir.

Mahkeme sabahı kollara zincir bağlanarak hayvanlar gibi cezaevi arabasına, yani "ringe" binilir. Daracık arabada onar onar zincirli yirmi kişi vardır.

Ziyaretçiler dava sırasında mahkuma para verir. Koğuş bu-

nu bilir. Verilecek cezaları bildikleri gibi!

Para tümüyle mümessile teslim edilir. Bütün ihtiyaçları o görür. Herşeyin fiyatı üçle çarpılır. Bir paket sigara 150 bine alınır. İhtiyaç deyince her türlü "ihtiyaçtır" bu: Esrar (en kolay bulunanı), eroin, kokain, papik (hap), kadın ya da çocuklar...

Uyuşturucu şöyle temin edilir:

Gardiyana para verilir. (Bu işi yapan gardiyanlara "kuş" denir.) Gardiyan gider malı alır. İçeri girerken gardiyanları askerler arar. Ama bu ince bir arama değildir. Kuş, şapkasının astarında ya da kemerinin içinde içeri sokar malı.

Mümessilden ve "hatırlı kişi"den habersiz içeriye uyuşturucu getirilemez.

Bu işi yapan infaz koruma başmemurları ve bazı gardiyanlar çok zenginleşmişlerdir. Cep telefonları vardır.

Cocuklar ve Kadınlar Satılır!

Sekse gelince:

O işin adamı (gardiyanı) ayrıdır. Paralar verilir. Mahkum kadının adı söylenir. Aynı saatte ikisi de revire çıkartılır. Revirde doktor yoktur. Gardiyan seks boyunca dışarıda bekler.

Küçük çocuklar:

Bayrampaşa Cezaevi'nde sübyan koğuşundaki çocukların yüzde yetmişine tecavüz edilmiştir!

Bazı adamlar sırf bu işin pezevenkliğini yapıp para kazanmak için, önceden kendini sübyan koğuşuna mümessil tayin ettirir. O mümessillere haber gönderilir. Parayı gardiyanla mümessil paylaşır. Çocuk yine revire getirilir. Daha önceden tuvalette çocuklara tecavüz edip öyle satan, bununla ünlenen mümessiller vardır Bayrampaşa tarihinde.

Tecavüzcüler genelde aynı koğuşa atılır. Tabii parası yoksa. Ve bunlardan avanta istenir. Verilmediği zaman, "malta"dan ziyaretçiye giderken şişlenirler. Şişleyenler genelde yoksul gaspçı mahkumlardır. Önceden "doldurulurlar". "Sen bunu şişlersen rahat edersin, burada namınla geçinirsin" diye kandırılmışlardır. Ziyaret sırasında gardiyan kovalanır, adamı şişlenir. (Gardi-

yanlar olayları açıkça söylemez, çünkü onlar da orada yaşamaktadırlar.)

Şişler genelde peynir tenekesinden yapılır. Peynir tenekeyle alınır koğuşa, parça parça satılır. Betona sürtülerek ustura gibi yapılır, sap kısmına bez sarılır. Bu şişlerden her mahkumda vardır.

Paralı mahkumlar silah, cep telefonu, buzdolabı, tv gibi bütün lüksleri yaşarlar. Parası olmayansa ya şişlenir ya tecavüze uğrar ya da yerleri siler, yatak yapar, çamaşır yıkar, tuvaletleri temizler, mercimek çorbasına talim eder.

Trafik suçundan düşenler en kötü durumda olanlardır. "Yasaya" uymak için hem haraç verirler, hem de eroinden tecavüze ve öldürmeye kadar herşeye şahit olurlar. Yeni eroin adresleri, yeni satıcılar, yeni katiller, yeni suç yöntemleri öğrenirler. Yeni "meslekler" edinirler. Konuşmalarından yürüyüşlerine kadar herşey değişir. Şiddete tapan adam olurlar. Olmazlarsa biraz zor çıkarlar dışarı.

Bayrampaşa Cezaevi en belalı mahkumların denetimindedir. Orada işlenen suçların "bilinmesi" bile hemen hemen imkansızdır!

Şişleyenler asla görülmez. Herkes kördür ve kör olmak zordur. (Şişlenmek her an olabilecek birşeydir.)

"Şişle" denen yoksul mahkum eğer reddederse ya bir gün cesedi bulunur ya tecavüz edilir ya da ömür billah b.k temizleyici olarak kalır. O da şansı varsa!

Bayrampaşa Cezaevi'nin hastanesi de dillere destan. Gerekliliği para gardiyana verilirse orada istirahat edilir.

(Serbest ziyaretçi, uyuşturucu, yiyecekler, telefon, seks, gecelik izin ve gerekliyse firar için ilk adım...)

Mümessillerin Diktatörlüğü

Bayrampaşa'yı mümessiller yönetir. Mümessil demek, ispiyoncu, müdürün adamı, her türlü belanın başı demektir. Yönetime yakın kişiler mümessil olabilir. Böylece cezaevi, yönetimiyle, gardiyanlarıyla, mümessillerin elindedir. Resmi yöneti-

ciler bunun farkındadır.

(Selim Edes'in buzdolabı ve televizyonu vardı. Yönetimden birileri yeniden para istedi, Edes vermedi. Bunun üzerine televizyonu ve buzdolabı o koğuştan çıkarıldı!)

Bayrampaşa'nın yönetimi tamamen yasa dışıdır. Toplanan paralar pay edilir. Elbette birtakım gardiyanlar kadar yönetim de payını alır. Bunlar cezaevinde herkesin bildiği şeylerdir.

Bir adamın şişlenmesi için koğuştan koğuşa geçmek gerekir. Bu, yönetimden habersiz olamaz. Bıçaklayacak kişinin uygun yere atanması da yönetimin bilgisinde olabilir ancak. Bu, mümessille başgardiyan arasında halledilir. Sonunda ölen ölür. Ortaklaşa bir cinayettir bu...

Dışarıya bilgi verilmez. Yada en az bilgi ile yetinilir.

(Mesela Metin Kaçan şişlenirken yanındaki gardiyanı şişle kovalayan mahkum açıklanmadı! Ve Metin Kaçan'ın şişleneceği biliniyordu. Biline biline, şişlemelerin olduğu M-üst koğuşunun altındaki M-alt'a verildi. M-alt'tan ziyaretçiye çıkmak için M-üst'ten geçilmesi gerekiyordu. Yani olacaklar belliydi.)

Ortaklaşa cinayete bir örnek daha:

Bakırköy sapığı diye anılan biri geldi Bayrampaşa'ya. Yıl 1988 idi. Başgardiyan koğuşa geldi, "Bunu halledin, istemiyorum bu adamı" dedi. Herkes aletini hazırladı. Gardiyanlar uzaklaştı. Adamın içeri girmesiyle şişlemeye başladık. Feryat figan, kanlar içinde yığıldı adam. Bir saat sonra cezaevi savcısı bizleri istedi. Ama kanunları çok iyi biliyorduk. Kapalı mahalde, saldırıların sayısı 17 kişiyi geçtikten sonra linç sayılıyordu ve cezası yoktu. Savcı teker teker çağırmaya başladı. 17 kişi ben vurdum deyince de savcı bunun linç olduğunu söyledi, kağıtları da yırttı attı. olay kapandı.

Bir örnek daha...

Nurettin Güven eroin sucundan geldi. Ama dolandırıcılar koğuşuna (B12'ye) verildi. Güven kendine gasp koğuşundan iki koruma seçti. Bu arada Güven'le aynı koğuştan biri takıştı. Güven'in korumaları bahçede o adamı şişlediler. Mahkumlar da

gardiyanlar da bu olayın olacağını biliyordu. Güven o anda üzerinde 7.65'lik bir silah taşıyordu. Hiç kimse ceza yemedi, çünkü kimse birşey görmemişti!

Son bir örnek daha:

Gasp koğuşundakiler başgardiyanadan paralı bir adam istedikleri için o koğuşa verilen bir kuyumcu yeterli haracı verince gece yatağında şişlenerek öldürüldü. Kimin öldürdüğü belli olmadı.

Cezaevi bir linç evidir, yolsuzluk evidir, zanlısı olmayan öldürme evidir, katillerin, gaspçıların cumhuriyetidir.

Ben Bir Korkağım Ya Siz?

Bir yazar şişlenince merak ettim Bayrampaşa'yı. Nasıl da bencil ve körkütük insanlarız görüyor musunuz? Cehennemi yeni keşfediyoruz! Korkak ikiyüzlüler ülkesinin ikiyüzlü aydınları, gazetecileri, yöneticileri...

Bayrampaşa'yı, "o" cehennemi dinledikçe mafyanın yönettiği bir Ortadoğu ülkesinde yaşadığımı bir daha anladım. Ödüm patladı. Ve acilen unuttum orasını. Bütün cezaevlerini unuttum. Siz de unutun. Unutun bütün cinayetlere "ortak" olduğunuzu. Unutun. Ve rahat edin...

Başka da çareniz yok zaten...

Fenerbahçe

Fenerli Kemalettin'e

"Bağırmayan taraftar s.ktirsin gitsin!"

"Kapalının çocukları" oradaydı. Fenerli delikanlılar oradaydı. Damarlarını "kessen" kanı sarı-lacivert akan bütün *hooligan*'lar oradaydı. Ezik memurlar, yoksul kocalar, değeri anlaşılmamış kaportacılar, Perşembe Pazarı'nın altın künyeli esnaf çocukları, yanlarında Kumburgaz bronzu etine dolgun "baldır"cıları, gözleriyle saçları Fener bayrağı şeklinde yaratılmış bir adet Trakyalı Süpermen (Süpermenliği omzundaki Fener pelerinin-den!), uzun saçlı Caddebostan çocukları, kulağı küpeli, çene altı sakallı MTV çocukları, solmuş tişörtlü, tehlikeli bakışlı Bakırköy çocukları, pırtıl varoş çocukları oradaydı. Tarâftarın hasıydılar. Hepsi oradaydılar. Ona göreymi ha!

Kapalının ortasında, en stratejik yerde mevzilenmişlerdi. Hep ayaktaydılar, hep bağırıyorlardı. Kimi bozkurt selamı veriyordu, kimi Refah; diğerleri bunu görmezden geliyorlardı. Önemli olan birlikte olmaktı. Fenerli olmaktı. Karadeniz çırpınıyordu bakıp Fener bayrağına. Ne Beşiktaş ne Cimbom ne de Trabzon; Fener bu sene şampiyondu, sarı sarı kanarıydı, "oraya geliriz a....zı s.keriz"di, "bağırmayan taraftar s.ktirsin gitsin"di...

Yıllar Sonra Rastladım Size

Fenerbahçe'nin açılış maçına gitmeye karar verdiğimde, tabii havanın bu kadar sıcak olacağını bilemezdim. Böyle sırlı-

sıklam rutubet, böyle kalp krizi sıcak olamazdı. Sağ "falan" olsunlar, bazı gazeteci arkadaşların kışkırtmalarıyla Fenerbahçe Stadi'nın önüne saat 16:00'da damladık. Yani maça üç saat varken. Çünkü 15:00'e kadar otuz tane, "Aman hemen evden çık, yoksa maça giremezsin" telefonu geldi. Hayır biliyorum, aslında iyi niyetli düşündüler. Mesela şöyle düşündüler:

"Abi bu adam bu sıcakta oraya mahsusçuktan geç gider, sonra da ne yapayım giremedim der!"

(Beni ne çok seviyorlar, bir gün bu sevgiden ölücem!)

Neyse. Saat 16:00'da biz bütün fanatikler içerdeydik. Biz "kapalı çocuğu"yduk! Karşıda, "açık"ta diğer fanatikler vardı. Karşılıklı bağırma antrenmanları yaparak ve de Fenerbahçe'yle Zeytinburnu gençleri arasındaki kötü maçı seyrederek vakit öldürdük. Genç futbolcular, sıcaktan ya da İstanbul suyuındaki dizanteriden dolayı bayağı hasta gibiydiler. Öyle ki koşmaya mecalleri yoktu. Ne yapsınlardı? Recep Tayyip'e inanıp musluk suyu içmişlerdi...

Gittim en sıkı taraftar grubunun yanına, onları çok iyi göreceğim bir yere oturdum. Daha doğrusu oturamadım. Çünkü oturacak koltuklar (bu "koltuk" sözü koltuğa hakaret gibi oluyor ya aslında), işte o plastikler iğrenç ötesi bir pislikteydiler. Daha fazla ayrıntıya girmek istemiyorum, çünkü gerçekten mideniz kaldırmaz.

(Ee, sizin adınız DGM padişahı Nusret Demiral mı ki Sivas'ta 37 kişiyi yakanları, o iğrençliği hoşgörüp akşam yemeğinde Aziz Nesin yiyecek mideniz olsun! Olmaz...)

Koltuk gibi şeylere çeşitli gazeteler sermişti millet. Ben de bir süre bekledikten sonra minder diye satılan beyaz mantarlardan birini satın aldım da oturabildim. (Hayır, öyle fazla nannemolla davranmak istemiyordum: Ne olur ne olmazdı, muhallebi çocuğu muydum ben abi? Bir yerde *hooligan*'ların yanındaydık. Yanlış olmasındı. İcaabındaydı...)

Bu arada maça giremeyen çocukların taraftar arasında, "Abi arkadaşlarımız kapıda, bir otuz bine ihtiyacımız var" kabilinden para toplanmasına da mazhar olduk. "Bizim çocuklara" ufak tefek yardım ettik...

Sonunda “dizanterili çocukların”, yani genç takımların maçı bitti. Bu arada da bizim gibi radikallerin dışındaki sıradan Fenerli kitle tribünleri doldurdu. Slogan savaşı müthişti. Aslında taraftar aynıydı ama biz bir düşman bulmuştuk, her zaman lazımdı: Beşiktaş ve Galatasaray.

Özellikle Beşiktaş ve Galatasaray hedeflenerek yapılan bir hareket vardı ki böyle bir şey olmazdı. Bağırانlar kafalarını öne doğru uzatıp, sonra yunusbalığı gibi yukarı zıplıyorlardı:

“Beşiktaş’a kafaam girsin!”

İşin ilginç, tribüne şu veya bu şekilde dağılmış üç beş kız bu küfürler karşısında “sağır” rolü oynuyorlardı.

Fenerli kızların arasında, iki İngiliz’le gelmiş Türk kızları da vardı ve İngilizler kendilerine yer ararken tribünün en hareketli yerini seçmişlerdi: *Hooligan*’ların yanını! Stadın pisliği üzerine konuşurken sürekli “fucking” sözcüğünü kullanıyorlardı. Yani dilimize nedense “pis şey” diye çevrilip duran kelimeyi: “Fuck-ing şey!” Adamlar bizdendi...

Şıkıdım Şıkıdım Bir Amigo

Nihayet “kapalı”nın önüne doğru sahanın içinden bir adam koşmaya başladı. Adam otuzlu yaşlardaydı ve bir çeşit sahneye çıkış halindeydi. Geldi tribünün önünde durdu. Bizim fanatikler adama tezahürat yaptılar. Adam da yumruğuyla şöyle alttan, üç kere “oley” çekti tarafa. Sonra öpücükler göndererek ve eli kalbinin üzerinde selamlayarak çekildi. Ama tezahürat devam edince, bir pop starı gibi “bis” yaptı, yani bir “oley” daha çekti ve öpücüklerle sahnedan çekilip açığın oraya koştu. Böylece amigo Paşalı Birol’u da tanımış olduk.

Sonra ön tarafta gözlüklü bir amigo belirdi, nam-ı diğer “Kemik”. Orada öğrendim lakabını. O eliyle taraftarı coşturmak için “azarlarken” (ne de olsa bir *maestro* tabii) birileri arkadan “İstiklal, istiklal” diye bağırmaya başladı. “Kemik” herkesi susturdu ve hazirol vaziyetine geçip marşı söyletmeye başladı. Bütün stad ayağa kalktı. Tam bu sırada bizim *hooligan*’ların içinde iki çeşit işaret yapıldı. Bozkurt işareti ve Refah işareti.

Yapanlar taraftarın öncüleri durumundaki gençlerden, hatta çok gençlerdendi. Saydım, 11 kişi Ülkücü selamı veriyordu. Refah selamı verenlerse 6 kişiydi. Bu 17 kişi fanatik taraftarların merkezindeydiler. Merkezindeydiler ama uzun saçlı, küpeli, sakallı ya da sakalsız, sıkı Fenerli bir sürü genç onların yaptığı işareti gördükleri haldе kıpırdamadılar bile. Yani yapacakları bir işaret yoktu. Ama arkadaşlarının yaptığı işaretin de onlar için bir önemi yoktu. Önemli olan Fenerlilikti. "Abi onların düşüncelelerine karışmam, biz her maçta biraradayız. Ben öyle bozkurt mozkurt anlamam, bana ne. Önemli olan kavgada filan Fenerli olmak, delikanlı olmak..." Bunları uzun saçlı, temiz yüzlü, kıllıktan, halinden Batılı bir aileden geldiğini düşündüğüm bir genç taraftar söyledi. Söyler söylemez de hep birlikte şöyle bağırdılar: "Delikanlı taraftar ayağa kalksın!"

Zaten tek tük olan kızlar ayağa kalkmadı, niye kalksınlar, onlar kadındı! "Erkek milleti taraftar" istemeye istemeye ama delikanlılığa b.k. sürdürmemek için ayağa kalktı. Karşı tribündekiler niye kalktığımızı anlamadılar ama onlar da ayağa kalktılar. Böylece "tribün tribün" erkekleştik! Şöyle kaslarımız kasıldı. Ferahladık, geçirdik, esnedik, apışaramızı kaşıdık. "Alayımız" delikanlı olduk! Sonra bağırdık:

"Fener goal goal goal..."

Stad Değil Hapishane

Fenerbahçe Zeytinburnu'na fazla güçlü gelmişti, bastırıyordu, gol atıyordu. Keyfimiz yerindeydi. Ya da suçular, ayrıncılar, pideciler, çekirdekçiler olmasaydı keyfimiz gerçekten iyi olacaktı ama vardılar!

Kafalarımıza, dizlerimize, omuzlarımıza basarak "hizmet" veriyorlardı! Öyle tırnakları, ceketleri, yüzleri kir pas içinde, Fener düşmanları tarafından kiralanmış katiller gibiydiler. Bizim *hooligan*'lar herhalde kanıksamışlardı adamları. Ya da dövmekten bıkmışlardı. Ama diğer uysal seyirciler dayanamayıp itip kakıyorlardı bu stad mikroplarını. Ama onların umurunda bile değildi. Ayağa kalkmış, oturan, omuz omuza bir kalabalığın ara-

sından kocaman yiyecek, içecek çantalarıyla geçiyorlar ve bir buldozer gibi eziyorlardı önlerine geleni. Millet onlardan kurtulmak için bağırp çağırıyordu, hatta vuruyordu ama adamlar o sağlıksız şeyleri ona buna fahiş fiyatlarla kakalamaya devam ediyorlardı.

Tam bir Orta Afrika ülkesi görünümüydü. İlkel, pis, saygısız, itip kakışmanın doğal, temizliğin imkansız olduğu bir stad. O stadi o yöneticilerin kafasına geçirmeyen bir seyirci. O tuvaletlere girdikten sonra, o karanlık kötü koridorların "sidik kuyuları"na düştükten sonra ikinci bir maça gitmeyerek "mermer kafalı" embesil bürokratlara dersini vermekten aciz bir taraftar...

Ülkücü *hooligan*'lar aslında basına güvenmiyorlardı. Daha önce yapılan bazı haberlerden dolayı başları derde girmişti. Sonuçta yaptıkları işaretler ve diğer taraftarlara "çektikleri köpekler" işi kötüleştirmişti. Fenerbahçe seyircisini bölmüştü, fotoğrafı çirkinleştirmişti. Ama aslında Fenerli gençlerdi işte...

Tabii, öyle Fenerli olmakla alakası olmayan siyasi parti işaretlerinin bölücü olduğunu da biliyorlardı:

"Valla aslında bazı arkadaşlar kapalıdan uzaklaştı ama..."

(Bunların hepsi mide bulandıran şeyler. Şimdi Fenerli olmak için bir partinin işareti verilecekse, Ülkücü ve Refahlı olmayanlar ne yapacaklar? Diğer çocukların da bir işaret bulması gerekecek. Benim önerim şu: Avuçyukarı gelecek şekilde yumruk ve orta parmak yukarda bir selam! Anlamı? *Fuck off!* "Güle güle!" gibi bir şey, ya da "Yürü git!" Nasıl ama?"

Bütün bunlar olurken Fenerbahçeli seyirciler fanatiklere aldırmadan maçlarını izlediler, küfürlerini ettiler, keyiflerine baktılar. Yanımdaki halim selim Laz yurttaş maç boyunca Oğuz'a, Aykut'a ve bütün Fenerli futbolculara küfretti, bağırdı, çağırdı. Dört golden sonra da tatmin olmadı. Sonunda beni de aydınlattı: "Bu takım adam olmaz abi" dedi ve gitti.

Bağırmayan Taraftar Ne Yapsır?

Önümde oturan yüzü sedefli köylüyse her ataktan sonra yanındakine dönüp "Nasil şeytti ya, hay allah" deyip durdu.

Onların önündeki, son moda traşlı iki 16'lık "tiki" genç her gol-den sonra rap yaptı. Nielsen beşbin yıllık Türk gibi gelip tribünü coşturduğunda, bağırmayan seyirciler zılgıtı yedi bizim *hooligan*'lardan: "Bağırmayan taraftar s.ktirsin gitsin!"

Haydaaa!

Onlarla bağırmayan çoğunluğa duyulan öfkeye bakın. Doğrusu ben bozuldum ve bağırmaktan sesim kısıldı. Yok yani, yoksa "Git" diyorlar diye "şeyttim". Bağırdım...

Sonunda maç bitti. Küskün bir Fenerli olarak, uzun bir aradan sonra Fenerbahçe'yle işte böyle karşılaştık. Valla hiç de fena olmadı aslında. Savaştan çıkmış stad, satıcılar ve sağ politik işaretler, küfür ötesi bağırışlar doğrusu Fenerbahçe'ye yakışmıyordu, üzerine dar geliyordu.

Niye biz küskün taraftarlar iyiden iyiye düzelmiş Fener'in maçlarına gidip kendi kültürümüzü oraya götürmüyoruz diye düşündüm. Galatasaray'ın yaptığını, kentli futbolseveri niye biz başaramayalım?

Fenerbahçelilik niye "Orta Asyalılık" olsun diye üzüldüm. Bu arada Fenerli ülkücü *hooligan*'ların abartıldığını gördüm orada. Çocukların hepsini sevdim. İleri, aydın, Batılı bir Fener kültürü yaratılsa diye heveslendim. Stadları yönetenlerin acilen işten atılıp bu işi profesyonellerin insana yakışır şekilde yapması gerektiğine inandım. Spor yazarları denen eski büyük futbolcuların, taraftardan, staddan kopuk fildişi tribünlerde yayılmasını ayıpladım. Böyle işkencehane gibi stadları insanlara layık gören dinozorlardan bir kere daha nefret ettim. Sonra bir Fener şapkası aldım, ters giydim. Fenerbahçeliliğin Türkiyeli olmak gibi birşey olduğuna bir kere daha kanaat getirdim.

İçimdeki taraftar ağzımdan dilini uzattı ve dedi ki:

"En büyük Fener be abi."

Bu yazıya son cümleyi sarı-lacivert yazdım:

Fenerbahçe, çocukluğum benim. Sarı kanaryam, senin formanı bana rüşvet olarak almasalardı sünnet bile olmazdım...

Yaşasın Kurtadam!

Hiç birini ısırdınız mı? Ama öyle şefkatle ya da seks olsun diye falan değil. Gerçekten ısırıp, paralayıp kanını içmek istediniz mi hiç?

Hayır mı? O zaman kanı içilen sizsiniz demektir! Sizden kalan parçaları "kendiniz" diye yutturuyorsunuz demektir. Hapı yuttunuz demektir...

Çünkü balta girmemiş bir hayatta, bir "korunmasız an" yakalayıp başkalarını sektirmeden parçalayanların "başarılı" diye yutturulduğu bir çağda yaşıyoruz. Uyanın. En iyi av, uyuyan avdır...

Ya kurt olacaksınız ya kurt!

O sizi ısırıp paralamadan siz onu ısıracaksınız.

Başka bir şansınız yok. "Eliniz mecbur" buna. Çünkü dışarı kan emici, komplocu kurtlarla dolu. Kurt adamlarla, kurt kadınlarla. Saldırmaktan, ısırmaktan, parçalamaktan, "kullanmaktan" ve yoketmekten başka hiçbir nitelikleri olmayan yaratıklarla dolu bu şehir. Bu ülke. Bu dünya...

Köyleri yakan, savaşı kışkırtan, Kürt sorununu büyüten, aydınları hapisanelere atan, sokakları kadınlar için cehennemlere çeviren, yağma malları paylaşmak için mafyadan yardım isteyen, cinayetler işleyen, sonra da televizyon ekranlarından suratımıza "politikacı politikacı" sırttan yüzüstü ve alçak bir kurt dünyası bu...

Evet, ya kurt olacaksınız ya kurt. Yoksa yokolup gittiniz demektir. Ama nasıl bir kurt olacağınız da size bağlı. Lanetli ve ilkel mi? Cahil, şişme, yağcı, "yalama" ve yeteneksiz: Devlete mi-

lis ve yağmacı! Yerinde infazları alkışlayan çoğunluk gibi, gelişmiş ve incelmış olanı yemek için bekleyen vahşi bir doğa: Entrikacı, pespaye, bencil ve çürümüş. Ya da Jack Nicholson gibi bir kurt...

Kurtadam "Yükselen" Değerlere Karşı!

Jack Nicholson New York'un büyük bir yayın kuruluşunun ünlü bir editörüdür. Ama yaşlıdır, yorgundur. Öylesine yorgundur ki karısıyla uzun zamandır seks yapmamaktadır. Çok çalışmış, aynı eşle çok uzun yaşamış, insancıl geleneklerin, akla ve yeteneğe dayalı yaşam biçimlerinin, dürüst zekanın, samimiyetin ve "karşılıksız" vermenin adamı olduğu için de baştan "out"tur.

Etrafında "daralan" Makyavelist çemberin farkında değildir. Arkasından kuyusunu kazan genç yardımcısının, onu başından atıp "mongol" *bestseller*'lar basmak isteyen patronunun, ilkel ve acımasız insanların ortasında ahlakıyla sıkışıp kalmıştır. O kadar "kötü" bir durumdadır ki karısı da gidip o içten pazarlıklı, "göz" yalayıcı asistana vermektedir! Evet, vermektedir...

Çünkü yardımcı "gençtir"! Çünkü "taze et" anlamında "genç" olan asistan yalnızca daha vahşi, ilkesiz ve kendi çıkarları için herşeyi kullanabilecek bir orangutan olduğu için editörünün önce karısını "almıştır", şimdi de işini alacaktır.

(O bir yükselen değerdir!)

Jack'e kalan, onun gibilere kalan, bu yenilgiyi onurlu bir soylulukla kabul etmektir.

(Bu ne hıyarca bir soyluluktur tanrım!)

Çünkü o "yükselen" etobur sırtlanlığın yanına, karısına, dostlarına kadar sızdığını, ele geçirdiğini farkedemeyecek kadar *hippie*'dir. Keyif doludur, sevgi doludur, dostluk doludur. Beğenileri, değerleri o denli yüksektir ki adeta bir uzaylıdır. Uzaylıdır, çünkü çevresindeki insanlar alçaklığa "nefretle" tapınmaktadır. Uzaylıdır, çünkü "yok" gibidir... Yani, kendine *yuppie* diyen ve beyin yerine hamburger taşıyan "sürüler"in bir lokmada yutabileceği kolay bir avdır o. Kıcına tekmeyi yiyecek,

balık avlayarak sulugöz anılar yazacak ve başına gelenleri "asla" anlamayacaktır...

Ama birşey olur ve bu "şey" olayların akışını değiştirir:

Bir kurt onu ısırır!

Önce gözlüklerini atar. Daha iyi görmeye, daha iyi duymaya ve kendini çok daha iyi hissetmeye başlar. Karısını önce iyi bir "düzer" ve düzenin kim olduğuna değil "düzülmeye" bakan kadının onu aldattığını, giysilerdeki erkek kokusundan anlar. Gidip onları yatakta basar ve evi terkeder. Hem de hiçbir entel "kadın geyiği"ne pabuç bırakmadan...

Kadın (gibi kurt!) gelip de "Sana geri dönmek istiyorum. O adamın hiçbir önemi yoktu. O bir hiçti. Lütfen yaşadığımız yıllar adına nazik ol bana" şeklinde parazit yaptığında Jack'in yanıtı muhteşemdir:

Demek beni bir "hiç"le boynuzladın ha? Defol!

Isırmaya Başlamanın Vaktidir!

Onu görevden aldığını söylemek için evinde verdiği partiye çağırıp aşağılayan patronuna ilk tepkiyi de verir:

"Evet, bana bağlı yazarlarla ayrılıyorum. Yeni bir yayınevi kurup seni batıracağım. İşte o kadar..."

Sonra tabii yeniden editör olur. Hem de daha fazla parayla ve özel bir anlaşmayla güçlendirilerek.

"Bu kadar acımasız olduğunu bilseydim seni asla editörlükten almazdım!"

Patron böyle der ona. Sonunda onların anladığı dilden konuşmuş ve kendini "sürdürebilecek" gücü elde etmiştir.

Şiirli güzelliklerin de kalıcı, güçlü, sağlam olabileceğini kanıtlamıştır artık.

Her "hicranlı" aydın kolay lokma değildir ve "yavaş kurdun" ısırdığı can yakar!

Sıra "yalama" yardımcıya gelir...

"Senin editörlükten ayrılman korkunç birşey, ben senin yerini asla alamam, söyle, ne söylersen onu yapacağım" şeklinde "zırlayan" o pislikle "Haydi istifa et o zaman" diye dalgasını ge-

çer önce. Sonra hırçınlaşıp dişlerini gösteren "uyuz kurdu" önce ısırır ve sonra ayakkabısına işer! Neden işediğini de şöyle açıklar:

Sınırlarımı çiziyorum!

Sınır mınır tanımayan yalakalığa, içi boş vizyonlara, işbitirici gangsterliğe, "ırkçılık" suratlı kiralık katillğe ve her türlü "iktidarlı" sinekkaydı hıyarlığa kendi "sınırlarını" gösterir:

Herkes haddini bilsin!

Beyinsiz ama "yükselen" kurtlarla "insanlığın o mucizevi bilgisinin" mirasçıları arasındaki sınırları, "iki dünya" arasındaki farkı netleştirir: Üzerine işenmesi gereken şımarık küçük köpekler (ama etrafı boş buldukları anda kanlı kurt olabilen terörist köpeklerdir bunlar) ve bilgiyi geleceğe taşıma cesaretindeki kurtlar! Kurtadamlar. Dorukların ve doğanın gerçek sahibi olan Jack Nicholson'lar...

Zekanın Şiddeti

Jack Nicholson kurtadam değişimini yaşarken bir kadına da toslar: Michelle Pfeiffer. Kadın da onun gibi yeniklerdendir. Yayınevinin sahibinin kızıdır ve aynı kişilsiz babanın ruhsal çürüyüşü karşısında ezilmekte, orada öyle esrar ve alkole bularak sinmektedir.

Akıllıdır, güzeldir, kültürlüdür, saldırgandır, alaycıdır, çok bilmıştır, poligamdır, "götürücüdür", çekicidir, zengindir. Ama sıkılmaktadır.

Çünkü babasının dünyasının vahşi boktanlığını sezmekte ama o dünyadan sıyrılacak cesareti bulamamaktadır. Yani görünüşte "çağdaş bir kadın" gibi durur, fakat bunların hepsi yalandır:

O yalnız ve sevgisiz küçük bir kızdır!

Jack Nicholson'un onu ısırmasıyla gerçeğin gücüne ulaşır...

Babasının dünyası artık onun için bir oyun sahası haline gelmiştir. Siyahlarını giyer ve doğrularını artık kendine saklar:

Bir şeytan kadın!

Jack ile Michelle arasındaki aşk, Jack'in kurtadamlığı saf bir vahşete ulaşmadan önce durdurma çabasıyla daha da alevlenir.

İyilik, yardımlaşma ve bağlılığı yeniden yaşarlar. Elbette aralarındaki seks de bütün bunların sonucu olarak epeyi "iyidir"!

Ama dünyadaki kurt kanunlarına karşı kurtlaşmanın da bir bedeli vardır elbette.

Aldığımız cinsiyetsiz ve pısırık barışcılığın yıkılışıyla ulaşılan yeni yerin acıları, krizleri olacaktır elbette.

Yine bu krizlerden onu kurtaracak olan önce aşk, sonra Doğulu mistik filozofun verdiği kolyedir. Yani kendini savunma gücü veren kurtadamlıkla önüne geleni ısiran kurtluk arasında, vahşetin çağrısına dur diyebilmek için gerekli olan şey Batı'ya Doğu'dan verilir!

Ama sevdiği kadını sıradan bir kurdun tecavüzünden kurtarabilmek için "onu hala insan olarak tutan" kolyeyi koparıp atar Jack Nicholson. Sıradan kurdu paralar ve ormanda kaybolur:

Artık gerçek bir kurt olmuştur.

Postmodern yasaları reddeder ve resmi hayattan kaçır!

Erkek kadar kadın da değişime uğramış ve kazanmıştır. Ama biri doğaya dönmüş, diğeri toplumun sırrını anlamıştır: Para solucanları!

İkisi de yükselen değerleri tehdit etmektedir ve gelecekleri şimdilik belirsizdir.

Seksenli yılların vahşi polis kapitalizmine karşı *neo-hippie* ler; *rocker* lar, ütöistler, entellektüeller, anarşistler, yeni solcular, liberaller, x kuşağı, "sevişmek için savaş"çıların, hayatımızdan çekip giden güzel değerlerin geri dönüşüdür bu film, bu öykü. Ve dönüş muhteşemdir.

Çünkü artık "dövüşmek" de öğrenilmiştir...

Zeka ve kültür kovulduğu yerden, zekanın (meşru müdafaa) şiddetini, "kurt" doğasıyla büyüterek geri gelmiştir. Hem bu doğa, "yükselen değerler"de barınan yapay vahşete, "ma-nikürlü kurt" kanunlarına da pek benzememektedir. Taklit değildir. Ve de acele etmeden kazanır...

Ayışığında Şeytanla Dansetmek!

Filmin yönetmeni Mike Nichols 68 kuşağının yeni bir biçimde geri dönüşünü müjdelemektedir bize. Ağırlıklarından, zayıflıklarından arınmış bir geri dönüştür bu.

Herkesin kurt olduğunu kabul eden ve bu kurallara göre savaşan kurtadamların, kurtkadınların dünyasıdır.

Seçmek elbette elimizdedir: Ya vahşî kurtların anlayacağı dilden konuşacağız ya da yenik, köşelerde pinekleyeceğiz...

Filmin sorusu budur. Ve en büyük lafı yine bir kadın, kurtkadın, Michelle Pfeiffer eder:

"Kahretsin, bütün büyük yenilgiler, bütün büyük yokoluşlar hep bizim mi başımıza gelecek!"

İşte benim bu kadere itirazım var. Kurtadamın da...

Bazı geceler, asi siyahlar giyip kentin ormanına daldığımız o anlar, damarlarımızda atan vahşî doğaya, yırtıcı diriliğe, diri şehvete kapılmayan var mı?

Yağmacı kurt sürülerine karşı yenilmekten sıkılan bütün asiler adına Jack Nicholson, daha önce *Batman*'de Joker yüzüyle söylemişti söyleyeceğini! Bütün "bebekyüzlü kurtlarla" dalgasını geçerek hem de:

"Sen hiç ayışığında şeytanla dansettin mi yavrum?"

Ben Bir Vatan Hainiyim!

Ak tolgalı beylerbeyi haykırdı: Vatan haini!

Dönek avcısı Büyük Birader parmağıyla gösterdi: Liboş ajanlara ölüüüm!

Peruklu faşist bozması genlerindeki kini sustu: Bu solcuların hepsi vatan hainidir!

Mevzu neydi? Mevzu, Yaşar Kemal'in *Der Spiegel*e yazdığı yazıydı.

Yaşar Kemal bu yazıyla vatana ihanet etmişti. Memleketi satmıştı. Düşmana asla vermeyeceğimiz "bir karış toprak ve de çakıl taşlarını" Almanlara şey etmişti. Bütün sırlarımızı ecnebi-lere açmıştı. Oralara gidip ülkemizi kötülemişti. Vatanımızı bölmüş-tü. Ya da bölmek üzereydi!

Ülkemizde olup bitenler bizi ilgilendirirdi. Yabancıları iç iş-lerimize karıştırmıştı. Gavurlarla, o dinimize, imanımıza düşman olanlarla ortaklık kurmuştu.

Olur muydu ya? Biz içerde yetmiş yıldır demokrasi diye tu-haf birşeyi yutup yan gelip yatıyorduk. Rahatımız yerindeydi. İşkenceleri, baskıları, dizi cinayetleri yutup üstüne milli şerbet-ler içip uyuyorduk. Oh ne güzeldi.

Ya verip kurtulacaktık, ya da vurup kurtulacaktık. Ya bitirecektik ya da bitirecektik. Dağı taşı yıkacaktık. Ormanları yaka-caktık. Köyleri yerle bir edecektik.

PKK'ya terör örgütü diyecek ama yasal seçimle seçilen Do-ğulu milletvekillerini meclisten tekme tokat atacaktık. Yargıla-yıp hapse sokacaktık. (Bu hapis cezasından kaçanlar da vatan haini olacaktı.)

Yayın organları üç ilde havaya uçurulacak ve sonuç "faili meçhul" kalacaktı.

Kürt sorununu tartışarak, konuşarak, daha barışçıl yöntemlerle halletmek gerektiğini söyleyen herkesin üzerine, hapis cezalarıyla, ajanlık, liboşluk, satılmışlar çılgılığıyla ama ille de "vatan hainliği"yle gidecek, onların onurlarıyla, aileleriyle, tipleriyle, işleriyle ilgili söylentiler yayacak, ihbar edecek, küfredecek, cezalandırılmaları için hedef gösterecektik.

Bütün bunlar olurken, bütün bu ikiyüzlü çığırtkanlık sürerken bazı demokratlar, aydınlar, yazarlar ve gazeteciler olarak oturup Yaşar Kemal'e mesafeli "entellektüel" tavırlar takınacaktık.

Çünkü aydınız ya!

Çünkü duygusalıktan uzak ciddi adamlarız, kadınlarız ya!

Çünkü her şeyi bilen, ama süren iğrenç, kanlı kavgaya dair söyle bir düzgün tavır takınmaktan korktuğumuzu, sindiğimizi ortaya çıkaran Yaşar Kemal'e kızgındık. Rahatımızı kaçırmıştı. Ne güzel yuvarlanıp gidiyorduk. Kibirli, ahmak, solucansı huzurumuzu kaçırmıştı bu romancı. Kim oluyordu yani? Birşey yapılırsa biz yapardık. Yapmıyorsak, demek ki yapılmamalıydı!

Of ki of! Nefes almayı bile aşağılık bir korku haline getiren okuryazarlar cehennemi! Bütün bu kokuşmuş "askeri" müştereklerde birleşme hali beni iğrendiriyor. Bütün bu kanlı savaşları sürdürenlerle uzlaşma hali çürütüyor beni.

Dün Nazım Hikmet'e, Aziz Nesin'e, bugün Yaşar Kemal'e.

Vatan haini. Vatan haini. Vatan haini...

Yeter artık. Yeter.

Evet, Nazım'ın da, Nesin'in de, Kemal'in de sevmediğim şiirleri, yazıları, kitapları, düşünceleri var. Evet.

Ama bugün duygusal olma zamanı. Hiçbir ciddiyetim yok bu konuda. Buraya büyük puntolarla yazıyorum: Eğer siz bu acımasız, baskıcı koro, sizler eğer vatanseverseniz, böyle tanımlıyorsanız kendinizi, suratınıza fıskıran kana bakmadan, barışın küçük çocuklarını nasıl iğfal ettiğinizi bilmeden kendinize hala vatansever diyorsanız, ben hemen barış diyorum. Hemen ve acilen barış!

İhbar listenize, ajan listenize, fişlerinize, dosyalarınıza yazın:

Ben bir vatan hainiyim!

Nazım'dan, Nesin'den, Kemal'den, bu ülkenin onurundan yanayım.

Evet, bir vatan hainiyim ben!

(Üzgünüm ama böyle!)

Tecavüzcü Sığırlar Harekatı

Dört kişiydiler. İnsan demek için "insan" olmamak gerekirdi! Dört sığır. Dört kör beyinli ayı. Adları Mustafa, Hamdi, Zübeyir ve Hasan'dı. Ya da kısaca onlarla aynı cins yaratık olmaktan utanacağımız dört bok herif...

Kızı çalıştığı yerin önünden alıp kaçırdılar. Kız daha çocuktu. 15 yaşındaydı. Bir atölyede çalışıyordu. Halkalı Ormanı'na getirdiler. Orada genç kızın üzerine çullandılar. Etlerini sıktılar, yüzüne salyalar akıttılar, iğrenç kokulu terlerini o körpe bedene sürdüler, elbiselerini parçaladılar, hastalıklı apışaralarını kaşıdılar, kızın ağlamalarını, çırpınmalarını bir ölüseveci gibi zevkle izlediler. Kıza bütün ömrü boyunca taşıyacağı mührü vurdular: Vahşetin mührünü.

Dört kişiydiler. Hepsi bok herifti. Dört hastalıklı sığırdılar. Gencecik kıza orada tecavüz ettiler.

"Onu alıkoyduk ama zarar vermedik" dediler ifadelerinde. Çeşitli suçlardan aranıyorlardı. Genç kız "Bu kabusu ömür boyu unutamam, hayatımı mahvettiler" diye ağladı. Dört sığır, dört ne idüğü belirsiz ayı gazetecilerin objektiflerinden yüzlerini sakladılar.

Apışaralarını saklamadılar...

Farkında mısınız bilmiyorum ama her tarafımız penis kafalı boktan heriflerle çevrildi çoktandır. Arkadaşımıza, eşimize, dostumuza, sokağa çıkan hemen her kadına yönelen maganda terörüyle yaşıyoruz artık şehirlerde, İstanbul'da. Tecavüz vahşeti kadın olan her şeye saldırıyor, sınır mınır tanımıyor. Gericî, yoz bir tarihöncesi yeniden kentlerin sokaklarına bağdaş ku-

ruyor. Bu vahşetten payını alan büyükelçi eşleri olunca aklımız başımıza mı geliyor ne? Evet, geçtiğimiz günlerde "abazan sığırlar" bir büyükelçi karısını iğdiş ettiler. Hem de polisin gözü önünde. Evet, polisin!

Kadınlara Saldıran Büyük Türkiye!

Bir büyükelçinin Fransız doktor karısı The Marmara Otel'i'ndeki uluslararası bir kongreden çıktı. Saat 12:00 dolaylarıydı. Bir kentin en normal saatleriydi yani. Tarabya'ya, kalacağı eve gitmek için otelin önünden taksiye bindi. Taksicinin ekstra para istemesi sonucu tartıştılar. Taksici maganda, yabancı kadını geceyarısı Maslak'ta arabasından attı. Geceyarısı ve ıssız Maslak yokuşunda. Düşünebiliyor musunuz? Sonra tabii bu kentin sokaklarında resmen av arayan abazan sığırlar olaya karıştı. Taksi arayan kadının önünde bir araba durdu. (Ah ne misafirperver millettik biz, buna inanıyorduk, işte buna yazık!) Arabadaki iki ayı kadını aldılar ve Fatih Ormanı'na kaçırdılar. Orada tecavüz ettiler kadına. Doktor kadını tam Maslak'a yeniden atıyorlardı ki bir polis ekibi onları gördü. Kadıncağız çılgılık çılgılığa polislerden yardım istedi. Tecavüzcü mongolların ruhları lağım kokuyordu. Şöyle dediler polise: "Bu kadın Nataşa abi, parasını verdik, s.ktik. Ama daha para istiyor." Polisler erkekti ve ne yazık ki şehirlerin üzerine sinen gerizekalı kadın düşmanlığından nasiplerini almışlardı. "Ha, o zaman tamam" dediler ve uzaklaştılar. Fransız kadın güçlükle konsolosluğa sığındı ve doktor kontrolünde ülkesine yollandı. Olay başına sızdı da adamlar basının sahiplenmesi üzerine yakalandı. Yine aynı kelimeleri kullandılar. Zaten bu *idiot*'ların kelime hazinesi herhalde o kadardı: "Nataşa zannettik!" Polis ekibi mi? O unutuldu...

En insanî nitelikleri bile kullandı tecavüzcüler. Örneğin yardım etmeyi. Yardımsever bir halk olduğumuz konusundaki yargının bir yalan, bir "sosyal geyik muhabbeti" olduğunu ispatlayacak kadar hem de!

Üniversite öğrencisi E.Y.'nin arabası yolda kalınca durup yardım ettiler ona. Arabasındaki sorunu gidermeye çalıştılar.

Sonra akşam okulun önünden alıp Belgrad Ormanı'na kaçırıldılar. Kıza orada tecavüz ettiler. Orman bekçisinin geldiğini görünce kaçtılar. Orman bekçisi de gelip yerde harap vaziyette yatan kıza yardım etmek yerine tecavüz etti! Evet, bu bir korku filmi değil, bu İstanbul'dan "insan" manzaraları. Neredeyse bütün bir toplum olarak anüs kafalı çakallara dönmüşüz de habirimiz yok! Hadi orası Maslak, Belgrad, ama burası Taksim. Hani İstanbul'un göbeği olan meydan canım. Evet, İstanbul'un en merkezi yeri, orada rahat edemeyeceksek nerede rahat edeceğiz, ha?

Orospu Sandık Abi, Pardon!

İTÜ'nün önü. Teknik Üniversite'nin. Saat henüz 10:00. Ders verdiği TÖMER'den çıkan öğretim üyesi Şenel Şimşek adındaki genç kadın evine gitmek için otobüs bekliyor. Genç kadın birden üzerine saldıran iki angut görüyor. Ağız dolusu küfrederek onu arabanın içine sürüklemeye çalışan ayıllarla itişmeye başlıyor. Sanki bir kabus. Kadın hırsla, onurla direniyor. Biraz da merkezi bir yerde olmanın yararıyla direniyor ve bir polis ekibi gelip kurtarıyor kadını. Bu kez polisin dil sorunu yok. Kadın esmer, ayılar Nataşa falan dese de kimse yutmaz! Şenel Şimşek bedeninin parçalanıp sırtlanlara yem edilmesinden böylece kurtuluyor işte. Ama "abazan sığırlar" aynı *idiot* teraneyi yumurtluyorlar: "Alkollüydük, hayat kadını zannettik," falan...

Hiç değişmiyor.

İstanbul, kentler ve sahillerimiz abazan tecavüzcü bir eylemin merkezi olmuş durumda. Bundan hiçkimse kurtulamıyor. Sokaklarda maymun suratlı mongollar önlerine çıkan her kadına saldırıyor. Kadınları sürüklüyorlar, vuruyorlar, parçalıyorlar, tecavüz ediyorlar. Bir kentin orta yerinden kadınları ormana kaldırıyorlar. Şehirleri balta girmemiş orman haline getiriyorlar. Polis bu vahşi tecavüz dalgasında yaya kalıyor. Hem de ne yaya. Yaya bile değil, ayaksız kalıyor, uyuyor. Hatta bazan onların arasından da çıkıyor aynı mongol ayılar.

"Abazan sığırlık" hali için meslek farkı yok. Eğitilmiş de ola-

bilir, polis de olabilir, eleştirisinde aşağılayıcı unsur olarak kadınısı kelimeler arayıp bulan köşeyazarı da olabilir, memur ya da işçi de olabilir. Onların hepsi aynı bok çuvalının, kadın düşmanlığının, tecavüz terörizminin içinde debeleniyorlar. Birbirlerine bit beyinlerinden bağlılar. Önemli olan o bit beyin. İşte bir örnek:

Devletin Solcu Kızlara Tecavüzü!

15 Nisan günü Kocasinan Lisesi'nde öğrenciler bir basın toplantısı yapıyorlar. Polis hemen oraya koşup öğrencileri gözaltına alıyor. Mafya ünlü gazetecileri oralarından buralarından vuruyor, şakır şakır dizi cinayetler işleniyor, hırsızlık, soygun ve saldırı almış başını gidiyor ama polis acilen basın toplantısı yapan öğrencileri gözaltına alıyor. Çünkü "basın" toplantısı yapmışlar!

Gözaltına alınanlardan lise son sınıf öğrencisi Feride Yıldız anlatsın, mideniz sağlamsa dinlersiniz:

"Bir erkek, dört bayandık. Gözlerimiz bağlandı. Tekme tokat dövüldük. Soyunmamı istediler. İç çamaşırlarım kaldı. Dört ya da beş kişiydiler. Tazyikli su sıktılar. Bir yandan da tekme tokat giriştiler. Boğuluyorum sandım. Bacaklarımı açarak sertçe bir şeyi makatıma soktular. Ya cop ya da hortum sanırım. Sonra birileri parmaklarını şokmaya başladı. Biri bundan zevk alıyor gibiydi. Bu sırada çok çirkin şeyler söylüyorlardı. Acısı ayak parmaklarıma vuruyordu.

Sonra yerlerde sürüklediler, kafamı duvarlara vurdular, yine tecavüz ettiler, falakaya geçtiler..."

Evet, gencecik kızın makatına cop sokanlar, kızın ifadesine göre bu kez polistiler. O kızı, bütün kadınları ilkel hayvanların tecavüzünden koruması gereken "güvenlik güçleri"!

Abazan sığırlık sınır tanıımıyordu. Vahşi yamyamlık da...

Tabii bazan bazı genç kızlar tecavüzcünün o iğrenç suratını domdom kurşunuyla dağıtıverdiler. Abazan sığır öldü. Küçük kadın hiç yoktan hapse girdi. Daha bir filizken. Tecavüzcü istediğine ulaşamamıştı ama yine de bir kadının hayatını yoket-

meyi becermişti. Ölüsü bile tecavüzdü! Bu işte kazanan hep tecavüzcüler mi olacaktı?

Seher Oruç 23 yaşında. "Babam öldükten sonra babamın arkadaşı İbrahim Güler eve girip çıkmaya başladı. Bir gün evde kimse yokken bana saldırdı. Yalvardım, yakardım, beni dinlemedi. Ben de av tüfeğiyle ateş etmek zorunda kaldım. Şimdi ne olacak?" Seher 15 yıl yedi. Yargılay bozdu. Hapiste sonucu bekliyor. Bir maganda sülük yüzünden hapiste o genç kız. Daha 23 yaşında. Kahretsin!

Ya turizm tecavüzleri? Onlarca, hangisinden sözedeyim? Basına ve polise yansımayanlar ise bir utanç dağı. Antalya Side' de Sabine Mang'ı kocasının yanından kaçırıp tecavüz ettiler. Çünkü sarışın ve Alman'dı. Yani erkekleri pezevenk, kadınları orospu olan o "gavurlardan"! Ülkemize hemen önlerine gele-ne vermek için geliyorlardı ya. "Hepsi bizim erkeklerle hastaydı abi!" Sahillerimizde turizm mevsimi, tecavüz mevsimi haline geldi. Memleketimizin güzide hıyarları yazları bizim kadınlarımızı bırakıp yabancı kadınlara tecavüz ettiler. Çünkü bazı genital kafalı su aygırları yabancı kadınların ülkemize tecavüz edilmek üzere geldiklerine inanıyorlardı. Evet aynen böyle: "Helga, 'Bacaklarımı açtım, bekliyorum, Türk erkekleri müthiş' dedi!"

İğrenç, alçakça bir ikiyüzlülük. Hayvanca bir taşdevri erkekliği...

Sosyalizmi de, kapitalizmi de çoktan bitirmiş biri olarak ben tam bu noktada her türlü radikal ve saldırgan feminizmi haklı buluyorum işte. Böyle düşünüyorum. Bütün izmlerin "şavalak kabızlıkları" ne olursa olsun, feministler yarın birkaç tecavüzcünün "bazı organlarını ödünç alsalar" nasıl haklı olmazlar? Yıllarca "halk böyle istiyor" diye şişirilen Türk erkekliği, aşağılanan tüm kadınlar, son olarak belki de yalnızca yüzde biri basına, mahkemelere yansıyan bu tecavüz dalgasının sorumlusu yalnızca o sinek beyinli magandalar mı yani?

Gerçek Tecavüzcü Biziz!

Ya basın, polis, "karıyı götürdüm"lü hıyar erkek kültürü,

elleyen, sıkan, çürüten sokak saldırganlığı? Ya bu saldırganlığı bizim, ağzımızın kenarında çapkın bir gülümsemeyle hoşgörme halimiz ne olacak peki? Ya kadınları "bacak omza" şeklinde görmenin saklanamaz ikelliği? Bütün bunlar yalnızca son göçlerin köylü kökenli, iki arada bir sidikli gecekonduda kalmış, dejenere olmuş öküzlere mi bağlanacak yani? Yalnızca onlar mı sorumlu?

İşte Beyoğlu'nda, gündüz vakti, blucinli iki kızın, Aslı ve Harika'nın başına gelenler. İşte tecavüzcünün toplumsal yaygınlığı:

"Öğleden sonraydı. Taksim Meydanı'ndan Sıraselviler'e doğru yürüyorduk. Birden adamın biri 'Orospu' diye bağırarak arkadaşımın poposunu avuçladı ve yürüdü. Adamın arkasından bağırdık çağırdık, ne adam ne de etraftakiler tınmadı bile. Sonra ben adamı takip ettim. Adam koşmaya başladı. Karşı kaldırıma geçtim. Adam arkasına bakıp beni göremeyince sakinleşti. O sırada başka bir kız gördü, tam onu elledi ki ben adama yetişip bir tekme attım ve bağırmaya başladım. O kız da şaşırmıştı. Adam yine kaçacaktı ki iki sivil polis çıktı ortaya. Herifi yakaladılar. Adam 'Ben de devlet memuruyum' diye bağırıyordu polislere. Gerçekten de elektrik idaresinde memurmuş!" Bazen polis gerçek işlevini yerine getiriyor demek ki! Ya da kızlar mini etekli, dekolteli filan olsalar elektrik memuru zat sokak ortasında tecavüz edecek belli ki, iyi ki pantolon tişört varmış üzerlerinde!

Ama hiç birşey yapılamayacak durumlar var. Gündelik hayatımızın ta kendisi. Sokaklarda oynanan masum görünüşlü oyunlar. Ya da gerçek "tecavüz antrenmanları". Cığerleri beş para etmeyen küçük magandalar sokaklarda yetişiyor, yanibaşımızda, hoşgörölü angutluğumuzun avuçlarında. Nurcan, Mimar Sinan Üniversitesi'nde resim okuyan genç kız anlatıyor:

"İstiklal Caddesi'nde yalnız bir kız asla doğru bir çizgide yürüyemez. En az iki üç kişilik gruplar halinde yürüyen genç erkekler elle, sözle saldırırlar. Kadıköy'de de, Bakırköy'de de zig zag yapmadan yürünemeyen sokaklar, meydanlar var. Bu sarkıntılık durumu sanki Refah Partisi'nin seçimleri kazanmasıyla

daha arttı. Sarkıntılık yapanlar Refahlı tipler değil ama onların yükselişinden cesaretlenen diğer magandalar.” Bence Nurcan haklı. Maganda bilinçaltı şöyle işliyor: “Nasıl olsa dört kadın alıp eve kapayacağız abi, sokaklardaki bu cıvırlara da tecavüz ederiz, oh.” Düşünce bu...

Kadınları evlere kapatmak için, sokaklardan kovup, suskunlaştırmak için bir savaş açılmış sanki. Hem de ne saldırgan, ne vahşi bir savaş. Bütün bir hayatı karanlıklara itmek için yapılan tutucu bir huruç hareketi.

Bu erkek faşizminden utanıyorum. Kendine önce insan sonra erkek diyebilenleri, anüs kafalı, çük beyinli, çirkef ruhlu olmayan erkekleri bu gündelik faşizme karşı koymaya çağırıyorum.

Elimizden geleni acilen yapalım. Kampanyalar açalım. Gösteriler yapalım. Tecavüzcü mongolların nefesini keselim. Kadınların, diğer yarımızın yanında yer alalım. Geç bile kaldık...

Tecavüzcü angutları nasıl mı tanıyacağız? Çok kolay.

Elbette ki gözlerindeki kara sığır bakışlarından...

Pera Palas'ta Bir *Kitsch* Parti Imdaaat!

Şimdi "parti" deyince kimsenin aklına siyasi parti gelmiyor. Ya da Devrimci Emek Partisi gibi Kürt milletvekillerinden oluşan ve ülkemizi bölüm bölüm bölmeye, vatanımızı param param parçalamaya azmetmiş azgın terörist bir parti de gelmiyor akla.

(Zaten bu vatan haini partileri kapatıyor, milletvekillerini tartaklıyor, avukatlarını falan dizi cinayetlerle yok ediyor, sonra da hızlı mahkemelerle hapislere atıyorduk, bu işi en iyi biz Türkler yapıyorduk. Bu konuda en iyi bizdik!)

Evet, parti deyince, hoş mekanlarda "güzel İnsanlarla" buluşup eğlenmek geliyor akla. İnce kadınlar, sıırım gibi erkekler ve gösteriler...

Dediler ki Pera Palas'ta bir parti var. Daha doğrusu David People adındaki uluslararası Türk markasının düzenlediği bir defile parti. *Kitsch* bir parti dediler.

Ee, ben bu *Kitsch*'e müptelaydım doğrusu. Ülke olarak da, yaşam tarzı olarak da *Kitsch*'in tam içinde yaşıyordum çoktandır. Yaşıyorduk...

Çirkinliğe methiyeler düzenler "cumhuriyeti"nin üyesiydik. Çirkinliğin, yapaylığın, ilkelliğin, ikiyüzlülüğün, diktacılığın, geçmişe hastalıklı bağlılığın bestesini yapmıştık, kitabını yazmıştık. İnsanca olan ne varsa onların dibinde C4 bombaları patlatmıştık. Plastik çiçeklerle yatıyorduk, şişme onurlarla korku ticareti yapıyorduk, ömrümüzü naylon kovalara koyup rezil ediyorduk.

Bunu da bir haltmış gibi hatıratlarımıza yazıyorduk!

Hepimiz aynı çirkinliğin, aynı içi boşluğun içindeydik. Kurtulanımız yoktu. Çoktan sıfırı tüketmiştik. Dirençlerimiz bitmişti. Artık çirkinlikten bir anlam, bir estetik, bir ahlak arıyor hale gelmiştik.

"O kadar da değil canım" diyerek, "haydi, maydi Türkiye" şeklinde gıdıklamalara anlamlar atfederek, oradan buradan araklanmış pop parçalara methiyeler düzerek, milletin böbreklerine, anüsüne, karaciğerine gizli kameralar, kamera hıyarlıkları, pardon, şakaları sokuşturarak, ne kadar anlamı kaymış kavram varsa onları rozet yaparak, devlet şiddetini, gizli faşizmi, yükselen ırkçılığı görmezlikten gelerek yapıyorduk bunu. Hapı yutmuştuk.

(Ne ukala, ne korkak, ne ikiyüzlü insanlardık biz!)

Bir de kendimize aydın maydın demiyor muyduk, medeni, çağdaş demiyor muyduk, yazar, çizer, yaratıcı demiyor muyduk! Bu ne korkunç bir yüzüzlüktü, ne iğrenç bir küstahlıktı. Ne komik *Kitsch* yaratıklaştık biz. Dünya bize poposuyla gülüyordu. Fırıldak olmuştuk. Hepimiz çürümüştük. Çürüyorduk. Gittikçe daha çok dibe çöküyorduk. Çöktükçe daha da azıtıyorduk...

("Yarın nasıl yürüyeceğim bu sokaklarda, nasıl bakacağım aynalara, hangi yüzle?" diye düşünecek bir erdem kııntısı bile kalmamış mıdır içimizde?)

Kitsch Parti?

İstanbul kadar ünlü bir otele, George Simenon ve Agatha Christie kaldığı için bende hep bir cinayet romanı etkisi yapan Pera Palas'a, işte bu yok olma duygularıyla dopdolu gittim. *Kitsch* partiye gidiyordum ve *Kitsch* durumlardaydım!

Pera Palas'ın kapısı tıklım tıklıttı. Bir baktım herkes bana benziyordu. Herkes aynı yüzü takınmıştı, herkes benzer şeyler giymişti ve herkesin içi boşalmıştı. Yalnız değildim. Rahatladım...

İçeri daldım. *Kitsch* partinin göbeğine düştüm...

Kitsch parti? *Kitsch*, kullanılmaktan içi boşalmış kavramları, içtenliksiz tavırları, plâstikleşip, anlamsızlaşip gülünçleşmiş herşeyi kapsayan, bir çirkinlik estetiği. Türkçe karşılığı yok. Onun için de Almanca'yı mecbur ediyor.

(Geleneksel *Kitsch*'lerimizden bir demet yasemen: Tüyü bitmemiş yetimlerin hakkını savunmak, vatan haini, Avrupalılar iç işlerimize karışamaz, bana devlet suç işliyor dedirtemezsiniz, terörü yenelim demokrasiye geçeceğiz, Kürtler vatani bölmek istiyor, İslamcılara Suudi Arabistan para gönderiyor, kökü dışardakiler, yabancılar dışarı yallah, komünistler Moskova'ya, İslamcılar İran'a, kapitalistler Amerika'ya, gitaristler nereye?...)

İçerde bütün dertleri unutturacak bir kalabalık vardı. Birbirinden güzel kadınlar. Mini etekler, yandan yırtmaçlar, önden dekolterler, çizmeler, postallar, ince bilekler, taytlar, dizüstü çoraplar, siyah rujlar, kırmızı rujlar, hepsi oradaydı. Sarışınlar, esmerler ve kızılar. Nedense daha çok kızılar! Tıklım tıklım doldurmuşlardı orayı. Erkekler azdı, kadınlar çoktu. Yani atmosfer "hoş"tu!

Bütün ünlü simalar oradaydı. Gazeteciler, reklamcılar, genç işadamları ve entel sosyete...

Yeni ve düzgün ve paralı ilişkiler kurmak için çeşitli imkanlar vardı orada. Büyük kısmı "dışarda" okumuş ve Türkçe'yi Arkanzas aksanıyla İngilizce "şey eden" kadınlar ve erkekler.

Gerçi bütün erkekler ve kızlar birbirlerine kopmaz "marka" bağlarıyla bağlanmışlardı ve bu şık "ikizler" durumu bazan tuhaf sonuçlara da yol açıyordu:

Biraz önce konuştuğunuzu zannettiğiniz bir kızla, kaldığınız yerden devam ederken o bir kaşını kaldırıp (böyle kaş kaldırma modası var bu *girlie* denen "çit" kızlarda) "Pardon, tanıyor muyuz?" şeklinde bozabiliyordu sizi.

Pera Palas'ın o muhteşem salonlarında *tekno* dinleyerek danseden bir genç İstanbul vardı. Yakışıklı ve güzel bir Türkiye...

Hareket etmenin ırza tasallut sayılabileceği kalabalıklıktaydı parti. Hareket edebilmek için birtakım göğüslere dalmak, ayaklara basmak ve ata sporumuz "fordçuluk"u denemek cesa-

retine sahip olmak gerekiyordu.

Türk ve de erkek olarak imtiyazlarımı kullanarak (milleti itip kakarak) etrafı şöyle bir kolaçan edecektim ki birden *body-guard*'lar bir kurdela gererek kalabalığın ortasına bir koridor açtılar.

Cahilliğin İngilizcesi!

Ben herhalde devlet büyüğü bir dinazor teşrif ediyor derken, uzun, ince kızlar kısa, şeffaf giysilerle ortaya çıktılar.

Parlak kumaşlar, 60'lı yıllar, Elvis Presley hanzolukları, rüküş kadınlar, kıvırtan kıçlar, küçük yeni düşmüş fahişe pozları, seyirciyle aşağılayıcı iletişim.

(Zaten kapıdaki kaplan kadınlar içeri girerken sizi tırnaltıyorlardı...)

Ben bu pejmürdelikten, bu rüküşlükten hoşlanmadım. Popüler çirkinliği sevmedim ama...

Ama etraftaki elit Batılı gençler adeta bir histeri krizine girdiler. Yapay ecnebilikleri, kıt kafalarıyla, eğlencenin nasıl düzensiz bir salaklığa dönüştürebileceğini gösterdiler.

Mankenleri elliyorlar, laf atıyorlar, her türlü saldırganlığı yapıyorlardı. Attıkları laflar ne ince bir zekanın ürünüydü ne de başka birşey. "Fuck"la başlıyor "fik"le bitiyordu. Böylece bu *avant-garde* partide herkes herkesle kaynaşıyordu. Saldırganlık, düzensizlik, iğrençlik, kalitesizlik, mağara içgüdüleri dağılıyordu etrafa. İyi eğitilmiş "beyaz" küstahlık ya da parfümlü hanzoluk o salonda patlıyordu adeta.

Nasıl plastik, nasıl yapay, nasıl *Kitsch*'ti herşey. Hayatımızı tüketen sahte sözler kadar bunaltıcıydı.

Her gün gazetelerden, televizyonlardan suratımıza, ama yıllardır, haykırılan sözler gibiydi o şık kalabalık. Sahte, yivışkan, cahil bir tutuculuğu saklayan büyük laflar! Kime söylendiği, neden söylendiği belli olmayan dinazor geyikleri gibiydiler...

Mongollara, zeka spastiklerine, faşist küçük adamlara söylenen kindar sayıklamalar.

Kitsch. Boş laf. Geyik...

Ya tavırlar? Onlar başka alem. Sıkıntıdan ruhumuzu kokuşturan tavırlar.

Örneğin Anıtkabir'e çıkmak!

"Ankara'da defileye çıkan mankenler Anıtkabir'i ziyaret etti!"

Bu cumhuriyetin, bu ülkenin yaratılmasına önderlik eden bir büyüğün, Mustafa Kemal'in anıtına çıkmayı artık bir gösteri, bir "ben de yaptım bak" haline dönüştüren, Erbakan anıtına çıktı çıkmadı tartışmasıyla bizi esir alan bu "çıkma" olayının artık gerçek bir öz taşıdığını kim söyleyebilir?

Herkes anıta çıkıyor ve ruhunu kurtarıyor...

Vatansever oluyor, iyi adam oluyor. Ne mana?

Düzgün Kemalistleri bile çileden çıkaran bir *Kitsch* de bu işte...

Sonra televizyon şovlarında sözü alıp bin dereden dolaşıp hiç birşey söylememe hali!

Sonra bizim politikacılara has, demokratik bütün unsurların ülkemizden çekip gitmesine ses çıkarmadan orada, mecliste, komisyonlarda "komileşen" komik parlamenterler. Parlamentoculuk oynayan çeşitli çirkinlikler...

Hapı Yuttuk!

Sonraaa ve de en önemlisi "komplocular"!

Ülkenin bir gazetesi bombalanıp yıkılıyor, evet "yıkılıyor". Vali çıkıp doğalgaz patlamış olabilir diyor! Ya da dış düşmanlar...

Ülkemizi "sütü bozuk" Avrupa karşısında yıpratmak isteyenler, Rumlar, Ermeniler, Sırplar, Amerikalılar, Fransızlar ve bütün potansiyel düşmanlarımız olarak (Pakistan hariç) bütün dünya!

Memleketimizde bir gazeteyi yakanlar onlar...

Vay be!

Her durumda böyle bu.

Birileri gazeteleri yakıyorlar, muhabirleri öldürüyorlar, aydınları hapsilere atıyorlar, üniversite hocalarını otuz yıldır so-

kaklarda katlediyorlar, faili meçhul cinayetleri Latin Amerika dizileri gibi diziıyorlar, bozkurt işareti yapmayana potansiyel vatan haini olarak bakıp bölücülüğün ferishtahını yapıyorlar. Diğerleri eleştirisini erdemle savunanlara türlü terbiyesizlikler ediyorlar. Ondan sonra kalkıp "düşmanlarımızın komplosu" diye gerdanlarını gere gere demeçler veriyorlar...

Şımarık bir aymazlık, ırkçı bir demodelik. (*Kitsch!*)

Evet, demodelik çünkü bu utanmasız hırtlığı saklayacak sözcükleri de kalmadı.

Ülkemizin 70 yıldır didindiği demokrasiye ulaşmaması için oralarını buralarını yırtanların çocukları, tuhaf "*Kitsch*" partilerde vahşi Pigmeler gibi ceplerindeki telefonların plastik kaplarına karakterlerini sıkıştırıyorlar...

İşte böyle oluyor. İdamlara, tutuklamalara, baskıya imza atan devletli diktatörlerle aciz sosyal demokratlar arasındaki fark böylece kapanıyor. Hepsi aynı *Kitsch*'in, aynı boşluğun, aynı yamyam kültürünün dibine düşüyorlar. Ya Pera Palas'ta ya ülkenin önemli mevkilerinde...

Bir şey değişmiyor. Çirkinlik aynı çirkinlik...

Çıkiş Yok!

Ve ülkeyi bu çürümeye götürenler. Hepsi, bütün yöneticiler, biz, hepimiz, içi boş kavramların kutsal sözcükleri. Bir balon. Korkuyla şişirilmiş çirkinlikler ülkesi. Ağızlarından, kafalarından üstümüze fıskıran kin, nefret ve çirkinliktir. (*Kitsch!*)

İhbar ederler, canına okurlar, haddini bildirirler, hayatını söndürürler. Hiç bir engel yoktur onlara. Bunlar vatanseverdirler. Tüyü bitmemiş terliksilerin hakkını savunmaktadırlar. Bunların hepsi hayatımızı çirkin, absürd bir trajediye çeviren *Kitsch* beyinlilerdir. Bit beyinlilerdir...

Yarın bir komplo kurup bütün demokrasi taraftarlarını tek tek avlayabilirler ya da toplu kısımlar yapabilirler. Yaşadığımız ülke böyle bir ülkedir!

(Kendi adıma benim ödüm kopuyor onlardan!)

Sonunda Pera Palas'taki *Kitsch* partiden çıktım. Sokakta bir

nefes aldım. Hava pisti, zehir doluydu. İstanbul zehirlenmişti. Bu ülke zehirlenmişti. Ben zehirlenmiştim. Bu boşluğun, bu çürümüşlüğün dışına çıkış yoktu!

Çirkin böcekleri, etobur, vahşi bunakları dünya güzelleri diye yutturuyorlardı bize...

Bu iş bitmişti...

Kriz, Dolar Fetişizmi, Bir de Onlar

Paket açılmıştı. Krizlerdeydik. Paramız pul olmuştu. *Dolce vita* bitmişti. Kemerler yine sıkılacaktı. Her sınıftan "tatlı hayat"ın yerinde yeller esecekti. O geceler, o içkiler, on kapılı buzdolapları, bin devirli çamaşır makineleri, ütü yapan televizyonlar, Seyřel adalarında bronz olmak, 38 gömlek, blucinlerde marka savaşı, genç sevgili tutmak, gecekonduda uydu anten, görgüsüzlüğünün cemiyet sayfalarındaki pasta savaşları, doların üstüne cacık ve viskiyle kutsanan düğünler, altın tozuna bulanmış yatak hikayeleri, *billboard* olmuş İsviçre kaçamakları, sonradan görme *dancing*'lerdeki saldırgan et, evde kurulmuş vakti kerahat sofralarında rakıya sulanan Marlboro, flört yemeklerindeki anlamsız görkem, votka limon yerine Jack Daniel's, oturma odasını yenilemek, o müthiş araba, satın almanın kışkırtıcı vahşeti, tüketimin orgazmik zevkleri, haz almanın sonsuzluğu ve temel içgüdülerin hırçın başıboşluğu, onları hep daha çok doyurmanın ilkeiliğide dün olmuştu. Bugün artık "başka" ve "kötü" bir gündü. Hepimiz "bunalımlardaydık."

Hayatımızın modaları da değışmek zorundaydı. Yeni "kalkan" değışer şunlardı: Sokak pilavcısında parti vermek (koko-reççide parapsikoloji konuşmak!), evlerde toplanmak (bugün dolmalar bizden, yarın mezeler sizden!), evliliklerin artması (tek buzdolabı iktisadi!), aşık olmak (çapkınlığın masrafından kurtulmak!), bisiklete binmek (spor olsun diye değış!), yürümek (vallahi spor olsun diye!), eski giysileri yeniden yaratmak (bir yerde isyanım var be hoca!), tatile Kaş'a gitmek, Salı Pazarı turları düzenlemek ve yama modasını kışkırtmak (Ah ne cici ya-

malar, çok uçuk olmuş abi ya!)

Ha, bir de yoksul öfkesi...

İki Sokak Serserisi: Evsiz, Alkolik ve Krizde!

— Oğlum bana bak acayip krizdeyim iyi mi?

— İlhami abi deli misin ya, herkes krizde. Duymadın mı, dolar ne olmuş be abi.

— Bize ne lan? Zaten burada öyle açıktayız, ben kafa krizi şee...

— Olur mu abi? Şimdi bak dolar kırk bin oldu mu bizim para kırk kere şeyedilmiş oluyo. Tamam mı? O zaman da milletin bize attığı para sayılmıyo.

— Nasıl sayılmıyo lan? O para olmasa bu şarap nasıl var? Yok tabii. Şarap da yok. Yine ben konuşurken diplemişsin şişeyi. Ne bencil burcuvasına sen. Hep bana, hep bana...

— Buyir, yoğurt mu dedin? Ne burcuvası be? Senin gibi amelelere herşey burcuva. Jirinovski kılıklı herif. Ahh, ne vuruyosun be bi kere adil düzen var.

— Vururum da, ayağımın altında alıp ezerim de. Sus bağırma, zaten bütün şarabı içtin.

— Bi daha vurursan ömür billah konuşmam bak. Hiç anlamıyosun bu işlerden be. Ekonomi battı, milli şuur falan lazım, sen şarapla uğraşıyosun.

— Bana bak el hareketi yapma bana, hareketin allahını yaparım sana. Ne biçim konuşuyosun ööle sosyete gibi? Oğlum kendine gel, biz iki sokak serserisiyiz, evimiz yok, barkımız yok, biz yokuz, kod adımız Leyla...

— Bi şarap alsak be... Ben onu bunu bilmem, bundan böyle Türk parası kabul etmeyeceğim. Ne olur yani, madem "vicdan rahatlığı" satıyoruz beyefendilere, hanımefendilere, ücreti dolar abi.

— Yani, "Hastaneden yeni çıktım, memlekete gitmem lazım, bi on dolar rica etsem" mi diyeceksin?

— Tabii, mark ya da sterlin de olabilir.

— Ulan şimdi bi kafa korum, bi de kaldırım kor. Sen be-

nimle kafa mı buluyorsun? Herif sana Hazine Bonosu falan da verir, hatta belki de açık Dünya Bankası çeki.

— İlhami abi, hemen şiddet yaa. Ekonomide olmaz be abi, herşey pazara göre belirleniyo, ööle zart zurt yok, özgür irade, yarış ve...

— G.te geliş. Ne ulan, dolar nah böyle olmuşsa liberal şeyinden olmadı mı? Ha, söyle, olmadı mı? Eee, o zaman demek ki düzen bozuk.

— Abi sen tutucusun be. Mevzu liberalizm diil ki. Solcu istler gelsin de anamızı miksin. Nerede geldilerse orası orospu mezbele Melahat oldu. Bizde öyle mi abi, hem layık hem de demokratız, cumhuriyetçi ve millî birlik şeyi var.

— Sen çöplüğe layıksın evladım, aynı zamanda da hırtsın.

— Bi de KİT'leri kapatacaksın abi, hep zarardalar, kamu harcamaları da şeyoluyo. Ulan şimdi bir de şarap olacaktı.

— Oğlum senin beynine su mu kaçtı? Dooru sööle lan, yine tiner mi kokladın? Bizim bitlerimiz var kapatamadığımız, bir de kıcımız. Gözlüğünü çıkar, at kafa. Bunlar önce bizi dövüyorlar, sonra da gidip karakola şikayet ediyorlar. Sonunda biz iki defa pataklanıyoruz. Mevzu bu.

— İlhami abi, içtiğin zaman hakketen çekilmiyosun be abi. Birlik beraberlik ruhundan da anlamıyosun, hiçbir şeyden de.

— Bana bak, şimdi sana bi kriz paketi yumruk çıkıcam, devalüe olacaksın. MGK tipli şey. Hadi yürü üç beş kuruş, pardon, birkaç dolar toplayalım da şarabımız olsun. Hadi yürü.

— Nerede dilenecez abi?

— Döviz büfesinin orada tabii, lira beyinli herif...

Nohutlu Pilav, Kokoreç ve Mahmutpaşa

— Ay gerçekten egzantrik, hep düşünürdüm, yapamazdım, ne derlerdi düşünsene.

— Evet, gerçekten de bu kriz beni rahatlattı ayol. Nedir o akşamları Şamdan, öğlenleri Parkşamdan? İçim kararmıştı valahi. Kendime göre bir tasarruf planı yaptım. Küçük lokantalar, Kapalıçarşı filan.

— Mahmutpaşa'yı sakın unutma, ne kumaşlar, ne arabesk harikalar var, sorma. Tirend bu şekerçiğim.

— Biriktirdiğin paraları ne yapacaksın peki, devlete bağış filan ya da bir yardımlaşma derneği olabilir, ha?

— A tabii yardımlaşma ama bu "kendi geleceğimizle yardımlaşma" hayatım, Miami'de bir ev alacağız, belki Manhattan'da küçük bir dükkan. Ne olur olmaz. Hem ben bu pilavı ve kokoreci orada yapsam ne sükse olur, "di mi" ama?

— E bravo yani, çok lezzetliymiş, bu kriz gerçekten iyi oldu, heyecan geldi, sahi kokoreççi nerede? Adam da çok hoş. Doğal ve vahşi.

Dilek Büşra. 12 Yaşında. Saint Pucherie

Sevgili Zeynep, seni ne kadar seviyorum bir bilsen. Özellikle esprilerin beni öldürüyor. Sende en çok beğendiğim şey gözlerin. Bir de saçların. Benim de öyle gür ve siyah saçlarım olmasını isterdim ama. Annem saçlarımın bana yakıştığını, gözlerim ela olduğu için kumral ve ince telli saçın romantik olacağını söylüyor. Bilmiyorum sen ne dersin?

Bir dakika içerden çağırıyorlar, hemen döneceğim...

Sana en yeni haberi veriyorum: Dolar acayip olmuş. Şimdi içerde bizimkiler konuşuyorlardı. Bizim dolar hesabımız varmış meğerse, ama az bir miktarmış. Babam çok üzüldü, çok para kaybettik dedi. Anneannemin evini dolarla kiraya vermeye karar verdiler. Annem altınlarını dolara çevirmediği için konuşup durdu. Biraz doların düşmesini beklemek lazımmış. Babam öyle söylüyor. Bütün ülke anneannemin evi gibi olacakmış: Yarım kilo kıyma ile beş çeşit yemek ve asla kutu kola yok, pet kola alınacak. Annem bir de ev dondurması yapmaya başlarsa o zaman yandık, çünkü yapamıyor.

Neyse, harçlıklarımızı dolar olarak almamız gerektiğini söylemeye gerek yok sanırım. Yalnız dikkatli ol. Bunu babama söylediğimde kızarıp boğulacakmış gibi oldu. Astımı varmış. Krizdeymiş...

Taksim'de Karşı Devrim

Kriz Taksim'e karşı devrim olarak gelip bağdaş kurdu. Bosna bahaneydi. Refah Partisi'nin yükselişiyse zevklenene ama asla sözkonusu partinin idealleriyle yetinmeyip cahil bir karanlığı, "bir tarihöncesini" iktidar yapmak isteyen birileri, Bosna'da olan biten Nazi vahşetini kullanarak ekonomik kriz sırasında yoksullaşanların acısını nasıl bir gerici şiddete dönüştüreceklerinin provasını yaptılar.

(Prova provokatörleri...)

Taksim'e pire döktüler. Provacı "bazı" özel televizyonların diliyle "her düşünceden" insan vardı o kalabalığın içinde:

Refah ve MHP bayrakları ve de yeşil, mavi kan dökücü Arapçalar! Evet, her düşünceden insan vardı aralarında, bu sloganlarından da belliydi: Kahrolsun Laik Diktatörlük, Anayasa Kuran!

(Her düşüncenin içinde neden solcular, liberaller, demokratlar olmaz hiç Mükremin abi?)

Ekonomik kriz ve dolar sendromu toplumun ideolojik geçekondularında tuhaf bir İslam Devrimi'ne mi örgütleniyordu? Paranojalarım doğru mu çıkacaktı?

Türkiye'de ilk defa Taksim Atatürk Anıtı ve Şişli'deki Atatürk Evi polis koruması altındaydı.

Biz demokrattık, evet, ama enayi değildik. Herhangi bir "zinde kuvvet"ten ilham almadan kendi sivil örgütlerimizi kurmalıydık. Demokrat İslamcılarını kendi "fanatik karanlıklarından" korumak bizim vazifemiz değildi. Kendi işleriydi. Yapsınlardı... Krizle beraber yükselen, kara ya da yeşil faşizm değil demokrasi olmalıydı. (Biraz zordu ama başka çaresi yoktu!)

Kriz beni etkiliyordu, büyük ve politik laflar ediyordum. Herşeyin çözümü demokrasiydi, bunu biliyordum.

(Bazı istisnalar vardı tabii!)

Yakasinda Atatürk rozeti taşıyanların dövülmesi benim dövülmeyeceğim anlamına gelmiyordu. Mini etekli bir kıza atılan tokat nevrimi döndürebilirdi. İyi dövüşçüydüm. Eski örgütçüydüm. Kızları ve hayatı çok seviyordum.

Acaba herşey saçma sapan bir oyun muydu? Fanatizm be-

nim gibi demokratların idealist ahmaklığıyla mı besleniyordu? Komplocular haklı mıydı? İmandıklarımız yalan mıydı? Kem miydi? Küm müydü?

Kimdim? Nereye gidiyordum? Adım neydi?

Kriz beni kötü yapıyordu, ne yapmalıydım, bilmiyordum...

Gidip pilav ve kokoreç yemeliydim. İşportacıların camekanlarında yüzüme yeniden bakmalıydım...

Hadi Gelin Köyümüze Geri Dönelim!

Acıların çocukları, garipler, içi yanan aşıklar, canı yanmışlar, alemciler, alem buysa kral olanlar, dertliler, overlokçular, soğuk demirciler, kadersizler, talihsizler, saçlarına ak düşenler, kendini rakıya vurañlar, mastikacılar, boynu bükükler, feleğin sillesini yemişler, tanrım beni baştan yaratçılar, rot balans ayarlayıcıları, yan oturan minibüscüler, Türk blucini giyip konserlerde göğüslerine jilet atanlar, saçları röfleli bütün gecekondudilberleri, hepsi hep bir ağızdan bu şarkıyı söylüyorlar:

Hadi gel köyümüze geri dönelim
Fadime'nin düşününde göbek atalım!

Bu Yalnızca Bir Şarkı Mı?

Ne oluyor? Yoksa... Yok canım!... Ama...

Yahu, gerçekten köyden kente göç edenler geriye, köylere mi dönüyorlar? Tersine bir göç hal! Kentten köye! Köyler şenlenecek, kentler ferahlayacak.

Allahhh...

Kırk yıllık snop düş gerçekleşiyor mu ne?

Ama bu yalnızca bir şarkı! Evet, bir şarkı. Ama bir ayda 700.000 satması, Türkçe çalan radyolarda sürekli çalınması, bazı diskoteklerde, evet diskoteklerde bile orta sınıf gençliğinin ilgisine mazhar olması, arkasında başka bir gerçek, sosyal bir eğilim saklamıyor mu?

Göç dursun! Köylüler geri dönsün.

(Nereye? Köye. Hangi köye? Kendi köylerine canım Ya onların da köyleri yakıldıysa?)

Kentler kurtulsun. Köylüler şehrin lağımlarında akan suç ve ruh erozyonuna piyon olmasın. Göçle şişen kentler, gelenlerin de sertleştirdiği vahşi hayattan, saldırıdan kabalıktan, tecaüzlerden, kasabalılaşmak karanlığından sıyrılsın. Yoksa?

Gelecek, kentleri balta girmemiş ormanların, kanalizasyonda yaşayan vahşetin arenaları haline getirecek

(İmdaaaat!)

Bilinen ama pek umut taşımayan bu düşünceleri genellikle "beyazlar", "yerli kentliler" ifade ettiler. Sonunda o kadar umutsuzluğa kapılındı ki bu tepkilerin de içi boşaldı ve özellikle popülist söylemin "halkımız, efendimiz" şeklindeki geyik muhabbeti tarafından da bastırıldı.

Efendi köylüyse, kentlerdeki bizler olsa olsa onların hizmetçisi olabilirdik. Tecavüze uğramada, kabalıkta, pislikte, çirkeflikte, ilkelikte "bütünleşmiş, sınıfsız ve zümresiz bir halktık biz abi!"

Üzerimize basıp geçen magandanın, senet tahsilatçısı, gazeteci "avlayan" mafyözlerin "kulu" olurduk, kapılarında "köle" olurduk biz ancak.

"Ah köylerine bir dönseler, kent yeniden bize kalsa!"

Yalan yok. Böyle şarkıları gizli gizli söyledik tabii! Söylemeyi bırakmadık. Kapalı kapılar arkasında fısıltıyla paylaştık:

"Ah bir geri dönseler! Geçen bayram İstanbul nasıl da güzeldi. Ne trafik ne de kızgın kalabalık. Sanki geri gitmişlerdi..."

Salak popülizmin, kamusal düşünüşün sıradanlığında, sosyal eşitlikçi hastalıklı nostaljide neredeyse "halk" diye diye taşralı, ergenlik öncesi sürülerin ayak kokusunu koltukaltı deodorantı yapıp yüzümüze gözümüze sıkmadığımız kaldı bir!

Fakat bu kez "şarkıyı" söyleyen "köylerine dönsünler abi yaa"cı korkak tabansızlar, kendi kentlerine sahip çıkmaktan bihaber sünepe Batılılar değil de köy kökenlilerin, göç edip kentin varoşlarında Tayvan malı bir hayat sürenlerin ta kendileri; onların arabeskinin kralı söylüyor. Ferdi Tayfur söylüyor...

Fadime'nin Dügünü

Hadi gelin köyümüze geri dönelim
Fadime'nin düğününde halay çekelim
Ne ümitle geldik koca şehire
Allah sonumuzu hayır getire
Alacaklı haciz koymuş Bekir'e
Buralarda ağaçları kesmişler
Yerlerine taş duvarlar dikmişler
Sevdiğimi başkasına vermişler
Bir başkadır Torosların yağmuru
Anam evde hazırlamış hamuru
Çok özledim havasını suyunu
Hadi gelin köyümüze geri dönelim...

Tekrar çok önemli: Geri dönelim!

Ferdi Tayfur'a soruyorum: "Niye köye, neden Fadime'nin düğünü?"

"Marmaris'teyken düşündüm." (Marmaris mi? Neyse...)

"Dedim ki yine İstanbul'a döneceğim. Kalabalık. Taş binalar. Hava kirliliği. Susuzluk. Kabus gibi. Oysa artık köyler değişti. Elektrik var, su var, yol var, televizyon yayınları alınabiliyor. Üstüne havası, suyu, yeşili, tabii olan herşeyi var. Neden dönme-yelim köyümüze? Aslımıza? Yeşerdiğimiz toprağa?..."

"Fadime'ye gelince, o bir simge. Köyümüze acı çekmek için değil Fadime'nin düğününde halay çekmek için gidiyoruz. İnsan ocağına özlemle, gülerek döner."

Ferdi Tayfur'la çay bahçelerinde, sokaklarda, deniz kenarlarında dolaşıyoruz. Gençler, balıkçılar, cumartesi gününü kârısı ve çocuklarıyla geçirmeye çalışan orta gelirli, dargelirli, mısırcılar selam veriyorlar bize. Ferdi Tayfur, "Merhaba Ferdi abi" diye yavaşan herkesle konuşuyor...

Mütevazı, ezik, hüznü ve güler yüzlü. Ama gülüşü sanki bir ayıp gibi saklanıyor. Para kazanmış, zengin olmuş, kente bir tür "kral" olmuş bir köylünün utancı, bir uyumsuzluğu var onun...

Ama konuştuğu herkesle doğrudan, çok az kelime sarfederek ilişkiye girmesi, onlarla dostça bir bağlantı kurması şaşırtıp kışkandırıyor doğrusu beni. Hele başında takındığım hoşgörölü ama züppe kentli halimi görmezlikten gelip bana hissettirmeden konuşmayı çektiği sıcaklık hali sonradan asabımı bozuyor biraz...

(Eh ne de olsa arabesk filan ya konu, önyargılı snopluğum, kemikleşmiş batıcılığım, ikiyezölü kentliliğim depresmeden olmuyor!)

Buralarda Ağaçları Kesmişler...

Devam ediyor Ferdi:

"Bize, kente sonradan gelenlere, onların költürüne, giyimine, müziğine (arabesk demekten özellikle kaçınıyor, kabul etmiyor bu sözü Arapçılığı çağrıştırdığı için. O da etkilenmiş tabii anti-arabesk saldırıdan!) karşı saldırıyı hiç anlamıyorum. Melih Kibar demiş ki 'Bu müzikse ben de müzikten hiç anlamıyorum'. Sen bu kadar kitap oku, dünya müziğini dinle, sonra gel benim duygularımı anlatan bir müziği reddet. 'Bu müzik değil' de. Bu nasıl bir şeydir? Aynı şeyi yıllarca TRT yaptı. Bizim müziğimizi yalnızca bayramlarda, yılbaşlarında çalarak yaptı. Niye? Halkın en çok TV izlediği günlerde bizim müziğimizi çalacaksın. Sonra da yasaklayacaksın. Şu özel televizyonlar olmasaydı, bizi yokedeceklerdi. Bunların hepsi çok tutucu. Ben her müziği dinliyorum ve zevk alıyorum. Çünkü her anlayış bir başka insanı tanıştırıyor bana. Her farklı müzik daha zenginleştiriyor benim çalışmalarımı..."

Mutlak devletçilerin, saldırgan sözde laiklerin, onların ayrıcalıklı költür politikalarının nasıl faşist bir temelden kaynaklandığı bir kere daha çıkıyor ortaya. Alt sınıfların yarattığı müziği (doğal olarak!) sevedemediği için onun yaşama hakkını savunmayan, çok renkli bir költür mozayığının geliştirici, yapıcı barışçılığının farkında olamayanların cumhuriyetinde, arabeskçi olmak da kolay değil elbette.

Marmaris'te düşünölüp Emirgan sırtlarında bir villa-stüd-

yoda bestelense de bir tepkiyi dillendiriyor Fadime'nin düğünü...

Ferdi Tayfur, Müslüm Gürses ve Orhan Gencebay'ın temsil ettiği o "serbest" müziğin ortalarında bir yerde yer alıyor...

Orhan Gencebay, kente artık iyice yerleşmiş ve pastörize olmuş bir Anadolululuğu, Müslüm Gürses'se kente, kentli değerlere karşı çıkan taşralı ve hiddetli "delikanlılığı" yansıtıyor. Ferdi Tayfur "bir derece" refaha ulaşmış, ama yine de "beyazlar" karşısında ezik, protestosu ambalajlanmış, ağırbaşlı orta sınıf "göçer"lerin bestecisi...

Bu ayrıma Orhan Gencebay karşı:

"Böyle değil. Bugün Batı müziğiyle yerel müzikler içiçe giriyor. Televizyon izleyen insanlar hepsini tanıyor. Hıçbirine yabancılık çekmiyor. Arabesk denen şeyin aslında serbest ve halktan kaynaklanan bir müzik anlayışı olduğu ne zaman anlaşılacak? Ferdi arkadaşımın şarkısını birkaç defa dinledim. Bir halk duyarlılığını yakalamış. Önemli olan bu işte..."

Müslümcü Taksi Şoförünün İsyanı!

Müslüm Gürses'e ulaşmaya çalışıp ulaşamadığım bir günün sonunda kader önüme "Müslümcü" bir taksi şoförü çıkarıyor. Hem de ne fanatik bir Müslümcü anlatamam! "Abicim, niye köye dönecekmişiz? Köyde bir b.k olsaydı herhalde buralara gelmezdik, di mi? Ha, sen cukkayı kapmışsın, köşeyi dönmüşsün, köye gidip takılacaksın, eyvallah! Tatil hesabı. Tamam. Yoksa beni bu şehirden allahı süremez. Allahsızlar, kitapsızlar bizi istemiyorlar, niye? Çünkü biz Anadolu çocuğuyuz. Çünkü biz feleğe, zalime isyan ediyoruz. Çünkü biz sağlamız abi. Sapına kadar. Istanbulu. Lafı bile kötü. Anadolu gibi var mı be? Di mi abi?"

Hemen iniyorum taksiden. Yok, muhabbet biraz ilerlese, "Memleket neresi abi?" sorusu gelecek. İşte o zaman kötü. Şimdi bu adama nasıl Istanbuluyum denir? Denmez. Yahut denebilemez!

Gerçekten de Müslümcüler arabeskin proletaryası...

Gerçi Müslümcüler karşı ama Ferdi'nin köyümüze dönelim tavrı hiç de boşuna değil. Şehirde belli bir sermaye birikimi sağlamış, batılı değerler tarafından sansüre tabi tutulmuş köylülerin "zengin" bir dönüşünden yana ö. Kapitalist çiftliklere dönüş ya da "Çetin Altan Köyleri"ne!

Neden olmasın? Arabesk çalan köy barları ve tenis...

Ütopyalar bir kenara, sözkonusu şarkı hiçbir şekilde hüznü, yenilmişliği içermiyor. Aksine canlı ritimli bir parça. Ve burada düğün simgesi, güle oynaya, gönüllü bir geri dönüşü anlatıyor. Bu dönüş, yenilmişlerin dönüşü değil, kazanmışların dönüşü...

Ferdi Tayfur şimdiden çok satacağı belli olan şarkısına nasıl bir klip çekeceğini de düşünmüş. Bilindiği gibi *Emmioğlu* şarkısının klibini de kendi yazmıştı. Bu kez hem klibi yazmış, hem yönetmenliğini yapmış. Hikaye ve simgeler çok ilginç. Batı ile doğu öyle bir "öpüşüyor" ki hem tuhaf hem çarpıcı bir öpüşme bu:

"Amerikan filmlerindeki gibi terkedilmiş, rüzgarlı, yerlerde diken tomarlarının sürüklendiği bir köy. Orada yalnız bir çoban. Fadime ve damat. Muhtar şehre gidip topluyor. Şehirden oraya gelen işçi, memur, bürokrat, sanatçı, belki bir banka müdürü, birçok köy kökenli. Köyün meydanında halay çeken bütün geri dönmüşler. Çobansa biraz şaşkın..."

Ayakta işeyen transseksüellerin bile kabul edildiği yeni bir köy ahlakı!

(Yadsımanın yadsınması: Köyden kente, oradan artık "köy" olmayan köye...)

Köyde Kamp!

Emmioğlu'ndaki çoban mıdır muhtar? Belki. Köy bilgesi. Televizyon demokrati bir toprak adamı....

Asındaki Ferdi Tayfur, sürekli yinelediği "ilkokul mezunu" sanatçılığıyla bize bir hissiyatı anlatıyor. Dilini pek bilmediğimiz bir taşra duyarlılığını "okuyor" bize. Yakaladığı ve hep varolan bir özlemi, bir trendi, bir çağdaş küskünlüğü anlatmaya çalış-

şıyor. Tutucu sosyologlara yakışmayan bir sosyal zekayı popülize ediyor. Ülke kültürünün gerçek kaynaklarını, renklerini sezmeye çalışanlara bir ipucu veriyor. Onu, onları anlamamız için mesaj gönderiyor biz kentseverlere. Tabii eğer anlamak diye bir niyetimiz varsa!

Sarkıda, köye dönme sözleri sanki bir sayıklama gibi sürekli tekrarlanıyor.

Nakarat ötesi bir anlam kazanarak söyleniyor. Müthiş bir ısrar var:

Hadi, hadi, hadi. Köyümüze geri dönelim...

Sizi bilmem ama ben (çoktandır zaten kabız snopluktan firar etmiştim!) arabeski okumaya çalışıyorum: Bu ülkedeki vahşi kamplaşmaların da ancak böyle çözüleceğine inanıyorum:

Yanıbaşımızdaki seslere kulak vererek...

Bu arada samimiyetsiz goygoyculuğun da gereği yok. Herkesin dünyası kendine.

Ben elbette Ferdicilerin "döneceği" köye gitmeyi çok isterim. O köyü görmek isterim. Ama yalnızca "kamp" yapmak için!

O kadar...

Bodrum Batıyor!

Altı yıldan sonra Bodrum'a gittim. Bir zamanlar Bodrum'u işgal eden Moğol sürüleri ince, narin, kültürlü ne varsa kovmuşlardı Bodrum'dan. Şimdi aynı Moğollar, kenar köşe barlarda, sidikleriyle kararttıkları mavinin yanı başında, kolitli Bodrum sularından yapılma buzlu rakılar bağırsaklarında, 14-16 yaşında çocuklarının bir kulaç yüzemeden diskoteklerde bayılmalarını izliyorlar çaresiz. Bodrum kirli, Bodrum plastik, Bodrum bir Laleli. Bodrum her yaz biraz daha batıyor. Kayalıklarına kadar yağmalanmış bir düşün batışı bu. İlerleme diye yutturulan bir ölüm...

Eski Sevgili!

Aramıza altı yıl girmişti. Koca altı yıl. Altı yıl önce ayrılmıştım ondan. Terkedip gitmiştim. Ya da etrafa öyle söylüyordum. Aslında beni terkeden oydu. Kabul etmesi zordu ama gerçektir işte!

Bodrum beni, aslında on yıl önceden boynuzlamaya başlamıştı...

Küçük parmağında pırlanta yüzük, boynunda ve bileğinde altın künye, badem bıyıklı, suratı göğsüne kadar sinekkaydı traşlı kıl bir sarrafla, yaşlı Müslümanların, yaşlı azınlıkların mallarını gasp ederek semirmiş Kapalıçarşı angutuyla aldatmıştı. Bütün barlarına onu oturtmuş, bütün kumsallarını o kaba saba zenginliğin sidiğiyle kirletmiş, bütün diskoteklerinde, bacakları sakallı "Bavyera Almanı" kadana kadınları peşkeş çekmişti ona.

Ona bulguru bol çiğköfteler yedirmiş, rakılar içirmiş, soğanlar çiğnetmiş ve yüzümüze karşı geçirtmişti.

Deniz düşmanı etobur sığır lokantaları açmıştı. Sırf o seviyor diye Orta Asyalardan, Arap çöllerinden ağlamaklı inlemeleri şarkı diye yutturmuş, onun o mum bacağına, pelte göbeğine vurulup tenis kıyafetleri satın almıştı; onun altın kaplama dişlerini ağzına alıp ısırması ve bütün "ince" aşıklarını bir kalemde silip koş koş gidip altına yatmıştı o maymunun. O erken boşalan hıyarın. O problemlili faşistin...

Bodrum aydınları, yazarları, şairleri, akıllı kadınları, Cevat Şakir'i, Attilâ İlhan'ı, Ece Ayhan'ı, ona sığınmış yüzlerce düzgün aşığını aldatmıştı. Bir orangutanla boynuzlamıştı herkesi.

Beni aldatmıştı Bodrum. Onun için de altı yıldır konuşmuyorduk. Selam bile vermiyordum ona:

Cehennemin dibine kadar yolu vardı kaltağın!

Sonra, bu kadar yeter artık diyerek eski dostumu (artık dostum diyebilirdim ona çünkü aradan aşkı ve nefreti külleyen çok uzun yıllar geçmişti) görmek üzere yola çıktım. Otobüsle elbette! Eskisi gibi...

Yine birdenbire Bodrum. Ellerim terliyor. Aşkın eskisi olmuyor mu ne? Terliyorum: Hay Allah, işte yeniden Bodrum!

Bodrum Sakallı Kadın

Fakat bu Bodrum beni, bizi zontalarla aldatan Bodrum bile değil artık. Bir metropol, bir sakallı kadın!

Bodrum'u Bodrum yapan o şehir karşıtı, asfalt karşıtı ne varsa çoktan tarih olmuş. Trafik lambaları, kornalar, egzoz, polisler, kavgalar, çigliklar, avukatlar, muhasebeciler, emlak büroları, plastik ve alüminyum kaplamalı binlerce dükkan, iğrenc tuvaletler ve Marmara Denizi'ne dönmüş bir "mavi", Akdeniz'de mavi bir lağım!

Orası artık kesinlikle bir metropol. Üniversitesiyle (evet, üniversite yapılıyor!), dağların tepelerindeki kayalıklara kadar doluşan tatil siteleriyle, belalı asayişle, dolandırıcıların elinde kalan altyapısı ve kirliliğiyle, iş bulmak için gelen yoksullarıyla,

Kürt inşaat işçileri ve de yalnızca onların gittiği mekanlarıyla, yani ikiye ayrılmış şizoid toplumsallığıyla, eroin, arsa spekülasyonu ve fuhuş sektörünü elinde tutan mafyasıyla (O kadar ciddi bir mafya ki bu, kendisini Bodrum'dan atma cesareti gösteren başkomiseri sürdürebilecek kadar güçlü!) gerçek bir kent.

Sorunları da erken gelişmiş spastik bir çocuk kadar, başıboş Moğol sürüleri tarafından işgal edilmiş İstanbul kadar netameli. Üstüne üstlük bir de ilçeye göre düzenlenmiş devlet kurumlarının cıızlığına posta koyan her renkten üç kağıtçının, dolandırıcının, sahtekarın elinde kalmış bir metropol. Pavyona düşmüş bir sakallı kadın. Evet, sakallı bir fahişe!

Bodrum'da 15 yıldır yaşayanlar artık özellikle yazları piyasa caddesine, meyhaneler sokağına, çarşısına çıkmıyorlar, çıkmaktan kaçınıyorlar. Eski Raşit'in Kahvesi'nin oraya, o güzelim bol gölgeli balıkçı kahvesinin yerine bir haltmış gibi "konuşlandırılan" pastaneye oturup çay içiyorlar. Köylere gidiyorlar. Ne kadar Bodrum'a şu veya bu şekilde yakışan varsa hepsi ya köylere kaçmışlardı ya da dışarı çıkmak için kış bekliyorlardı.

Tamam da dışarıda kimler vardı? Beyaz gecelerin beyaz sokaklarında kimler dolaşıyordu? Kimdi bunlar?

Önce "tiki" kızlar ve oğlanlar. Yaşları 14-16 arasındaki çocuklar. Bunlar buraya grup halinde geliyorlardı ve grup halinde bütün tatili Halikarnas Diskoteği'nde geçiriyorlardı. Gündüzleri uyuyorlar ya da dandik havuzlarda sözde güneşleniyorlar ve bütün gece disko disko geziyorlardı. Diskolar bilindiği üzere artık "only" Türkçe pop çalıyorlardı. Tuhaftı! Küçücük kızlar Bodrum gecelerinde kalçalarını manasız kadınlara özenerek kınıyor ve tüysüz birtakım oğlanlar kış ceplerindeki telefonları bir silah gibi çekiyorlardı. Hemen her "ciks"in, her yenyetmenin kış cebinde bir telefon vardı. Halikarnas Diskoteği "kış cebi telefonlu" çoluk çocuğun Kabe'siydi adeta.

Bu kadar çocuk Bodrum'a Halikarnas'ta telefon kaybetmeye mi geliyordu? Yoksa neydi? Bilinmiyordu...

Bütün Kapılar Kürtlerin

Bir ikinci grup da Ora Bar'a takılanlar "takımı"ydı. Bizim takımdan hala oralarda kalan çocuklardan olan Küba'nın yönettiği bir bardı Ora. Solcu bar olarak kurulan ve normal olarak zamanla solculuk yerine "yolculuk" yapmaya karar vererek epey "yolunu" bulan ve de fraksiyonlara ayrılan Hadi Gari barının hemen karşısında şekillenmişti Ora Bar. Ve elbette onun müşterisini çalışıyordu. Bu yüzden de "kapı" Kürtleri arasında hırlaşmalar eksik olmuyordu tabii. Zaten Bodrum'un bütün bar kapılarında Kürtler vardı. Kürtler Bodrum'un bütün kapılarını tutmuşlardı anlayacağınız!

Ora Bar, gerçekten de derli toplu bir yerdi. İyi müzik çalıyordu. Gelenler fena değildi. Elbette kokteyl duruşlu *idiot* kadınlar ve konuşan vibratör hallerindeki erkekler orada da vardı. Ama genel hava eğlenceli ve sıkı müzikliydi.

Bu arada çalınan müziğe bir işkence gibi direnen ve Ora'da sarhoş genç kız tavlama gelen moruk zamparalar da eksik değildi tabii. Ve de elbette, çulsuz genç oğlan peşinde göz süzmekten gözleri bulanmış, paralı plakilik kadınlar köşeleri tutuyorlardı her gece. Sabaha sarkan saatlerde alkol seviyesinden salyaları akarak kızlara, oğlanlara sürtünüyorlar ve kanla belermiş gözlerle "Ne olur, bir kere" diyorlardı Ora'da. Sanki o durumda bazı yumuşamışlıkları sertleştirmek o kadar kolaymış gibi! Boşa ve hıyarca geçen yılları tazelemek bu kadar kolaymış gibi!

Yine de Bodrum'un en hoş ve sahici mekanıydı Ora. (O yıl: 94!)

Sonra *Hard Rock Cafe*'yi aramaya başladım. Evet, aramaya başladım ve sonunda hayal meyal "seçtim"! Seçtim diyorum, çünkü bu dünyaca ünlü, kült mekan dandik ticarethanelerin arasında, alüminyum pisliğinin dibinde sıkışmış kalmıştı. Üstelik de sahteydi! Ve sanki "İmdaaat, kurtarın beni bu Laleli'den" diye bağııyordu. Laleli mi dedim? Pardon, Bodrum diyecektim.

Ertesi gün acilen Sakalı Ali Doksan'ın (Bodrum'u Bodrum yapan mekanlardan biridir, bilen bilir.) yeni yerinde yemek ye-

dim. Patlıcanlar harikaydı. Bir minibüse atlayıp Türkbükü'ne kaçtım....

Son Bodrumlular

Denize düşen evler, yamaçtan kayan taş ve koydaki gece: Türkbükü!

Türkbükü Bodrum'un üç kuruşa sattığı Ege, Akdeniz kültürüne sahip çıkmıştı. Boyuna bosuna bakmadan bir festival düzenlemişti. Hem de gerçekten festival gibi bir festivaldi bu. Film gösterileri, resim ve fotoğraf sergileri, konuşmalar ve daha bir sürü şey. Açılışından sürdürülüşüne kadar içten ve çaba gerektiren bir festivaldi "Yudum Yudum Türkbükü" festivali.

(Gerçi bu "yudum yudum" sözü biraz Kumburgaz ağzıydı ya...)

Fikret Hakan'dan, *Kaktüs Çiçeği*'nin Tomris "Hanımağası"-na birçok insanın el emeği ve akli katılmıştı bu işe. Zaten bir zamanların kültür başkenti Bodrum'dan, inceliği ve "iyi" yaşamayı kaçırıp saklayanlar gelip Türkbükü'ne yerleşmişlerdi. Hemen herkes oradaydı. Ya oradaydı ya da hemen yanıbaşındaki Gölköy'de. Gölköy'de Ece'nin yerinden Baba Somer'in Antik'i-ne, Melike ve Şerike kardeşlerden (çekici ikiz kadınlar, körili pı-lavlar, aman aman neler!) Maçakızı'nın keyifli güneşlenmele-rine kadar neler yoktu ki. Hatta dişçi Katır Sedat bile oradaydı. Bir dubleye diş çekiyordu.

Tabii Türkbükü bambaşka bir Gümüşlük'tü. Yani bir zaman-ların ütöpik, eldeğmemiş, iyotlu portakal ağaçlarına ve dün-yanın en parlak yıldızlarına sahip Gümüşlük'ünü devralmıştı.

Çünkü Gümüşlük para hırsından kafayı yemiş açgözlü köy-lüler tarafından ona buna peşkeş çekile çekile bir tatil siteleri ve çok pahalı oteller kövu haline getirilmişti. İste Türkbükü ve de Gölköy, gerçekten genieri güneşten yivışmiş angutlar ta-rafından betonlaştırılmaktan bir nebze kurtarılmış "gibi"ydiler. Yani yarın ne olacağı belli olmazdı.

Türkbükü'nün herşeyi vardı. Delisi (?), filozofu (Selahattin Hilav), tatlı belas: (Yusuf Kefeli), Don Juanı (elbette Brighton'lı

Ali), üstat gazetecisi (Engin Bilginer), kraliçesi (Elçin), çapkını (adını yazarsam olay olur), sosyetesı (Zeynep S.), denizcisi (Mustafa Onur), MHP'lisi, solcusu, radyasyonu (aman dikkat!), modacısı (Ipekçe), herşeyi vardı.

Ama benim için oraya bir zeka yumuşaklığı ve derin yaşamışlık katan Selahattin Hilav hocaydı. O sıkı delikanlının ögle üzeri sohbetleriydi. Denize, rakıya, hilâfsız doğru söze karışan bir dünya vatandaşının teklifsiz, damıtık yaşama kültürüydü.

Bu "özet gazete bilgisi" çağında tam bir şanstı hoca, bir sürprizdi...

Bodrum'un sürprizi filan yoktu. Bodrum sahte bir Nişantaşı'na benzemişti. Abartılmış, kışkırtılmış, sonradan görmüş bir Nişantaşı. Güzel olan né varsaları ise Türkbükü, Gököy almıştı. Yalnız bu alışverişten kadınlar karlı çıkmıştı! Evet, işin en ilginç yönü buydu: Türkbükü "geç" Amazonların egemenliğindeydi ve onlar istemeden orada hiçbir şey olmuyordu.

İyi yetişmiş, yıllarca İstanbul'da, Avrupa'da, Amerika'da yaşayıp çalışmış birçok "şarabi" kadın işletmelerin çoğunun başına geçmişlerdi. Dolayısıyla da toplumsal hayat hakkında söz sahibiydiler. Türkbükü bir tür şarabi "Amazonbükü" durumundaydı. Belki de sırf o yüzden son Bodrum'du, son maviydi...

Çek Ellerin Üzerimden

Evet, bir zamanlar erken bunamış bir devletten, o devletin şiddetinden, kentleri yağmalamayan angutlardan, içi boş şişme kadınlardan, ahmak erkeklerden, maymunu gerizekalılardan kaçıp Bodrum'a gitmiştik. Gitmişlerdi...

Ütopyalarımız vardı. Simone de Beauvoir komün düşlerimiz, entellektüel adalarımız, içli yaşamaklarımız vardı.

Köyleşmiş kentlerin dangıl, dungulları, sessiz çoğunluğun kişiliksiz elleri uzanarak başımıza geçirmişti Bodrum'u.

Yalnızca naif ütopyaları değil, "usul" yaşamakları da, küçük dinlenmeleri de çok görmüştü bize tenis şortlu hipopotamlar.

Şimdiyse beton ve sidik akan lağımlar arasında yaşıyorlar Bodrum'u. Kendileri gibi koli basili dolan denize bile girmeden,

öyle orada, şiş göbekleriyle; kan ter içinde, çocuklarının diskoteklerde, bir kulaç bile yüzmeden düşüp bayılmalarını seyrediyorlar. Denizi, doğayı ve şiiri kirletenler ve bunu da "ilerleme, gelişme" adına yapanlar şimdi de içtikleri rakının buzuna sinen kolite bağırsaklarını peşkeş çekiyorlar.

Çünkü başka çareleri yok.

Çünkü artık Bodrum bitti. Sıra kendi bedenlerinde!

İyi yaşamayı çok para kazanmak ve çok sevişmek olarak anlayan sürülerin "burjuva" diye yutturulduğu bir ülkede tersi mümkün mü?

Ama mümkün olan birşey var ki sakallı kadının, Laleleşen, siyasi partiler tarafından yağmalanan, kirletilen Bodrum'un güzelliklerini saklayan birileri var hala orada. Türkbükü'nde, Gököy'de.

Bir sırrın, mavinin ve beyazın haritası onlarda. Onlar son Amazonlar, son filozoflar, son denizciler, son marjinaler. Onları çok seviyorum...

Bodrum'a gelince...

Seninle dost bile olamayız plastik çiçek, formika kadın, te-neke güzellik, sahte Bodrum.

Sen şarkılarımızdaki Bodrum değilsin ki artık. Onu öldürüp yerine geçen bir yaratık, bir *alien*'sin sen.

Senden nefret ediyorum. Cehennemi cennet diye yutturuyorsun çocuklara..

Çek ellerini üzerimden...

Bodrum'daki Ölü

16 yaşında olduğuna asla inanmazdınız. Fazla gelişmişti. Açık hava, bol gıda ve deniz ona yaramıştı. Bodrum ona yaramıştı. Bodrum'da büyümüştü. Orada yaşıyordu. Kızın dişleri ve teni parlıyordu sabahın alacakaranlığında. Arkasında Bodrum Kalesi vardı. Deniz, "iç barış" kadar maviydi. Hoş birşeyler giymişti. Hep birlikte içmiştik. En son mekanı da kapatmış yürüyorduk. Önce çapkın gülüyordu. "Erkek değil misiniz, hepiniz aynısınız"lı kadın hali çoktandır dudaklarına çizilmişti. Çünkü zaman Bodrum'da bazı şeyler için hızlı akıyordu. Erkekler kadın oluyor, eşcinseller maço oluyor, çocuklar emekli oluyor. Herkes birden fazla hayat yaşıyordu. Dün selam verdiğiniz bugün tanıyamıyordunuz. Bizim kız da öyleydi. Hızlıydı. Yaşıtı erkekleri çoktan aşmıştı. Kendinden 10, 15 yaş büyüklerininse burunlarına halka takıyordu.

16 yaşında olduğuna asla inanmazdınız. Bütün gece gümüş ve konuşmuştu. Bir nevi kraliçeydi. Sabah ağlamaya başladı...

Sesi boğuk, çataldı. "Bodruma ne yaptılar böyle?" dedi. "Ne yaptılar Bodrum'a?"

16 yaşında güzel bir kadındı o. Yıllar önce Bodrum'un cazibesine kapılıp oraya yerleşen kültürlü Bodrum kaçaklarının çocuklarından biriydi. Orada, ayakta, gözünde yaşlarla "Ne oldu Bodrum'a?" diye sızlanıyordu

Kendimi tutamadım, güldüm. Ne komik bir geyikti bu tanırım! "Ne oldu Bodrum'a abi ya?" geyiği.

Ne olduğunu düşünüp yazmıştım. Geçen sene Bodrum'u

"batırmıştım". Şimdi o "batık" Bodrum'daydım. 10 yıl önceki düşleri, sevgilileri, uzun saçlı kendimi, mahcup kendimi, içli kendimi aramaktan bıkip usanmıştım artık. Bodrum batmıştı. Geçmiş batmıştı. Halikarnas Balıkçısı'nın duygu salaklığı bitmişti. Ya da gidip mizah dergilerine köşe olmuştu...

Barlardaki, Raşit'in kahvesindeki, köylerdeki şiirler, şarkılar, düşler tükenmişti. Selim İleri yoktu. İlhan Berk, Selahattin Hilav, Vedat Türkali, Attilâ İlhan, Ece Ayhan yoktu. Yılmaz Altın köylerde dağa çıkmıştı. Bodrum koca bir yalandı...

O Janis Joplin sesli kızlar şişmanlamışlardı. Zabitlerle evlenip çocuk doğurmuşlardı. Kızılderili sevgilim kupon biriktiriyordu. Ben saçlarımı kesmiştim. (Zaten önden dökülüyordu!) Herşey bitmişti. Buraya en gerizekalı pop parçalarla dansetmeye gelmiştim. Bodrum'dan bana neydi?

Bu kız ne diyordu bana? Bu akıllı Lolita sabah sabah "Bodrum'a ne oldu?" diye zırlıyordu. Hiç yiyemezdim bunu. B.k gibi biliyordu ne olduğunu! Ne olmuşsa onlar, babaları, anneleri, kendileri, biz yapmıştık. Herşeyi biliyorduk. Bu ülkenin de, bu Bodrum'un da ağzına etmiştik. Kız erken gelişmişti. Orta yaşlı ikiyeüzlülüğe çabuk bulaşmıştı:

"Bodrum'a ne oldu abi yaa?..."

Kahkahalarla, sarsıla sarsıla güldüm orada. O 16'lık güzellik kızdıkça dahada çok güldüm. Kahkaham "delilik" denen ülkenin gümrüğüne kadar gitti. Orada oturdu. Ha desen sınırı geçecekti. Neyse ki geri döndü. Kendimi en statüko yerlerimden toparladım: "Çok güzel bir geceydi, yarın mutlaka buluşalım." Onlara randevular verdim. Şirin şirin güldüm. Hepsi yalandı. Yarın olmayacaktı. Onları bir daha hiç görmeyecektim. Asla! Yarın yoktu...

Çünkü yarın ben hafif, keyifli, uçucu şeyler yaşamak istiyordum. Ağır olmayan şeyler. Artık epeyi yorulmuştum. İkiyeüzlülükten saçlarım çok yorulmuştu...

Gümüşlük köy evinden güzeldi. Gümüşlük tertibi Okan Bayülgen orada yoktu. Kuş olmuştu. İyi bir kuş. Gece kuşu! Türk-bükü İpekçe'nin oradan görülmeliydi. G.. Ali ve Yusuf Kefeli yaşıyorlardı. Bu iyiydi. Safiye'nin üstüne konuşlanmışlardı.

Selahattin Duman'la karşılaşmak hoştu da dağlara, tepele-
re, her yere askeri nizamla dizilen birörnek siteleri görmek hiç
hoş değildi. Bence bütün mimarlar katildi. Parayı güzelleş-
tirmek onların elindeydi. Bunu asla yapmıyorlardı. Yönetmen
ve Hayal Kahvesi patronu Yılmaz Gü... pardon Fehmi Yaşar da
gitmiş bu sitelerin en kallavisinde ev tutmuştu. Torba'da. Yeni
bir filme hazırlanıyordu. İddialıydı. "İlk en kötü yazıyı sen ya-
zacaksın" dedi biri bana. Nedenini açıklamadı.

Mavi'nin Haluk aynen devam ediyordu. Sönüktü. Ama Ha-
luk ve Mavi'yi Bodrum'da görmek bir tür güvenlik duygusu
oluşturuyordu. Caz Cafe'deki sarışın kız sabaha kadar dans edi-
yordu.

Orada her sabah kalp ağrılarıyla, temel içgüdülerle geli-
yordu...

Tanrı hepsini korusun diye geçirdim içimden. Çıkıp dalga-
kıranın oraya, sahici yıllarda, uyku tulumlarımızla "yetmişiki"
millet uyuduğumuz yere yürüdüm. Karanlık ve boştu. Sevgili
arayan eşcinseller vardı yalnızca. Bir de aptal turistler...

İnsan trafiği yankesicilerin ve ona buna dayanarak tatmin
olabilen psikopatların isteyip de bulamadıkları bir durumdaydı:

Herkes herkesin üstündeydi!

Çökten Refah yağsa kimsenin umurunda değildi. Açık ha-
vada karbondioksit ve adrenalinoksit oranı öldürücü derece-
deydi. Nefes alamıyordunuz. 78 yaşındaki annem buna "ge-
leşme" diyordu. Beni eski kafalılıkla suçluyordu. Anneme laf ye-
tiştiremiyordum ama yine de kötümserdim. Almanya'dan ge-
lip Bafa Gölü'ne yerleşmiş Alman ailenin kızı kırık dökük Türk-
çe'siyle bana "Sakin Almanya'ya gitme, orası kötü, burası iyi"
diyerek milli duygularımı parlatırken bile kötüydüm. Onun, kir-
piklerine gülüşler saklanan sarışınlığına dalıp giderken bile işler
yolunda değildi...

Çünkü Aytaç ölmüştü. Demek ki ahiret günü yakındı...

Bütün genç kızların babası, tutunamamışların dostu, yeni
zengin zontaların terminatörü, Bodrum'un Aytaç Abi'si ölmüş-
tü. Aytaç'ı on yıl önce tanımıştım...

(Bu on yıllar öldürecek beni. Yaşlanıyorum. Streslerdeyim).

Aytaç'ı on yıl önce, ünlü *restaurant*'ını bıraktıktan sonra tanıdım. O çok özel lokantasını. Şimdiki Ziraat Bankası'nın karşı köşesine geldiğini sandığım dükkânı. Müthiş bir yerdi orası. Sadece akşam yemekleri veriyorlardı. Önceden rezervasyon yapmak zorundaydınız. Hem marjinal bir atmosferdi hem alabildiğine paralı ve elit...

Tuhaf bir şekilde, ne Aytaç ne de onu sevenler geçmişten konuşuyorlardı. Sanki böyle bir ambargo vardı: Bodrum Aytaç'ı kolluyordu...

Ankara'dan gelmişti Bodrum'a o. O yılların çok ünlü dis-koteği Apple'ın *DJ*iydi. Ünlüydü. Parası vardı. Seçkindi. Aytaç, Bodrum'da çok güzel bir kadınla tanıştı. Kadın bir Alman harikasıydı! Evlendiler. Sonra Aytaç ve karısı bir dostlarıyla o anlattığım hoş lokantayı açtılar. Bodrum'un en popüler yeri oldu orası.

(Yalnız Aytaç'ın karısı muhteşem bir şeydi!)

Güzel bir evleri, eşyaları ve Pink Floyd dinleyen dostları vardı. Aytaç kadına deli gibi aşıktı. Uzunsaçlı, küçük bir adamdı o. Çirkindi. Ya da parlak ve sıcak zekası kadar güzeldi...

(Beat baba. Barışçı, hınzır bir hippie!)

Fakat bir erkek için yalnızca zeki ve keyifli olmak yetmiyordu. Erkek dünyası vahşi rekabet dünyasıydı. Kanlı bir dünyaydı. Bir de bu mesele vardı.

(Kadın çok güzeldi!)

Kadın güzel olunca erkekler maymun oluyordu. Birbirini ısıyorlardı. Boşandılar. Ben tanıdığımda çok güzel bir evde oturuyordu hala. Kasetler, kitaplar, resimler, fimler. Öylesine takılıyordu. Parası vardı. Akrabaları Amerika'da yaşıyorlardı. Aytaç Bodrum'dan çıkmıyordu...

Onun evindeki ilk akşamımda rakı içip videodan, *Brazil* filmini seyretmiştik. Sabaha kadar da konuşmuştuk. Ev kalabalıktı. Kapı sürekli çalışmıştı. Yatacak yeri olmayanlarla, geçerken uğrayanlarla birlikte, sabah hala film konuşurken 20 kişiydik...

Aytaç'ı ve evini çok sevmiştim. O eve epeyce bir süre devam ettim...

Sonra Aytaç o evi de, eşyaları da, tablolarını, plaklarını, en

önemlisi videosunu kaybetti. Arkadaş evlerinden "kış" teknelerine geçti.

Fucker görünürdü. Her gece çok güzel kızların arasındaydı. Abazan maçoları kızdıracak kadar kadınla doluydu. Kadınları güldürüyordu. Onları zekasıyla parlatıyordu. Onları tutuyordu...

Sanki Bodrum'un peygamberlerinden biriydi. Bir Pigme guru!

Ama bu şov yalan bir şovdu. Onun yüzüne baktığımda, ki böyle bakılınca gözlerini kaçırırdı, yüzüne baktığımda orada kadınlara deli divane olacak ve uzatıp başını okşatmak için kendinden bile vazgeçecek bir "kedi" görürdüm. Bir kedi-erkek! Aşka inanmış bir çiçek çocuğu. Ya da bir erkeğin başına gelecek en kötü şey...

Bu halini saklıyordu. Bütün problemi oradaydı.

Kadınlara kendini teklifsiz sunuyordu. Ve kaybediyordu. Kadınlar beleşe kapattıklarına yaptıkları muameleyi yapıyorlardı ona:

"Sen çok iyi bir arkadaşsın!"

Sonra gidip başkalarının yataklarına giriyorlardı.

Aytaç'sa abiydi, arkadaştı, dosttu, "çok komik" bir adamdı...

Onun için de Aytaç, hep "Aytaç Abi" kaldı...

Simdiki Hadi Gari'nin karşısında İpenama Bar vardı. Onun önünde hamburgercilik yaptı. Olmadı. Barmenlik denedi. Olmadı. Tişört sattı olmadı. Olmadı olmadı olmadı...

(O kadın. Hani Aytaç'ın ayrıldığı Alman kadın. O kadın bu kadar sevilmele gurur duymalı. Kendini çok sevmeli. Ki bu nasıl bir sevgidir, nasıl bir tutkudur? Bir erkeği ölümüne dek çıkmayan bir mürekkeple damgalıyor. Ne aşk! Ne kadın!)

Düştü Aytaç. Gittikçe daha dibe vurdu...

Bayramın arefesinde bir gecenin sonunda, sarhoş, kaldığı tekneye çıkarken ayağı kaydı. Denize düştü...

Sabaha ölüsünü buldular. Kimi kimsesi var mı diye sordurdular. Neden sonra birileri çıktı...

İşte böyle. Aytaç, o "özel" adam, yapayalnız, üşümüş, Bodrumun o çişle, hastalıkla, sperm ve hırtlıkla zehirlenen suyun-

da dibe vurup, boğulup gitti...

Bir Kere Yetmez....

Siz yine de şunu bilin yeter: Güneşli bir Akdeniz sabahında bir umut için gelinir Bodrum'a.

"Acaba bu Ortadoğu'da da iyi yaşanabilir mi?" diye...

Soru budur. Bu kadar. Bunun için gelinir ve bazıları dener. Çünkü denemeye değer...

Aytaç deneyenlerdendi...

O istediği, seçtiği gibi yaşamış ve seçtiği gibi ölmüştü. Bu ölümden pek gocunduğunu sanmıyorum. Sıra bendeydi!

Sıra bendeydi. Ben de kendi ölümümü ilikleyecektim. Belli olmaz, belki de başarırdım.

(En azından Ahmet Altan öyle diyordu!)

Başaramasam bile, dudaklarımın üstünde, gözlerinde, uzak gülüşlerinde kendimi aradığım kadınların yanbaşımda, keyifli bir teknenin merdiverinden düşerek, sarhoş, ölebilirdim.

Öldüğüm yerde "su" olsun yeterdi!

Eğer sözkonusu şu, Bodrum'un pis suyu olacaksa bu daha da iyiydi.

Herkes olgunlaşıp bir baltaya sap oluyordu. Ben de belki artık büyümeliydim.

Derslerime iyi çalışırsam "Bodrum'da bir ölü" bile olabilir-dim.

Herkese birden fazla şansı vardı. Belli olmazdı...

Heteroseksüelleri Bulduk!

Onları bulmak zor oldu. Aylarca süren bir istihbarat, araştırma, izleme süreci sonunda ulaşabildik ilk kişiye. Öylesine sıkı bir haber ağı kurmuştuk ki sonunda ödüllendirildik. Önce adını vermeyen biri telefon etti: "Heteroseksüelleri arıyormuşsunuz!"

"Evet" dedik telefondaki sese, "evet." "Peki o zaman" dedi telefondaki adam, "İki gün sonra saat 14:00'te Yıldız Parkı'nın Ortaköy tarafındaki kapısına gelin, sizle heteroseksüelleri tanıştıracamız." "Peki siz kimsiniz?" "Eiz H.H.I.E.Ö'deniz" dedi adam. "O nedir" sorumuzsa "Bunu daha sonra, biz istediğimiz zaman öğreneceksiniz, önce size güvenmemiz gerekiyor" şeklinde karşılandı. "Tamam ama" derken çat diye kapancılı telefon yüzümüze. Artık yapacak bir şey yoktu, her şey randevuya kalmıştı.

İki gün sonra teleobjektiflerimizi Yıldız Parkı'na kurmuştuk. Ben gizli mikrofon teşkilatını montajın içine gizlemiştim. Sonunda esmer, siyah gözlüklü biri yanıma yaklaşıp adımı sordu. Ve beni alıp parkın bir başka ucuna götürdü. Orada gerçek heteroseksüelleri gösterdi bana. Büyük şoktu. Gerçekten de biraz ilerimizde bir erkek ve bir kadın elele tutuşmuş yürüyordu. Olacak şey değildi. Acaba rol mü yapıyorlardı? Elbette bu arada fotoğrafçılarımız Muzaffer ve Ertuğrul bu inanılmaz olayı harıl harıl fotoğraflıyor, çalıların arkasına gizlenmiş bu ilginç cinsel eğilimi kadrajlıyorlardı. Parktaki adam fotoğrafçılardan habersiz, damdan düşer gibi bir soru patlattı bana: "Heteroseksüeller için ne düşünüyorsun?"

Ne denli "özel" ve aykırı olursa olsun cinsel tercihleri yargılamaktan yana olmadığımı söyledim ona: "Heteroseksüellerin de yaşama, baskı altına alınmama hakkı var elbette."

"Tamam o zaman" dedi kara gözlüklerinin altından adam, "Gel seni bir grup heteroseksüelle tanıştırayım."

İşte herşey böyle başladı. Önce bir taksiye atlayarak Ataköy'de bir eve gittik. Tam "İnşallah fotoğrafçılar beni izlemiştir" diye düşünüyordum ki yanımdaki adam arabayı durdurdu. Ataköy 9. Kısım'da bir daireye çıktık. Kapıyı sarışın bir kadın açtı. Ondan sonra olanlarsa tam bir şoktu. Evde heteroseksüel bir çift oturuyordu. Açıkça heteroseksüeldi bu insanlar. Ş.T. ve A.T. çifti bu çok özel tercihlerini anlatırken oldukça samimiydiler.

Önce Ş.T. konuştu: "Bir yıl önce böyle heteroseksüel bir hayatın olacak deseler asla inanmazdım. Ama işte oldu. Ben de herkes gitti basını izleyen masum bir yurttaşım önceleri. Dergileri okur, TV haber programlarını asla kaçırmazdım. Normal bir insandım yani. Grup seks, lezbiyenlik, sadomazoşizm, asek-süelizm gibi sıradan eğilimlerim vardı ya da evime kapanıp yaralarımı yalardım. Bir gün bir kadın arkadaşım ile H. barına gittik. Orada şimdiki partnerim, uzun boylu, bıyıklı bir erkekle, işte A. ile tanıştım. Ve bütün direnmeme rağmen sonunda A. ile şimdi yaşadığım bu heteroseksüel hayatı kabullendim. Elbette çevreden biraz korkuyoruz ama çok mutluyum. Biz heteroseksüellerin de mutlu olmaya hakları olduğuna inanıyoruz ama böyle bir hoşgörü için dünyanın biraz daha olgunlaşması gerek herhalde."

Ş.T. bunları açıkça anlatırken birlikte yaşadığı A. önce sessiz dinliyor. Gay ya da biseksüel yasallığın dışına neden çıktığını, bu eğilimi kendinde ilk nasıl keşfettiğini soruyoruz ona. Sorularımızdan biraz utanıyor, yüzü kızarıyor, kolay değil, o bir heteroseksüel! A. konuşuyor:

"Çocukluğumdan beri bu eğilimlerim vardı. Ama gizlemeye çalışıyordum. Kolay değildi. Karşı cinse ilgi duyduğumu ifade etmek kolay değildi. Ama gittikçe içimde karşı cinse yönelik arzular büyüyordu, kadınları çok beğeniyordum. Gençliğimin

ilk dönemlerinde artık gizleyemez olmuştum. Ailem bende bir tuhafılık olduğunu sezdi ama pek kondüramadı galiba. Hiç kimseyle konuşmıyordum bu gizli duygularımı. İşte sonunda Ş. ile karşılaştık ve kendimi özgür bıraktım.”

Tamam da çevreleri, aileleri nasıl karşıladı bunu? İş hayatlarına etkisi ne oldu tercihlerinin?

“Hiç kolay olmadı” diyor A. “Ailem sevdiği için, beni kaybetmemek için kabullendi. Arkadaşlarımsa önce garipsedi. Hatta birçoğu gelip yahu bu kadınla birlikte olmak da nereden çıktı, tedavi filan olsan, tanıdığım çok iyi bir ruh doktoru var, falan gibi şeyler söyledi. Biten dostluklarım da oldu ama kendimi özgürce açıklamam ve tercihlerimi ısrarla anlatmam işime yaradı. Sonunda gerçek dostlarım beni anlamaya başladılar. Ama en büyük tepkiyi işyerimde gördüm. Patronum, bak oğlum bir kadınla birlikte olmak gibi sapkın eğilimlere izin veremem, kendine çekidüzen vermezsen işe gelme, dedi. Kibarca kovdu yani beni. Oradan ayrılmak zorunda kaldım. Şimdiki işyerimdeyse rahatım, çünkü başından itibaren heteroseksüel olduğumu saklamadım. Ama tabii meraklı bakışlara, sürekli izlenmeye de alışmak zorundasınız.”

Konuşmamız bittiğinde hayretten ağızımı açamaz hale gelmiştim. “Dönersen ıslık çal!”

Şaşkınlıkla “efenim” demişim yanımdaki karagözlüklü adama. “Efenim?” “Dönersen diyorum, ıslık çal. Bu bizim heteroseksüel hayata başlayanlara uyarımızdır. Bu hayatı seçmenin toplum karşısında, medya karşısında omuzlanması gereken baskılarına dayanamayıp eski sıradan hayatına dönmek istersen ıslık çal deriz. Ki hemen gelip sana yardım edelim. Biz heteroseksüeller olarak yardımlaşmalıyız çünkü. Herkesten daha çok dayanışmalıyız. Yoksa kendimizi nasıl ayakta tutabiliriz? Bunun için de örgütlendik. En yakın zamanda bir dizi eylem koymayı düşünüyoruz!”

O bu mücadelede çok kararlı. Parlamenterlere mektup yazmaktan gizli heteroseksüel ünlüleri açıklamaya, illegal dergi çıkarmaktan uluslararası ilişkiler kurmaya kadar bir çok mücadele biçimi izleyecekler önümüzdeki günlerde.

En son bana H.H.I.E.Ö ile ilgili açıklamalarda bulunuyor kara gözlüklü lider. Belgeler, bilgiler veriyor. Bu bir gizli örgüt, harflerin açılışı şöyle: Heteroseksüel Hayatta Israr Edenler Örgütü. Örgüt şu anda tam üç bin üyeye sahip. Yani bin beş yüz heteroseksüel çift. Örgütte çok ünlü isimler de var. Hem de her gün TV ekranlarında gördüğümüz, medyada adına rastladığımız, iş dünyasının doruklarında tanındık simalar. Verdiğimiz sözü tutarak adlarını açıklamıyoruz. Ama bunların içinden ikisi bizimle konuşmayı kabul etti. Hele birinin gizli bir telefon konuşması var ki onu naklen vereceğiz: Burkey'in bir kadınla yaptığı telefon konuşması bu: "Seni istiyorum!"

C.S. ise bütün heteroseksüel iç dünyasını açtı bize: "Evet, kadınlardan hoşlanıyorum!"

Hele kod adı Bürge olan kadının itirafı: "Erkeklerle cinsel ilişki beni çok mutlu ediyor!"

Önce C.S.: "Kadınlara bayılıyorum. Onlarla birlikte olabilmek için bir sürü yol deniyorum. Bunu yakın arkadaşlarıma itiraf ettim ama medyatik rakiplerin duyacağından korkuyorum. Artık duygularımı saklayamaz hale geldim, belki sapık diyecekler, olsun, evet kadınlardan hoşlanıyorum ve onlara müthiş bir cinsel ilgi duyuyorum. Bazen arkadaşım N.Ö.'ye, sen olsaydın yapmazdın biliyorum ama ne yazık ki ben sen değilim ve konuştuğumuz gibi otobüs saatinde gelmedi onun için uzaklara şeydemedik, biçiminde itiraflarda bulunuyorum! Bu ne dediği belli olmayan spastik sayıklamalardan birşey anlamıyor doğal olarak. Açık konuşamıyorum çünkü muhitten korkuyorum. Heteroseksüel olduğumu daha fazla gizleyemeyeceğim."

Bürge'ye bu marjinal eğilimin kadın üyelerinden. O C.S.'den farklı olarak tercihini duygusal nedenlerle yapanlardan: "Erkeklerle kurduğum birlikteliklerden mutluyum. Bir erkekle evimi, eğlenceyi, hayatı paylaşmak benim için vazgeçilmez. Artık toplum bizi kabul etmeli. Bütün dünya bu konuda çok ilerde."

Bürge de aynı örgütün üyesi. Konuştuğumuz herkes gibi o da daha fazla susmaya niyeti olmadığını söylüyor: Bizim varlığımız artık kabul edilmeli!

Gerçekten de sınırların önemini yitirdiği, enternasyonal bir kültürün iletişim teknolojisiyle muazzam boyutlara ulaştığı, cinsler ve cinsel hayatlar arasındaki farklılıklara hoşgörünün artmak zorunda olduğu bir zamanda yaşıyoruz. Evet, heteroseksüeller var ve hızla örgütleniyorlar. Onların isteği aslında çok basit: Özgürlük! Kimseyi rahatsız etmeden kendilerini yaşayabilmek. Bu da onların en doğal hakkı.

Bir gerçek var ki o da heteroseksüel kültürün hala bilinmediği. Bu tercihin kabul görmesinin zor olacağını kanıtlayan bir olay bu haberi yazarken bu gerçeği bir kere daha yüzümüze çarptı. Genç ve güzel bir kadın olan psikolog Ş.D. "Heteroseksüelizm hakkında ne düşünüyorsunuz" şeklindeki sorumuzu şöyle yanıtlıyor: Pardon, o da ne?

Evet, işleri gerçekten de zor ama artık heteroseksüeller de var!

Kaldırım Çocukları

Ugh!

Siz nerede doğdunuz?

Amerika'da mı? Uçaklar, Houston'lar, zenci doktorlar ve çifte pasaport filan? Yoksa özel bir klinikte mi? Hani anneniz Hawaii'de tatil yapsaydı daha ucuza gelecekti şeklinde bir "klinik otel"de, ha?

Küçük ihtimal, bir devlet hastanesinin torpilli tek odasında o zaman. Karyola yayları paslanmamış cinsinden!

E herhalde toz duman içinde yoksul bir odanın kirli şilteleri üzerinde değil ama. (Gerçi ülkemizin yüzde binbeşyüzellisi böyle doğuyor! Doğduğuna bin pişman oluyor, acilen ölüyor: Dünyada çocuk ölümlerinde işkenceden sonra kaçınıcıyız acaba?)

Siz şanslı "beyaz"lardansınız. *Aktüel* okuru da denen beyaz asillerdensiniz. Çadırda yaşayan, haftada bir yıkanan, saçı yağlı, aç gözlü "yerlilerle" hiç alakanız yok ve de olamaz zaten.

(Benim de, benim de...)

Ama işte size şimdi bir Kızılderili öyküsü anlatacağım. Kirli, vahşi ve ilkel bir "yerli" öyküsü olacak bu. Zenci zenci sırtan bir öykü. Kaldırım çocuklarının öyküsü.

Kaldırımda yaşayıp ders çalışan çocukların "gerçek" öyküsü.

Gerçek?

(Ugh!)

Tartıcı Çocuklar Mevzuu

Kemalettin Tuğcu olsa şöyle yazardı:

Genç adam şık deri montunun yakalarını kaldırmıştı. Kar yağıyordu. Caddelere akşamın karanlığı çökmüştü. Yakalarını kaldırıp atkılarına sarılan insanlar evlerine, sıcak yuvalarına ulaşabilmek için acele ediyorlardı. Birden kar taneciklerinin sokak lambası altında sihirli periler gibi uçtuğu bir kaldırım kenarında onu gördü. Küçük bedeninin kat kat giydiği giysilere sarılan soğuktan büzülmüş çocuğu farketti. Yoksul çocuk önündeki tartıyla o pastanenin kaldırımında oturuyordu. Minik ellerinin arasında tuttuğu Türkçe kitabını okumaya çabalıyor, diğer dizine yerleştirdiği defterine birşeyler yazıyordu. Burnu soğuktan kıpkızıldı. Ama o etrafıyla hiç ilgili değildi. O soğukta tartıya çıkan bir iki kişinin uzattığı parayı teşekkür ederek alıyor ve sonra yine dersine dönüyordu.

Yüzündeki durgun ve hüzünlü ifadeden "eğitilmiş bir şehirli" olduğu belli olan genç adam köşede durup çocuğu izledi. Kendi evinde, sonradan olma çiğ sarışın karısıyla, onu bekleyen ve hiç bir hediyeden memnun olmayan çocuğunu düşündü. Biricik kızı o sıcacık evde özel hocalarla "tembellik" edip duruyordu. İşte orada, kızı yaşındaki çocuk karın altında, sokak lambasının altında ders çalışıyordu. Gözleri doldu genç adamın. Okuduğu çocuk romanlarını düşündü. Gidip tartıya çıktı. Çocuk başını dersten kaldırıp adamın kilosunu söyledi. Genç adam çocukla konuşmaktan, kendi çocukluğuyla, ülkenin yarısının Somali yoksulluğuyla "yaşadığı" gerçeğiyle yüzyüze gelmekten kaçındı. Konuşmadan, cebinden çıkardığı parayı çocuğun önüne koydu. Yürüdü. Küçük tartıcının sesi onu durdurdu ama:

"Amca paranızı düşürdünüz!"

Gözlerindeki yaşları artık gizleyemeyen iyi adam, "Hayır, onu sana verdim yavrum" diye titretti sesini.

Tartıcı çocuk "Hayır" diye küçük başını iki yana salladı:

"Olmaz amca, tartı için yüz bin lira çok."

Adam, bu gözünün içine şaplanan "onur"a daha fazla direnemedi. Parayı aldı. Cebindeki bozuklukları verdi ona. Güldü ve teşekkür etti çocuk. Yine ödevine gömüldü...

Kar yağıyordu. Soğuk gitgide artıyordu. Tartıcı çocuk be-

tonu bilgisayar iskemlesi gibi kullanarak ders çalışıyordu.

Genç adam yakalarını kaldırdı. Gözünü kuruladı. Kendini ve çocu(klu)ğunu yırtıp çöp kövasına attı. Belki bir gün, "paylaşmak"la barışacağı gün, hayatını yeniden toparlayacaktı...

(Burası biraz Tuğcu'yu aştı ama olsun...)

Ben Yemem Bu Numaraları, Tamam mı?

Çocuk romanlarının ya da Tuğcu gibi yazarların gerçekliği nafile bir sulugözlülüktür.

(Üzgünüm, büyüdük!)

Orta sınıf şehirlinin kör bencilliğini gizleyen bir "duygu-salak"lıktır bu.

Benim gerçeğimse şöyle. Kaldırımda geçiyor. Ama "jilet" gibi bir kaldırımda: Yanlış basanın bir yerleri kesilir!

Ne zamandır onları Cadde'de görüyordum. Önlerinde tartıları, akşamüstleri hep oradaydılar. Sokak ışıklarının bol olduğu yerleri seçiyorlar, önlerine tartılarını, dizlerine kitaplarını koyuyorlar, ders çalışıyorlardı. Karda, yağmurda hep oradaydılar. Cumartesi, pazar hariç, hava kararırken geliyorlardı. Hep aynı yerde dört, beş metre aralıklarla oturuyorlardı. İnsanlarla hiç ilgilenmiyor gibiydiler. Ellerinde kalemleri, belli ki ödev hazırlıyorlardı.

Dört kişiydiler. Biri kız, üçü oğlan...

Ama ben bu ders çalışma "ayaklarını" yemezdim! Öyle kar- da, kışta sokak lambaları altında ders çalışan çocuklar geyik- romanlarda kalmıştı. *Kibritçi Kız'da, Köprüaltı Çocukları'nda* fi- lan. Oralarda kalmıştı.

Mutlaka bir tür dilencilik vardı bu işte. Başka türlü olamaz- dı. Bütün bir gün gizlenip izledim onları.

Sonuç, yıpratıcıydı: Dilenmiyorlardı!

Dilenmek için en iyi numarayı bulmuşlardı ve de dilenmi- yorlardı. Dilenmek bir kenara, faziadan onlarla konuşup vicdan terapisi yapmaya çalışanlara bile fazla yüz vermiyorlardı. Meş- gulcüler. Ders çalışıyorlardı!

Utandım. Çok utandım "herşeyi bilen" kendimden.

Sonra en büyükleri, Veysi, süslenemez gerçeğin diliyle, dümdüz konuşunca daha da kötü...

Doktor Olacağız!

Osman (6), Aysel (8), Faysal (10), Veysi (13,5!), dört kardeştiler. Batman'dan İstanbul'a göçmüşlerdi.

(O Batman değil bu, film olan. Bu Teröristan'daki Batman! Faili meçhul Batman!)

Babaları Abit tombalacıydı. Kumarbazdı. Onları dövüyordu. Bir ortadan kayboluyor, bir çıkıyordu. Tarlabası'nda yıkılmasına ramak kalmış bir evde oturuyorlardı. (Oturmak?) Anneleri Saadet evi çekip çeviriyordu. (Saadet?) Onlar da okuyabilmek için tartıcılık yapıyorlardı işte. Üç kardeş Taksim İlkokulu'na gidiyordu, büyük bir ilköğretlm okuluna. Okuyacaklardı. Anneleleriyle birlikte buna karar vermişlerdi. Arada sırada kötü olaylar oluyordu tabii. Geçenlerde Osman'ı soymuşlardı. Onun için artık fazla geçe kalmıyorlardı. Çalışacaklar ve okuyacaklardı. Hepsinin dersleri iyiydi. O İngiliz rahip mi? Evet, o adam onlara yardım etmişti. Okuyup büyüyünce borçlarını öderlerdi nasıl olsa. Bazen fazla para verenler oluyordu. Alıyorlardı. Ama büyük paraları almıyorlardı. Olmazdı. Hepsi doktor olmak istiyordu. Çünkü çok sık hasta oluyorlardı. Doktor bulmak zor oluyordu. Onun için de doktor olacaklardı işte. Veysi belki de futbolcu olurdu. Bakalımdı. Soyadları mı? "Gülümser"di...

(Gülümser?)

Hayatın Tartısı Kaç Kaldırım?`

Böyle anlattılar. Düzgün Türkçeli, cin gibi çocuklardı. Asla şıarmamayacak bir sevimlilikteydiler. Kendilerine güveniyorlardı. Neşeliydiler.

O kaldırımda. O çocukların yanına oturarak. Onlara şarkılar söyleyerek. Kitap okuyarak. (*Boyalı Kuş!*) Onlarla konuşarak. O kaldırımda. Kötü oldum. Hem de çok kötü...

Halbuki herşeyi biliyordum..

Sarraı olmuştum. Olmuştuk. Hayatın gerçekleri bizden soruluyordu. Biz, sahte peygamberlerden. Biz kapitalist ve sosyalist angutlardan. O angutların yarattığı Türk-Kürt ortaçağının bilgiçlerinden.

Hayatla alakalı en küçük fikri bile olmayan "İngilizce" cahil cühelaydık biz. Herkes. En azından ben!

Kaldırım her gün jilet atıyordu bağırsaklarımdan "yükselen" değerlere. Tımarci çocukların nefesi, atılması acil bir "gaz" yapıyordu bende:

En büyük Türkiye!

(Saza geliyordum ama gaza gelmiyordum!)

Bu yükselen "hıyarlık" karşısında, bu "ısır, parçala, kazan" çağında bezgindim...

"Beyazlar"ın ülkesinde tehlikeli bir nifaktım ama "yerliler"in arasında da "biraz" uygunsuz kaçıyordum. Herşeyi biliyordum. Ve hiç bir bok bilmiyordum. "Yüz kızartıcı" olumluluklarım vardı:

Kaldırımdaydım. Dışarıdaydım!

O zaman da "kaldırıma" yakıştığı gibi davranmalıydım. Davranacaktım da! Ama daha tartıcı kardeşlerden öğreneceklerim bitmemişti. Hele bitsin. Göreceklerdi! Hayatı tartacaktım...

Sahi! Tartıdan sözetmişken:

Sizin kilonuz kaç?

“Metalci” Öldü, Yaşasın Rock!

“Metalci Cinayeti.” “Metalcilerin Kanlı Kavgası!”

Gazetelerdeki başlıklardan örnekler bunlar. Sokaktaki insan için (Bu “söz” kadar ahmakça ve *Kitsch* bir söz daha var mı: Sokaktaki insan?), evet “sokaktaki insan” için pek bir şey ifade etmeyen bir sözdü bu: Metalci!

Soğuk metalcilerden mi sözediliyordu, yoksa çekme demircilerden mi? Perforjecilerin cinayeti miydi bu, yoksa neydi?

Metalci cinayeti! Allah allah! Haaa, uzun saçlı, uyuşturucu müptelası, entel tiplerin psikopatlığı, hah o!

Fotoğraflarda uzun saçlı (saçlarının acilen kesilmesi gereken ve karı gibi olan o tiplerden!) bir genç ve sıradışı şişman bir erkek vardı. Tamam da metalci neydi? (İbne gibi bir şey mi bu yoksa, Sündüz Abi?)

Pis Metalciler!

Gazetelere yurdumun insanı böyle baktı, bunları düşündü...

Lafi, bütün ağırbaşlı orta zekalılar gibi uzatmaya gerek yok. Metalci, Heavy Metal, Dead Metal vesaire anlamında kullanılıyordu ama söz konusu olan, Metal kavramıyla anlatılmak istenen tüm Rock müziği dinleyenler, uzun saçlılar ve küpeli-lerdi!

İşte onların kanlı kavgasıydı sözkonusu olan:

“Amaan, serseriler birbirlerine girmişler canım!”

Haberlerde olay şöyle anlatıldı:

Ankara'da bir metal konserine giden Heavy Metal'ci gençler Yüksel Caddesi'nde buluştular. Randevu yerleri orasıydı. 19 yaşındaki Ahmet Bakaç arkadaşlarıyla konuşurken, bir başka metalmci (şişman olanı) Erhan Şengezer, gelip Ahmet'i tehdit etti. Çünkü Ahmet'le Şengezer'in arası açıktı. Ahmet yanında taşıdığı bıçakla Şengezer'i yedi yerinden bıçakladı. Şengezer öldü. Ahmet yakalandı. Ifadesinde, daha önce alay ettiği Şengezer'in akli dengesinin yerinde olmadığını söyledi:

"Üzerime yürüyünce korktum, çünkü deliydi, kendimi korudum."

Deli olduğu için korkulan ve de delik deşik edilen *rocker* Şengezer'se daha önceden vatanımıza, milletimize yüksek medya tarafından jurnallenmişti. Göbekli, küpeli, *Mad Max* filmlerindeki şişko motorsikletli. Adeta bir halk düşmanı:

Metalmci ay!

Evet, aynen böyle yazdılar fotoğraflarının altına!

Çünkü şişmandı, çünkü 34 yaşındaydı, çünkü yoksuldu, çünkü siyah-salaş giyiniyordu, hatta "üstsüz" geziyordu. İstanbul'un caddelerine plaj muamelesi yapıp kaldırımlarda güneşleniyordu.

Tabii biz bunlara katlanamazdık. Bu kadar da olmazdı! elbette biz yazın Güney'deki çiğ diskolarda, bütün ellerimizi (ve de bütün uzantılarımızı) havaya kaldırarak çıldırabilir, "Ay bu yaz Bodrumda uçtuk şeker, sabahlara kadar Serdar Ortaç'la dans ettik, dağıttık şeker, görmeliydin" şeklinde usturuplarımız olabilir ama "kendi" olmanın böyle moda ya uymayan şekillerde şehre taşınmasını, bu küflü şehirde şehri s.klemeden turist "takılmayı" anlayamazdık. Haklıydık. Safralarımız vardı. Ağırbaşlıydık! Hiç dinlemez, aforoz ederdik. Çünkü herşeyi biliyorduk. Gizli ve elbette ki boktan anayasalarımız vardı. Anayasamızı çiğnemek yok olmak demektir.

Ne bencil, ne ukala, ne ahlaksız, ne köylü kent-diktatörleriydik biz. Hayatı sıkıcılaştıran herşeyi seviyorduk, ikiyüzlülüğümüzü meziyet diye satıyorduk, Ortadoğulu şizofrenimiz aşağılık duygularımızı kamçılıyordu. Gittikçe daha çok "top ense" oluyorduk...

Tecavüzcü Coşkunlar!

Yıllarca rock müziği uyuşturucuların, eroinin, iğrenç müptezelliğin müziği olarak gösterilmişti. Ama daha sonraları "iyi" (ne demekse!) ailelerin çocukları da temiz pak "ciks" giysileriyle rock dinlemeye başlayınca (Yaşasın sosyete dergileri!) bu kez metalcileri karşımıza aldık.

Yok konserlerinde civciv eziyorlardı, yok birbirlerinin ırzına geçiyorlardı, yok ölülere tapıyorlardı, yok vatanımızı...

Yok artık elinin körüydü.

Rockçıların sosyete mekanlarında da görülmesi ve hatta rock müziği dinlenen yerlerde görünmenin moda olması, artık sıradışı gençlere, yani dünyaya ve kendine hangi biçimde olursa olsun "sorü" soranlara, babalarının yaşam tarzını reddedip yeni ve özgür bir yaşam biçimi arayan çocuklara, evet onlara "metalci" demek "eroinman", toplum düşmanı demek gibi bir şeydi:

Size benzemiyorlardı ya, eh o zaman elbette "sapık"tılar!

Çünkü siz hala "Clark Gable" bıyıklı babalarınız gibi 1968 siyah-beyaz Türk filmlerinde yaşıyordunuz: Uzun saçlı gençler, başrolde Tecavüzcü Coşkun, diskolarda uyuşturucu içerler. Zaten diskolarda hep uyuşturucu içilir o filmlerde!

(Bu uyuşturucu nedir bilinmez, hap mıdır, eroin midir, morfin midir belli olmaz, komünizm gibi bir şeydir: Cismi yoktur!)

Pis gençler Cüneyt Arkin'in saf ve güzel kızının kokakolasına ilaç karıştırıp tecavüz ederler. Sonunda Cüneyt tarafından "Disko gençleri" dövülür, polis gelir, gençler tutuklanır ve film biter!

Hala oralardaydık...

Hala o "kafalar" yönlendiriyordu hayatımızı. Önemli olan "Beyaz Yakalılar"ın kokuşmuş hayatlarının dışında yaşayan gençliğin, bu genetik ve ütöpik genç ruhun, erken bunamış dinazorlar tarafından aşağılanmasıydı çünkü:

"Metalciler mi, rockçılar mı, annee! Bak yaramazlık yaparsan seni metalciye veririm..."

Şehrimizin mutena şahsiyetleri, entellektüel teröristleri, sosyalist kadvraları, çokbilmiş boş kafalıları, kendi eksik gençliğinin faturasını gençliğe çıkartanları, yaşam korkakları, Erhan Şengezer'i ve onun gibileri baştan öldürdüler.

(Gerçi bunların hiçbiri ne Erhan'ın ne de diğerlerinin umurunda değildi ya neyse!)

Metalci Ayı!

"Erhan Şengezer'in ölümü ile sonuçlanan olayın tüm rock camiasını suçlayan bir örnek olarak anlaşılması hepimizi rahatsız etti. Erhan rock ve heavy metal dinleyicileri arasında yakından tanınıyordu. Onun psikolojik sorunları ve iri cüssesi nedeniyle arkadaşları arasında şaka konusu olduğu bir gerçek. Ama böyle durumlarda şaka yapılanın da bunu sıklıkla bir sevgi gösterisi olarak algıladığını çoğumuz kendi arkadaş gruplarımızda yaşamışızdır. İzlediğim kadarıyla Erhan, Steinbeck'in *Fareler ve İnsanlar*'ındaki Lenny'e benziyordu. Her tepkisini, her duygusunu çocukça yansıtan bir kişilikti. Böyle durumlarda şakanın tadını kaçırmanın ölçüsü tam olarak bilinemez. Ve bu tür olaylar her kesimde yaşanabilir. Ancak bu olaydan yola çıkarak rock ve benzeri müzik dinleyenlerin yaşam tarzları hakkında genelleme yapmak çok yanlış..."

Ama genelleme yapmadan, nefes alamayan orta sınıfın kireçlenmiş beyninde dolaşan şey başkaydı...

Ona "Metalci Ayı" diyorlardı, "Metal Hanzo", "Heavy Kiro" diyorlardı. Onu benimsemiyorlardı. Şişmandı. Taşralıydı. Yoksuldu. Eğitimsizdi. Ruhsal sorunları vardı. Kabaydı. Ayaktakımıydı. Kentli, ilkel kapitalist incelikten hoşlanmıyordu. İstiklal Caddesi'nde terlikle geziyor, Metallica konserinde göbek gösteriyordu. Kavgaları çıkarıyordu, kavgaları arıyordu. Ama her arbedede o vardı...

Oysa rockçıların dostuydu. Maskotuydu. İşte bunu bilen yoktu!

"Ona Kadıköy'de Erhan Abi derlerdi. Rockçıların maskotuydu. Sevmeyen yok gibidir.

Görüntüsü yüzünden onu yanında gezdirmek istemeyen, arkadaşlık yapmak istemeyenler vardı tabii. O bunların hepsinin farkındaydı, üzülüyordu. Kronik psikoz tedavisi görmüştü. Bilmiyorum, belki bu nedenle, belki de başka bir nedenle devletten üç aylık alıyordu. Altı milyon filan. Onunla geçinirdi. Zeka durumu 15, 16 yaşında bir çocuk gibiydi. O kadar saf, o kadar temizdi. Fan klüp kurmaya çalışır, bütün rockçıları birleştirmeye çalışır, rock yapan, düşünen herkese yardım etmek için çabalandı. Savaş karşıtıydı. Barışçıydı. Görüntüsüyle tamamen zıt, feci temiz kalpli birisiydi. Onun için üzülmeyen kimse yok. Ben çok etkilendim.”

Erhan'ın kadınlarla ilişkisine gelince:

“Burnunu çekmediği kız yoktu. Senin ne güzel burnun var, deyip burnunu çekerti kızların.”

İşte hepsi bu...

Sapına Kadar Erkek!

Sapık metalcinin portresi! Ölenin. Peki ya öldürenin!

Onun adı Ahmet'ti. Ahmet rock dünyasında pek tanınan bir portre değildi. Çok gençti, yakışıklıydı, kızlar onu beğeniyordu ve Erhan'ın çocuksu iriyarılığıyla alay etmek Ahmet'e herhalde “iyi” geliyordu. Bir süre önce Akmar Pasajı'ndaki *café* lerden birinde otururken Erhan'a “kapıları kıracaksın, çüşş” dememiş miydi? Olay günü ODTÜ şenliklerinde konser izlemeye gelen Erhan onu uyarmamış mıydı?

“Bak benim raporum var, adam öldürsem ceza yemem ama kendime, barışa, rocka olan saygımı kaybetmek istemiyorum, bana böyle yapma” deyip Ahmet'i uyarmış mıydı? Ahmet, yanında taşıdığı bıçağı çekip o korkuyla Erhan'a saplayıp “erkek” olduğunu, korkmadığını herkese göstermiş miydi?

Herhalde böyle oldu. Ya anlatılanlar bunlar...

Erkek olmak, korkmamak, toplumun gözüne girmek! Rockcının Doğulusu için bir şey değişmiyor...

Olay günü cinayeti soruşturan polisler Ahmet'e baktılar. Uzun saçlarına, kıyafetine...

Ve sordular: Eşcinsel misin sen?

Ahmet göğsünü kabartarak yanıtladı, "Deli misin abi, ben erkeğim, kadınları götürürüm!"

Evet, böyle oldu. O, polislerin gözünde de sapına kadar "erkek" ve de katildi! Namusunu temizlemişti abi yaa!

Genç bir rockçı, daha doğrusu bu hırt erkek kültüründen sıyırılmamış "sahte" rockçı, şişman bir rock Lenny'sini öldürdü işte böyle.

Kimsenin umurunda değildi. Onları saçlarından, küpelelerinden, kıyafetlerinden, dinledikleri müzikten, isyankarlıklarından, barışçılıklarından, gençliklerinden dolayı reddeden aileleri, entelijansiya ve herkes için "iki süprüntü birbirini öldürmüştü" o kadar...

Ahmet katil olarak polislere ve ne kadar "iktidar magandası" varsa hepsine erkek olduğunu ispatladı. Zaten bu yağlı penguenlere uzun saçlı rockçıların bu toplumun gençleri olduklarını ispatlamak için ya Güneydoğu'da savaşıp ölmek ya da katil olmak vardı. Başka yol yoktu.

Ankara'da oturup badem bıyıklarına çiğ köfte bulayan su aygırları için o gençler zaten yoktular. Nasıl bir zamanlar *hip-pie*'ler bitli, sosyalistler potansiyel idamlıksa şimdi de bu gençler "düşmandı". Temizleneceklerdi...

Ha, tabii eroin türevi korkunç uyuşturucuların devletin bildiği yerlerde, savaşın yasaları dağıttığı dağlarda üretildiği gerçeğiye görülmeyecekti.

"Bunların birkaçını asacaksın ama beslemeyeceksin."

Yıllardır ahmaklık aynı ahmaklıktı...

Rock You!

Erhan sık sık "Kimsenin benimle dost olmak istemediğini biliyorum ama ben onları seviyorum, neden cüsseme bakıp benden kaçıyorlar?" diye yakınıyordu:

"Niye bana ayı diyorlar?"

Seni çok seviyorum Erhan ve ne kadar geç kaldım bunu söylemeye...

Çünkü ben de bir uyurgezerim.

Ama şimdi tam da zamanı...

Haydi o sıkıcı hayatlarımızdan firar edelim. Sıkıntılarımızdan tatile çıkalım.

Kariyerist kulelerimizi kıralım. İçimizi isyan ısıtsın...

Gelin o gençlerin savrulan saçlarında hırsı dindirelim. Savruk bir güneş yok etsin bütün ofis nefretlerini. Yüzümüzü yeni dünyaların teri ısıtsın. Erhan bir vesile olsun rock sevmeye, dansı, müziği, soru sormayı, aşkı ve de neşeyi sevmeye.

Hepinize dişlerimde kıvılcımlarla haykırıyorum, hepinize taze ve çocuksu bir hayatın sözlüğüyle:

Rock you, rock you and fuck you...

Gizli Kamera

Herkes gizli kamera koyuyordu. Soyunma odalarına, jimnastik salonlarına, sulu havuzlara, kuru havuzlara, kravatlara, her yere. Nereye kaçarsanız kaçın gizli kameralardan kaçamıyordunuz. Gizli mikrofonlardan, paparazzilerden, kamera şakacılarından kurtuluş yoktu. Tansu Çiller bile kurtulamamıştı bu işten. Düşünün artık! Bu gazeteciliği biz de yapıyorduk. Paparazzilik yapmaya gazeteci denmezdi.

Biliyorduk.

Ama bu en son olay, mankenlerin soyunma odasında görüntülenmesi, işte bu olay bizi yıprattı. Ah, nasıl oldu da akıl edemedik diye dizlerimizi dövdük. Saçımızı başımızı yolduk vee...

Çalıştık çabaladık, bombayı patlattık. Biz bu kez hiç yapılmayı yaptık. Mankenlerin röntgenlerini çektik. Göğüs röntgenlerini. Ne kemiklerdi onlar abi yaaa... Rahatlamıştık. Yine en öndeydik. Bunu hep yapıyorduk. Bizden kurtuluş yoktu...

Yıl 2350!

Birlikte Yaşam Sitesi'ne girerken durdurdular LeGuin'i. Geçişteki "Özel Hayat Güvenlik Birimi"nden tığ gibi bir görevli elindeki aleti üzerine tuttu LeGuin'in. Le, yakın arkadaşları kısaca Le diyorlardı ona, evet Le biraz irkildi. Tedirginliğini nereden Zonta TV çalışanı olmasıydı. Gazeteci yani.

Görevlinin elindeki alet ötmeye başladı birden. Çıglık çıglığa ötüyordu alet. "Uzay belasını versin" diye geçirdi aklından

gazeteci, "şimdi virüsü yedik işte"...

Özel Hayat Güvenlik Birimi'ndeki adam çok çevik bir hareketle uzandı ve Le'nin yakasındaki gizli kamerayı ortaya çıkarıverdi. Minik ve çok gelişmiş bir düğme halindeydi alet. Minik bir düğme!

"LeGuin, bu kaçınıcı oluyor? Her defasında gizli kamerayı yakalıyoruz, tazminat ödüyorsun, yine deniyorsun. Neden? Bu site insanların uyuduğu, seviştiği, spor yaptığı, yemek yediği bir özel hayat birimi. Biliyorsun ki 300 yıldır bu birimlere gizli kamerayla girmek, fotoğraf çekmek olmayacak şeyler. Çünkü zaten bunu yayınlamayazsın. O zaman niye sürekli deniyorsun?"

Konuşması bittikten sonra elindeki kamerayı alıp Le'nin ağlamaklı bakışları arasında ilerdeki öğütücüye attı görevli. Kamera yaratıcı bir bilgisayarın temel bileşenlerinden birine dönüştü...

Yıl 2350'ydı. Dünya post-anarşist bir sistemle yönetiliyordu. Daha doğrusu, yönetilmesine gerek olmuyordu!

Çünkü bu yaşam biçimi dünyalılarca ortaklaşa "seçilmişti". Öyle yaşanıyordu...

"Yine kaybettik" diye düşündü gazeteci. Ama yılmayacaktı. Onun nesli gizli kamerayla paparazzilik yapan atalarına bağlıydı ve ailesinde bu işi yapmayan kimse yoktu. Evet, bu meslek Dünya Konfederasyonu'nda yüzde 99'luk bir referandumla yasaklanmıştı ama başka gezegenler vardı. Hem de ne Neoront gezegenler...

Oradaki multimedyaalar paparazzilerin çektiği her Dünya Seksi fotoğrafına çuvala altın veriyorlardı.

Yine deneyeceğim diye düşündü LeGuin. Sonuna kadar deneyecekti, yeni yöntemler bulacaktı. Para da o kadar önemli değildi. Onun RNA'larında vardı bu. O bir evren paparazzisiydi, gizli kamera taparıydı!

Elbette bir gün bu adi kamerasavarı alt edecekti. Görecekleri günlerini. Hepsinin cırılçıplak filmini çekecekti. Kararlıydı. Yapacaktı...

Biz de 500 yıl sonraki gazetecilerin ataları ya da dinozor-

ları olarak oturup düşündük...

(Zaten bunu hep yapardık, oturmadan düşünemezdik, onun için gazeteci popolarımız pelteleşmişti!)

Halkın Merak Ettiği Şeyler!

Herkes gizli kamera koyuyor, damlara tırmanıyor, odalara gizleniyor, paparazzilik yapıyordu. Başbakan Tansu Çiller'den soyunma odalarındaki mankenlere, spor yapan Prenses Di'den Sarah Ferguson'a, denize giren Caroline'e kadar özel hayatlarına gizli kamera sokuşturulmayan kimse kalmamıştı.

Hele Tansu Çiller. Kadıncağız havuzları boşaltmış, içine girip saklanmış, güneşlenmeye çalışmıştı. Ama nafile. Cevval paparazzilerin elinden kurtulamamıştı. Mayolu fotoğrafı çektikten sonra en Erol Taş gülüşüyle: "Nihihihaaaa! Hani çekemezdik, nasıl çektik" diye bağırarak kaçan gazetecinin arkasından MLT, Özel Tim ve devlet erkani yetişememişti. Yetişemezdi. Apo'ya, solcu gençlere yetişebilir ama paparazzilere yetişemezdi.

Bu olay medya tarihine transparan harflerle yazıldı...

Bu başarıyı kıskanan diğer gazeteciler işi daha da ilerlettiler. Bütün televizyon programlarında artık gizli kamera kullanılıyordu ve "gerçekler" böyle yakalanıyordu. Rüşvet alımlar, itiraflar, ihanetler, fuhuş, "zina ve bina"lar tespit ediliyordu. Artık öyle bir noktaya gelmişti ki yüzyüze röportajlar bile gizli kameralarla yapılmaya başlanmıştı. Televizyoncularla kişiler arasında şöyle konuşmalar geçiyordu:

"Kardeşim, röportaj istediniz, kabul ettik. Kameranız nerede peki?"

"Siz konuşun, kamera yok!"

"Niye yok, siz televizyoncu değil misiniz? O zaman niye geliniz kardeşim?"

"Kamera var efendim. Ama gizli. Siz lütfen konuşun."

"E, tamam da ben zaten size telefonda gelin herşeyi açıklayacağım demiştim, niye gizliyorsunuz kamerayı?"

"Beyefendi uzatmayın lütfen. Bu yalnızca bir formalite. Haberin altına 'Gizli kamerayla çekilmiştir' diye yazmazsak iz-

lenmez"...

Böyle konuşmaların ardından çeşitli paranoyalar oluştu tabii. Artık herkes gazetecilerin gizli kameralarından, gizli mikrofonlarından korkuyordu. *Off the record* konuşmalarda şahıslar şüpheyle gözlerini kalemlere, çantalara, düğmelere dikiyorlardı:

Şu kalem gizli kamera olabilir mi?

İnsanlar yolda yürürken, soyunurken, sevişirken, sırlarını dostlarına anlatırken korkuyorlardı:

Yarın popomu bir gazetede ya da bir TV programında seyredecek miyim acaba? Modern paparazziler, "gizli kameracılar", acaba macaba dinlemiyorlardı, özel mözel, gizli mizli anlamıyorlardı. Şakır şakır çekiyorlar, televizyonlarda oynatıyorlar, başarıdan başarıya dörtnala koşuyorlardı...

Eşek Şakası!

Hatta bunun şakası bile çıkmıştı: Gizli kamera şakası!

Gerçi bunlar biraz "dermatolojik" şakaydılar. Gerçekten de öyleydi. Örneğin şaka yapılan bir kadının saçları dökülmüştü!

Olay şöyle olmuştu:

Bir marketten çıkan kadına gidip hırsız muamelesi yapılmış, kadın baygınlıklar geçirince gizli kameraya el sallanarak "Bu bir gizli kamera şakasıydı" şeklinde sıritilmişti!

Tabii kadın şok geçirmiş ve yaşatılan gerilimin, anksiyetenin etkisiyle de saçları dökülünce, "şakacılar" bir tazminat davası açarak söz konusu gizli kameraya o da el sallamıştı!

Ancak bu el sallama bildiğimiz geleneksel "sağ kol yumruk yapıp sol elle desteklenerek hasmın yüzüne karşı aşağı yukarı sallanması" şeklinde olmuştu. Ama o kadar risk olur diye düşünüldü. Kurbanlardan biri de "şakadan" anlamaz çıkmıştı canım, önemi yoktu. Kamera şakaları bütün hızıyla sürdü...

Şakası bir yandan, ciddisi öbür yandan artık gazeteci olmak, programcı olmak iyi gizli kamera kullanmakla mümkündü:

En hızlı gizli kamera çeken yaşar, diğerleri ölür!

Çünkü *trend* buydu! Bunu akademi kökenli, ilkençliğı-mizde bize sosyoloji ve iletişim öğreten hocalarımız, gazeteci abilerimiz bile onaylamıştı. Örneğın Tansu Çiller'in mayolu fotoğraflarının basılması üzerine şöyle yazmıştı bir hocamız:

"Kamusal özellik taşıyan kişilerin bu tür fotoğrafları da dünyanın her yerinde basının ilgi merkezi oluyor. Tanınmış bir siyasetçinin bilinmeyen bir tarafını, gözlerden kaçırılan bir yanını yakalamak, basının peşinde koştuğı amaçlardan biri haline geliyor."

Evet, halk gerçekten de politikacıların, ünlü kişilerin çıplak hallerini merak ediyordu: "Acaba şu politikacının g.tü nasıl?" şeklindeki sorular içinde kıvranıyorlardı. E o zaman bu isteğın dışında kalmanın ne manası vardı yani? Bu bir tür gericilikti. Bizler bunu da aşmalıydık!

Hoca şöyle devam etti yazısına:

"Türk halkının gözündeki siyasetçi tipi değışiyor. Siyaset artık, koyu takım elbise, grilik ve kravattan oluşaın tozlu bir gardrop değil. Siyaset normal insanları, halk arasında da normal davranışlarını sürdüren insanlarını arıyor."

Evet, bizim yapacak şeyimiz yoktu. Madem ki "büyük"-halkımız öyle istiyordu, madem ki halkımız, ünlü kişilerin, tabii daha çok kadınların, ya da yalnızca kadınların, "işı bittikten sonra popösunu tuvalet kağıdıyla silerkenki" görüntüsünü istiyordu, yani "normal"likler, "halk arasında normal davranışlar" istiyordu, karşılığını alacaktı. Aldı da...

Swiss Otel'de bir moda defilesine çıkan ünlü mankenlerimizin soyunma odalarına gizli kamera kondu. Podyuma çıkabilmek için kan ter içinde soyunup giyinen mankenlerin çıplak görüntüleri alındı, ekranlara çıkartıldı. Mankenler bu gazeteciliğe karşı "hoşgörüsüz" davranıp milyarlarca liralık tazminat davası açtılar ama boşuna. Artık bu iş böyle yapılacaktı, sınırı da yoktu...

Elbette gizli kamerayla "normal" görüntüler elde etmek sınırsız bir şeydi. Öylesine sınırsızdı ki, "gizli kameracılar" birbirlerinin çıplak hallerini de çekebilirlerdi, bu da bir başka riskti. Örneğın yarın öbür gün bu "satır aralarını" yazanın ya da başka

bir gazetecinin "yer minderinde ya da kulplu beygirde" yaptığı jimnastik hareketleri de yayınlanırsa ne olacaktı?

Hiçbir şey. Seyirci ya da okuyucu bunu istiyordu. Müşteri velinimetimizdi...

Bu Arada...

Aslında ikiye bölünmüşlüğü de gerek yok. Röntgencilik gelişmenin itici gücü. Hepimiz birilerini röntgenleyerek kendimizi öğreniyoruz. Annemizi, babamızı, hocamızı, arkadaşımızı, eşimizi, sevgilimizi röntgenleyerek sızıyoruz onların dünyalarına. Böylece genişleyip başka dünyalara açılıyoruz, böyle yıkılıyor içimizdeki Berlin duvarları.

Yalan mı yarı?

Yüzümüze gündelik maskeler takarak girdiğimiz ilişkiler değil, gizlice sızdığımız özel anlar sarsıp düşündürüyor bizi. O tecrübeler embesil ön kabullerimizi kırıyor. Nefretleri küllüyor. Anlamayı öne çıkarıyor, varoluşumuzdaki çocukluğu gösteriyor bize. Röntgenleyerek gelişiyoruz. Çünkü insan tek başına olduğunda ya da "öteki" tarafından izlenmediğine emin olduğu zaman kendisi oluyor, tıpkısı oluyor, sahibi oluyor. Onu ancak orada, sosyal ikiye bölünlükten, yalandan arınmış olarak "anıyoruz"...

Yalnızca biz ölümlüler değil Olymposlu devletler de röntgenliyor birbirlerini. CIA, KGB, MOSSAD: Organize röntgencilik!

Sorun burada gizli kameranın haklı ya da haksız olması değil. Sorun işin geldiği noktada medyanın bu sorunu düşünmemiş olması. Yaptığı işin boyutlarını, özel ahlakını düşünmemiş olması. İnsanlara vereceğimiz geri dönülmez zararı düşünmemiş olmamızdır.

Ben düşünmedim, siz düşündünüz mü?

Yoksa röntgencilik de gizli kameraya da, paparazziliğe de yasalarla yasaklansın şeklinde kamikazelik yapmaya niyetim yok.

Teknolojinin kullanılış biçimini salt kendim için sınırlayamam.

Bunu biliyorum. Nasıl b.ktan bir dünyada yaşadığımın far-

kındayım. Ama örneğin "yataktan kalktığımdaki halimi sevgi-
lim dahil kimsenin görmesini" istemem, "evimde ağlarken ya
da sevişirken başkalarınca filme alınmak" istemem. Bu kadarı
da benim hakkım. Ya diğerlerinin?

Haber yapıp para ve ün kazandığımız insanların hakkı değil
mi aynı şeyler?

Yoksa kendimize başka, haber yaptığımız kişilere başka
törlü davranmanın kurnazlığı gerçekten de bir "kasaba kurnaz-
lığı" değil de nedir?

Her ve de neyse.

Bu kadar tıraş yeter. Gerçeklere dönelim...

Aslında bu işi yapan arkadaşlarımızı kıskandık. Biz de aynı
şeyleri yaptık ama onlar kadar büyüğünü yapamadık. Kıskanç-
lık krizleri geçirdik, kariyerist nöronlarımız azdı, çalıştık, çaba-
ladık, sonunda bütün paparazzileri geride bıraktık:

"Mankenlerin röntgenlerini çektik"...

İşte gizli kamerada ya da röntgencilikte son nokta! İşte
habercilikte üç nokta...

Gelecek sayımızda sözkonusu mankenlerin DNA'larını ya-
yınlayacağız, ona göre! Bizi izleme(me)ye devam edin...

Türkiyem, “Cinnet” Vatanım Benim!

Alo Merkez! Siyaset Meydanı'ndaki Şüphelileri Aldık!
Tamam!

Arka planda, bütün dünya televizyonlarında yayınlanan ABD Dışişleri Bakanlığı'nın insan hakları raporunun görüntüleri geçer. Görüntüde, bizim “bazı” polisler insanları copleyıp, yere düşenlerin üzerinde tepinmektedir.

(Üzerinde tepinilenler arasında milletvekili Salman Kaya ve mahkum annesi sanıldığı için nakavt edilen Çeçen kadını yoktur. Seyirciler buna üzölmektedir...)

Medya Yalakası konuşur: “Müdüö abi, sayın abicim diyoörum...”

Emniyet Müdürü Hürmet Bey: “Bir dakika sayın Kırca, ben teşkilatıma abi dedirtmem. Ööle bizi eleştirmeye kalkmasınlar. Biz de seni koruruz. Vatan sağolsun.”

Medya: “Fakat şuncağızı söylemeliyim ki, hatta...”

Müdür: “Bir dakika, bir dakika, Türk polisine laf ettirmem burada ben.”

Sayın Mafya Üyesi: “Şimdi biz deliii kanlı aleminin içindeyiz. Öööyle haso delikanlıyız. Külbastı... külhanbeyiyiz bi yerde. Baba falan yoktur. Bazı medyacı kardeşlerin yanlışdır bunnar. Polis abilerim bilirler beni. Kimseye kanunsuz baba maba göstertmedim. Di mi müdüö abiler? Saygılar abiler. Hürmet abi, beni tanımadın mı abi, beni tanıdın mı abi?”

Müdür: “Ööhö, ööhö. Meseleyi karıştırma Şerafettin. Vatan hainleri emniyet güçlerimizi yıpratmak istemektedir sayın Clin-

ton. Pardon Kırcalı. Bazı hatalar olmuştur ama bu hataları yapanlar aslında Devlet Malzeme Ofisi'nde çalışmaktadır, onlar şey etmiştir. İşkence lafını söyleyemiyorum, bana yakışmaz sayın Akarcalı..."

Medyacı Terörist: "Ama faili meçhuller meselesi var, ölü ele geçirme hali var..."

Müdür: "Evet, evet, vatan sağolsun diyorum o kadar. Ne mutlu Türküm diyene diyorum. Üstüne bir de İstiklal Marşı okuyorum. Türkü de söylerim ama vakit yetmez."

Kırca: "Sayın Müdür, müdür beyin yeşil kürkü, söylenmesin o türkü, türkü söylenecekse ben söylerim sayın Apdülmuttalıp.

Bir telefon var. Sayın Mafya Ba... Külhan şeyi buyrun..."

Telefon: "Sayın Kanka, ben mazlum bir genç olarak emperyalizme ve onun namussuz ajanlarına karşı Türk milletine, vatanına, bayrağına, alayına, alayının anasınaaa, ulaaaayın..."

Kırca: "Kesmek zorundayız sayın Külhan."

Müdür: "Biz onu da koruruz. Bunu da. Ama ben mahalle bakkalıma, Fahriye Abla'ya, Hasan Mutlucan'a ve adını sayamadığım dost ve yakınlarıma laf ettirmem kardeşim. Ne demek istiyorsunuz lan sayın Medya? Bundan sonra bizden nah defter mefter alırsınız. Peşimde koşunuz bakalım sayın medya. Diğerleri sabah akşam kapımda yatıyorlar, etrafı silip süpürüyorlar, peynirli yumurta kırıyorlar. Onlara defter de veririm, kلاسör de sayın Medya. Ama böyle olmuyor sayın Kır medyum..."

Sosyal Demokratları Cezmi Ayırdı Da Cezmi Kim?

Karayalçın: "Ben saat 13:15'te Sayın Baykal'a telefon ettim. Sayın Cezmi yok dedi. 14:00'te Mümtaz Bey'e faks çektim. Mümtaz Bey kendi 'berberime' sormam lazım dedi, fön çektirmeye gitti. 15:05'te kapıdan çıkarken tökezledim. Saat 16:00'da Deniz Bey özel ulak gönderdi. İnönü olsun, dedi. 17:07'de Sayın İnönü'ye iskender kebabı götürdüm. İçeri almadılar. Sayın İskender-önü şöyle kaşını kaldırarak başkanlığı kabul ettiğini şey etti. Sayın Hıdır'a, tamam dedi değil mi, diye sordum. Sayın Hıdır olayın olgusalını, kaş kalkması ve sol elle dirsekten destek-

lenen sağ kolun bilekten, suratımıza karşı sallanmasını sayın İnönü'nün yeni bir parti işareti önerisi şeklinde değerlendirdi. Bu öneriyi komisyonlara götürdüm. Komisyonlardan kendimi getiremedim. Getiriyordum da tam 00:30'da kayboldum. 'Kayıp Aranıyor' programına mektup yazdım. Oradaki cart sesli adam beni buldu. Saatiniz kaç?"

Deniz Baykal: "Sayın Cezmi pencereme taşla mesaj attı. Kağıtta Karayalçın seni aldatıyor, bir tost, yazıyordu. Yani onursuzluk yaptılar. Olasılık oldurdular. Bir kere saat 13:11'de onları önce ben aradım. Telefonları meşguldü. Mümtaz Bey'in çağrısına not bıraktım. 13:57'de Saddam aradı. Mesajı kendisine sanmış. Saddam'ı şey ettim, Karayalçın'a bilgisayarla not gönderdim. Ulusal onurumuzun uslamsal düzlemine yazmışım notu. Arkadaşlarım sayın Karayalçın'ı bulmak için yola çıktılar, Ağrı Dağı'nda kayboldular. Parti binasına saat 15:09'da gelirken arabanın lastiği patladı. Lastiği değiştirip ulusal değişim için bir tilcik bulmak üzere TDK'ya uğradım. Onlar komşuya gitmişlerdi. Tam Karayalçın'a posta güvercini gönderecektim ki sayın arkadaşlar onursuzluk edimini ilettiler. Ben de sosyal demokrasinin izdüşümü için Selami Şahin'e, 'Lepiskadır Saçların' şiirini faksладım. Bunu da özeleştiri Cezmi'sine gönderdim."

Genç Aydınların Hepsi Tecavüzcü İbnelerdir!

(Entelleri de, marjinaleri de, şairleri de, sonunda infaz ettik..Oh be.)

Köşebent Yazar (ki seviyoruz!):

Bana benzemeyen bütün aydınlar sapıktır. Jean Genet de, Foucault da, Bukowski de, Oscar Wilde da sapıktır. Zaten bu bana benzemeyenleri (yani saçlarını şöyle tarayıp sakallarını böyle traş etmeyenleri ve de kravatlarını nah öyle bağlamayanları) halk da sevmez.

Hürniyet:

Bu entel magandalar aynı zamanda eşcinseldir. Aileleri hastalıklıdır. Genleri ve kanları bozuktur. O canavarların kafatasları da brakisefaldir! Eşcinseldirler. *Özgür Ülke* gazetesi satar-

lar. Orhan Pamuk da onların arasındadır. O zaman onun da durumu şüphelidir!

Zilliyet:

Tecavüzcünün "karısı", o ünlü şairdir. Aslında o da şöyle böyledir. Biz zaten hep söyledik, eşcinsellerden adam olmaz. Zaten onlar adam da değildir. Dünya edebiyatının çoğu ünlü adlarının eşcinsel olması hasebiyle edebiyatın tümü gereksizdir. Yazarın önce donuna bakmak lazımdır.

Yeni Derede Kaplumbağalama Yüz *Paper*':

Başlık: Inaaanmıyorum!

M.K. ile O.M. uyuşturucu içerek (uyuşturucular nelerdir, nerede, nasıl kullanılıyor ekimizi okumayı unutmayın) ve S.D.'ye tecavüz ederek (Tecavüz edilmiş bir kadın anlatıyor: Yazı dizisi!) dövmüşlerdir. (Dövmüş kadınlar da var: Köşe yazısı!) İğrenç olmuştur. Bu dehşet olay New Yorklular adına herkesi utandırmıştır. (Brooklyn'de kendinizi nasıl korursunuz: *Guide*.)

"Beyhude" Aydın:

Sado-mazo ilişkilere biz karışmayız. Ne olmuştur, nasıl olmuştur? Belki de kadın öyle yüzü davul halinde doğmuştur. Maço olarak değil maça olarak şooumuştur.

Kim kiminle ilişki kurmuştur? Fuko der ki, ya da demez ki. Ve veya şiddet mi, evet ama mı, delilik bir yerde mi, nasıl denmeli, uçuk bir şeydir. Uçurucudur. Ne ki, entim olarak kadın hakları emayedir...

Eşcinsel ırkçı:

Eşcinsellik devrimcidir. Bütün heteroseksüeller gericidir. Mataraseksüeller zarttır. Diğerleri zurttur...

Femino-asit:

Erkeklerin hepsi hayvandır. Entellektüeller daha hayvandır. Konumuz hayvanlar alemidir. Biz haklıyız. dünya bizi hıyar macolukla birlikte tarihin çöplüğüne atmıştır ama, olsun...

Kelepir Bekaret Kemerleri İhtiyaçtan Satılıktır!

Müracaat: Milli Eğitim Bakanlığı

Sayın veliler, aileler ve Abdurrahmanlar...

Bakanlığımıza bağlı bütün liselerde, ortaokullarda okuyan İffetler ve Mefharetler için bekaret kemerleri satılıktır.

Kızını dövmeyen dizini "dövdürür"! İşinizi sağlama alın. Kız-larınıza bekaret kemeri taktırın. Perforje, İtalyan kilitli, asla açıl-maz. Emniyet mandallı kemerlerimiz özel olarak "Hanzo Eği-timciler" şirketine yaptırılmıştır.

"Kadın Şeytandır" mührüyle TSE'ne tescil ettirilen kemer-lerde küçük ve büyük tuvalet yapma delikleri mevcuttur. Ay-riyetten küçük delikte bir giyotin istenmeyen durumlar için otomatik olarak işler!

Kemerlerimiz şifreli olup, şifrenin unutulması halinde, ba-kanlığımızın ilgili Ahlak Komiserleri 24 saat nöbettedir. Çocuk-larımızın etek altıyla ilgilenmek devletimizin görevidir. Zaten başka da bir görevi yoktur, çünkü eğitim iki seksen yatmıştır. Esas bunu bilmeyen "bakira"dır...

Not: İçinde yaşadığımız 1638 yılında müracaat edenlere indirim yapılacaktır. 1639'da zamlı fiyatlar geliyor. Acele edin.'

Besmele Çektik Sönmedi.

- Çünkü Kızlar Alkollüydü Muhterem!

Ses mırıltı halinde geliyor. "Badem Bıyıklı İtfaiyeciler" ko-mediyeni konuşuyor:

"Kurtarma üçe ayrılır. Üst kurtarma, alt kurtarma, yandan kurtarma. Üst kurtarmalı yangında bir itfaiye merdivenine çı-kılır, üstten yangın söndürme duası okunur. Alevlere doğru tükürülür. Alt kurtarmada hortum musluğa bağlanıp yerler sulanır, abdest alınır, arabalar yıkanır ve yanan eve duman bombası atılır. Yandan kurtarmada yangının çıktığı evle ilgile-nilmez. Diğer mahalledeki evler boşaltılır ve yangınzedelerin ağızları koklanarak oruçlu olup olmadıkları anlaşılır. Oruçsuzlar tekrar alevlere atılır. (Bu konuda elimizde Sivas'tan getirttiği-miz uzmanlar vardır!)

Biz o iki kızın boğulduğu yangında abdestimizi aldık, bes-melemizi çektik, dualarımızı okuduk, Samatya'dan Cinci Hoca'yı bile getirttik, hatta sonunda evi dumanla tütsüledik. Ama ma-

alesef kurtaramadık. Niye mi? E, kızlar alkollüydü muhterem...

Aaaaaaaaaaaaaah!

Çinsel tercihlere Nazi kafası, hortlak aydınlar, kansever orjinaller, hanzo demodeler, bağırsaklarımızdaki işkenceciler, ideolojik düzenbazlar, tesettür işportacıları, pimpirik ulema, fikir arsızı uğursuzlar; telefonum dinleniyor mu *trip*'leri, akşama başıma bir kaza gelir mi paranoyaları, niye gerizekalılar yükseliyor bu meslekte abi ya zırlamaları, bu kadar çok mongola bu kadar iktidar az be anacım tırlamaları, canım ülkem, düşman dünya, oynatmaya az kaldı durumlarım...

Aaaaaaaaaaaaaah! Öf be. Yeter be...

En son duvarlara kafa attığımı hatırlıyorum, sonrası karanlık...

Kirli krem badanalı bir yerde uyanıyorum. Beyaz bir gömleği ters giydirmişler. Kollarımı oynatamıyorum. (Aslında beyaz yakışır bana). Neyse ki güleryüzlü (Guguk Kuşu'ndaki Nazilere benzemeyen) doktorlar sonunda bu yazıyı yazmama izin veriyorlar. Sözde, bir adet medya patronu başta olmak üzere, üç köşe yazarı, iki muhabir, on devlet görevlisi, dört *talk-show*'cu, sekiz politikacı, iki kendi halinde kadın, bir eşcinsel ve 49 adet farklı meslek gruplarından olmak üzere toplam seksen kişiyi kafalarına çivi çakarak öldürmüştüm! Yatağıma zincirlenmemin nedenini böyle açıklıyorlar bana. Elbette inanmıyorum. Hepsi yalan bunların. Ben deli değilim!

Lütfen kurtarın beni buradan. Adresi biliyorsunuz. Bu "hastaneyi" bu dünyada bilmeyen yok zaten.

"Kardeş, Türkiye Cumhuriyeti'ne nasıl giderim?" diye kime sorsanız hemen gösterecektir size:

"İşte 'şordaki' tepenin ardındaki tımarhane..."

Yasemin Cebenoyan

Sevgileri Yarınlara Bıraktınız

Yasemin...

Söyledikçe güzelleşen bir isim. Söyledikçe bir sızi.

95 Yılbaşından bir gün önce The Marmara Otel'i'nin altındaki Marmara Café'ye konan bombayla yaşamın dışına itilen kızın adı bu. O aşâğılık bombanın biçtiğı bir güzellik.

Yasemin.

Kimse farkında değıl. Kimsenin umurunda değıl ama orada yokedilen bizim aydın gençliğimizdi. Bizim o güzelim yıllarımızdı havaya uçurulan. Bu ülke daha keyifli, daha hoşgörölü, daha medeni olsun diye harcadığımız yıllardı. Dünyada "Bir Onurlu Türkiye" diye saçlarımızda tutuşturduğumuz tutkulardı berhava edilen. O parça tesirli bombanın eritip yokettiğı "söylenmemiş" sözlerdi. Kimsenin umurunda olmayan sözler...

Onun için de Yasemin gidince eksilen biz değıliz yalnızca. Eksilen bu ülkedir. Bu kısır ve kadir bilmez ülke. Zavallılaşıan aslında sizlersiniz. Uyuyun orada. Kibirli ve ahmak!

Peki Yasemin'i tanıyor musunuz siz?

Elbette hayır. Ne *Cumhuriyet* gazetesi tanıyor (Yazarımıza bomba! Böyle yazdılar gerçekten) ne *Milliyet* gazetesi (Yazar Café'ye bomba! Yani entelleri öldürdüler) ne de o cenin beyinli TV habercileri (Zavallı kız!) tanıyor.

(İyi ki Ayşe Arman var. İyi ki var. Ayşe şöyle yazdı: "Onu tanımıyorsunuz. Yasemin dergilerde yazı yazmadı, televizyon kanallarında boy göstermedi, marken ya da sunucu değıldi. İn-

sancıldı, insandı, sevgi insanıydı. Zavallı yaşamadı, zavallı da ölmedi. Bunu bilin yeter!”)

Yasemin sıradan bir güzellikti...

Yani yaldızlanmamış, gerçek bir güzellik. *In-out* listesiyle alakası olmayan bir gerçek. Aydınlık bir hayat.

Baba Hikmet Cebenoyan anlatsın. Yine “sadece” biz dinleyelim. Çünkü “iktidarlılar” nasılsa dinlemeyecekler. Olsun. Biz yeteriz. Biz kim miyiz? İşte! Adımız Yasemin ya...

“Doğaya aşıktı. Cebinde iğdeler, keçiboynuzları. Bir de bitmez insan sevgisi...”

Çekingen, Tutuk, Saygılı

O gün, doğumgününden bir gün sonraydı. Hediyesini vermek için arkadaşı çağırmıştı onu oraya. Rehberler Derneği'nde buluşalım demişti Yasemin, ama arkadaşı üsteleyince...

(Hep böyle rastlantılar değil midir bir felaketin ardından konuşulan?)

“Ben onun yarısı kadar iyi olamadım.”

Kardeş, Cüneyt Cebenoyan, *Express* dergisinde müzik ve sinema yazarı, böyle söylüyor. Baba, Massey Ferguson'un Genel Müdür Yardımcısı, o da genç kalmanın acısında: “Ona layık olan yaşamı veremedik. Zaman bulamadık. Ömür uzun zannediyorduk. Ondan özür diliyorum. Onun seviyesinde değildim. Son günlerde canım babacığım diye üstüme titriyordu, bana çok düşmüştü. Bir gün önce, doğumgününde Divan'a gidip dans etmiştik. Sabah bana ‘Babacığım, geceki davet için çok, çok teşekkür ederim, ellerinden öperim’ dedi. Sarıldı öptü beni. Son konuşmamız oldu bu.”

Cüneyt “en sevdiği mekan Marmara Café'ydi” diyor. “Genişliğini, ferahlığını severdi.” (Bombayı koyanlar ne düşünüyordu orası için acaba?) “Bir de giyimine önem verirdi. Abartısız ve doğal. Mesleğine saygılıydı. Özen gösterirdi. Bir keresinde sular kesikti. Duş yapamadığı için işe gitmedi. Bunu da işyerine telefon edip söyledi. Yöneticiler acaba transfer filan mı oluyor demişler. İnanamamışlar. Her işe, tura çıkışında heyecanlanırdı.

Hayata önem verirdi.”

Çirkindi Dar Vakitlerde Bir Sevgiyi Söylemek

Hayata önem vererek, onu keyifle “dokuyarak” yaşayan Yasemin 29 Aralık 1957’de (Yay!) Ankara’da doğdu, İstanbul’da büyüdü. Önce Şişli, sonra Cihangir’de yaşadı. (İstanbulluluk!)

Boğaz’a, Topkapı Sarayı’na, camilere, ağaçlara, Tophane’ye inen masal yokuşuna, orta şekerli kahveye, şiir kitaplarına, kedilere, yani İstanbul’a bakan o evde yaşadı. (Cihangir. Uzak Apartmanı. İstanbul.)

“Kızım burayı çok severdi. Kahve pişirir, sigarasını yakar, oturur, denize bakardı. Mahalledeki herkesi tanırdı. Herkesle selamlaşırdı. Nusretiye Camii imamı da, kapıcımız da, ki adını Güllü Bacı takmıştı, herkesle dosttu. Sokak kedilerinin, köpeklerinin adı vardı. Onlara her gün törenle yiyecek verilirdi.”

Yasemin’in resmi belgelerde mesleği profesyonel turist rehberi diye geçiyordu. Saint Benoit, Marmara Fransız Dili ve Edebiyatı, öğretim üyeliği, İstanbul Üniversitesi Arkeoloji, Latince, Afrodisyas ve Efes’te kazılar, Anadolu medeniyetlerine derinden bir aşk, pedagoji, New York ve Columbia Üniversitelerinde İngilizce, en son profesyonel rehberlik.

“Amerika’ya geldiğinde orada öyle bir enternasyonal grup edindi ki. Etiyopyalılarından, Japon’una kadar bir çok dostu vardı. Gelip bana onları anlatırdı. İşçiler ya da burjuvalar onun için hiç farketmiyordu. En büyük özelliği de oydu Yasemin’in. Çok iyi dinlerdi. Dinler ve özünü kavrardı. Ve kavradıklarını anlatırdı. Önemserdi insanları...”

Bir Bakış Bile Yeterken Anlatmaya Herşeyi

Bunları anlatan ağabey, Sinan Cebenoyan. Baltimore Üniversitesi’nde profesör. Anneleri Tuncay hanımsa, nezaketin durusu, bir Osmanlı Hanımı. İçinde patlayan gözyaşı sağanaklarını göstermemeye çabalayan bir anne:

“Bu memleketi tanıtmak, sevdirmek, onurunu yükseltmek

bizim görevimiz anneciğim diyordu, Biz gençler yapacağız. 37 yıllık ömrünü eğitimle geçirdi. Cumartesi, pazar günlerini, kar-
da, kışta, Murat Belge'nin İstanbul Gezileri'nde geçirdi. Bu bil-
gilerini rehberliğinde kullanırdı. Turistleri alır eve getirirdi. On-
ları ağırlardı. Hepsiyle arkadaş olurdu. Dünyanın her yerinden
teşekkür mektupları gelirdi..."

Mektuplar. Yüzlerce mektup. Dünyanın her yerinden yüz-
lerce. Diyarbakır'dan, Yunanistan'dan. İşte Monaco'dan bir ör-
nek:

"Sevgili Yasemin. İyi dileklerimi yolluyorum. Bütün neza-
ketin ve güzel ülkeni bize tanıtmadaki çaban için binlerce te-
şekkür."

Bir tür Türkiyeli Pollyanna mıydı Yasemin? Sanki aramızda
telepatik bir bağ varmış gibi, "Asla" diyor Cüneyt, "asla!"

"O bir Pollyanna değildi. Onun iyiliği ile bu dünyanın kötü-
lüğü arasında her zaman çelişki vardı. O bunu biliyordu. Ama
bunalımlı bir aydın değildi. Her zaman gülebilir, kahkahasını
atabilirdi. Tepkilerini de sürdürerek bir iç barış kurmuştu ken-
dine. Protesto ederdi. Fikrini mutlaka söylerdi."

Baba, Hikmet Cebenoyan, sesinde parçalanmış "di'li geç-
miş"lerin jiletlerini yutarak atılıyor bu noktada. Kan kırmızı ko-
nuşuyor:

"Demokrattı. Herkese özgürlük. Herkes özgür olmalı. Her-
kese hoşgörülle bakmalı. Anlayışla ele almalı. Şiddetin, sertli-
ğin karşındaydı. Televizyon haberlerindeki kanlı olayları geçin,
eziyet görmek istemiyorum diyordu. Kandan nefret ediyordu.
Barış içinde problemleri halletmek lazım derdi. Kesinlikle bir
bağnazlığı olmadı. İster sağdan, ister soldan, isterse devletten,
tüm teröre karşıydı. Baskıya karşıydı. Onun kafasındaki Türkiye
Kürdü, Rumu, Ermenisi, hepsine saygı gösterilen bir Türki-
ye'ydı. Farklı dinlerin, dillerin bu memleket için bir hazine ol-
duğunu düşünürdü. Hiçbir ırkın bir başka ırkı küçümseme hak-
kını kabullenmedi..."

Yasemin'in hayatındaki mahremiyete daldıkça büyüyor o.
Bizim oluyor. Bizim yıldızımız...

Tantanasız ve gerçek bir yıldız. Abartılmış sevilesizliğin gö-

remeyeceği bir "uzaklık"ta parlayan bir yıldız.

Siz Böyle Olsun İstemezsiniz

Her ve de neyse...

O evden, ampirik minarelerden denize ezan sesleriyle akan o evden, kalkıp uçuyor içimdeki delikanlı. Uçup Yasemin'le teğet geçen hayatlarımıza bakıyor:

Onat Kutlar'ın hocalık yaptığı sinema kursu, Bilsak'ta bazı sıcak seminerler, anasonlu sokaklar ve ille de İstiklal Caddesi...

O kız...

Gece mavisi kız...

Esmerliğine mahcup hınzırıklar saklayan kadın. Yasemin. Adını bile şimdi öğreniyorum. Nasıl da geç her şey için...

Yahut Vakit Olmadı!

"Beraber olduğumuz yemeklerde. Hani masada memleket kurtaranlar olur ya hep. Büyük laflar falan. İşte o anlarda göze gelirdik onunla. Çıtı çıkmadan ve usulca alay ederdi o ortamla."

Kendinle dalga geçmenin keyfine varmışlardandı Yasemin. Oğuz Atay'ı sevdi. Onun *Tutunamayanlar* romanındaki Disconnectus Erectus'la özdeşleştirdi kendisini: Ürkek, duyarlı, kendini pazarlamayı beceremeyen, aslında bunu da pek istemeyen bir tutunamayanla...

Mesela Hikmet Çetin'i sevdi. Deli deli bakıyor diye!

Tinerici çocuklara giysi topladı. Adı konmadık yemekler uydurdu. Lezzetli oldu hepsi ama...

Çocukluğunda kardeşi ve Orhan Veli'nin Cem'le C-kare-Y adında bir müzik grubu kurdu. Mitolojiyi, siyah, beyaz ve kırmızıyı, Gilbert Beco'yu, Sezen Aksu'yu, Yıldız Tilbe'yi, *chanson*'ları, mantıyı, salaş balıkçı meyhanelerini ve Türk kahvesini çok sevdi... Halâ yatağının başucunda yarım kalmış kahvesi var. Bardakta dudak izi...

Dudağında Murathan Mungan'ın "Yaz Geçer" şiiri:

Kendi denizlerimizde sessiz sedasız boğulacağız

Ne kalacak bizden?

bir mektup, bir kart, birkaç satır ve benim şu kırık dökük

şirir

Sessizce alacak yerini nesnelerin dünyasında

Ne kalacak geriye savrulmuş günlerimizden

Bizden diyorum, İkimizden

Ne kalacak?

Hayattan ona kalanlarla geçiniyordu o. Yüreğinde atan "çok eski bir gravürden" ona kalandı belki de bu!

Kim bilebilir?

Uzun yıllar önce, büyüyünce "İodosçu" olacağım demişti. Oldu...

Denizi eleyen o insanlar gibi...

Eleklerinde denizden onlara kalanlarla geçinenler gibi. Bir "İodosçu"!

Eleğine "mağrur" incelikler takıldı. Onlarla da yaşadı...

Ta ki. Bir gün payına. Bir "bomba"! Çıkana dek...

YDH "Bayiler Toplantısı"!

Cumartesi sabahı hava parçalı bulutluydu. O gün YDH İstanbul kongresini yapıyordu. İstanbul'un yaşadığı bu "zaman-sız bahar" kışa mı dönecekti, yoksa parlak bir yaza mı? Belli değildi. Hiçbir şey belli değildi bu ülkede. Karanlık bir Ortadoğu'ya mı talim edecektik, çok renkli, parlak bir Avrupa'ya mı? Umutlarımız vardı. Gümrük Birliği'ne girmiştik. Belki Avrupalı da olurduk...

İktisadi sorunlarını demokrasi içinde çözen bir ülke haline gelirdik. Darbeler biterdi. Devlet içinde devletler biterdi. İş-kence biterdi. Dizi cinayetler, Güneydoğu'da süren savaş biterdi. Umut vardı. Umut verecek şeyler oluyordu. Kimbilirdi...

Heyecansız Bir Kongre!

Seçim yasaları nedeniyle kongre biraz oldu bittiye getirilmişti. En azından bazı delegelerin tavrı bu yöndeydi.

Artık bu oldu bittiden dolayı mıdır, İstanbul'da saklı potansiyellerin yeterince harekete geçirilememesinden midir, nedir, kongre bende hayal kırıklığı yarattı. Hiç de heyecan yoktu. Sanki bir petrol şirketinin "bayiler" toplantısıydı.

Herşey öyle tuhaftı ki! The Marmara Oteli'nin balo salonundaki kongredeki kısa konuşmasında Cem Boyner, seçim yasalarına "geçirdi" ve gitti.

"Bu seçim sisteminin saçma sapan usulleri yüzünden bozulmak isteniyor. YDH önce bunu değiştirecek."

YDH'lıların arası bozulmuş muydu? Bozulup hizip hizip

“hizbullah” olmuşlar mıydı?

Gerçekten de Boyner'in konuşması sonrasında kürsüye çıkan delegeler, kongrenin hazırlık aşamasında dışarıda tutulduklarından, demokratik inisiyatifin yara aldığından bahsettiler.

Üçyüzün üstünde aday vardı. Dilekçelerin harıl harıl doldurulduğunu görünce herkes aday olmuştu. Demokrasi böyle “şey” ediliyordu, öğreniliyordu...

Sarıyer bölgesinden konuşan delegenin söyledikleri çoğunluk konuşmanın özetiydi aslında:

“Adım Şaban, bu unutuldu, dilekçeleri gördüm, ben de aday oldum, herkes de aday oldu...”

Parti içinde örgütlenmede sıkıntılar vardı. 27 Şubat'tan beri bu vardı. Kürt YDH'lılar, solcu YDH'lılar, İslamcı YDH'lılardan sözedilmeye başlanmıştı.

Bağcılar'dan bir delege bu rahatsızlığa karşı tepkisini tam bir kasabalı ANAP'lı gibi koydu:

“Ne solcuyum, ne sağcıyım, Atam'a saygılıyım, elhamdülillah Müslümanım.”

Oysa partinin ideologlarından Etyen Mahçupyan, bu herkesi kapsayan “şemsiye” parti anlayışına da ideolojisiz parti anlayışına da karşıydı:

“Partimizin bir zihniyeti, bir ideolojisi, bir eylem planı var, olmalı. Partiyi ideolojisizleştirmek isteyenler aslında kendi küçük ideolojilerini yerleştirmek isteyenlerdir.”

İdeolojinin adıyla zaten biliniyordu: Liberal Demokrasi!

İdeolojide olduğu kadar ciddi, kendine yakışan politik örgütlenmede de amatör bir görüntü veren İstanbullu YDH'lılar arasındaki varoş delegeleriye daha bir “tutuktu”!

Hicap Duyanlar...

Sanki kendilerini düzgün giyimli, sık görünüşlü Euro-Türk delegeler karşısında mahcup hissediyorlardı.

(E, ne de olsa oradaki Euro-Türkler çoğunlukla işadamları ve genel müdür konumundaydılar, yani “meslekten” yöneticiydi-

ler. Bir fark vardı...)

"Ben Avrupalıyım ve Avrupa'da bir Türkiye'de yaşamak istiyorum."

Böyle başlıyordu sözlerine, genellikle "Gümrük Birliği" standartlarında bıyiksız olan "yakışıklı" YDH'lılar. Euro-YDH'lılar...

(Biraz fazla "üstten bakışlı" görünüyorlardı.)

Oysa eski partilerden "makul" nedenlerle partiye gelenlerin keyfi yerindeydi. Öyle ideoloji mideoloji onlara vız geliyordu. Dün başka klişeleri kullanmışlardı, bugün demokrasi klişelerini kullanıyorlardı. Kürsüye çıkıp içtenliksiz bir dille bas bas bağırıyorlardı. Tahammülfersaydılar...

Neyse ki bu alaturka delegelerin alaturka "çığırtılarını" çoğunluk salonu terkederek "ödüllendirdi"!

(Oraya kimse, ezbere "cak"layan işportacıları, "saçı taralı müteahhit"leri çekmeye gelmemişti. Çekmedi de. Ama orada bunlardan mebzul miktarda vardı!)

Bazıları MIT genelgesi yayınlıyormuşçasına konuşan ve partideki "bazı unsurların temizlenmesinden" bahseden Cuntacı-YDH'lılara dikkat çekti. Bazıları il başkan adayı Haluk Dinçer'in reform yeteneği olmadığını söyledi. İkinci il başkan adayı Melih Bulut "popülizm bizim düşmanımızdır" deyince...

(Birden "acaba yanlış mı geldim" diye düşündüm. YDH reel bir parti değil miydi? Liberal demokrasinin iktidara aday partisi değil miydi? Bunu genel seçimlerle yapmaya sıvanmamış mıydı? Nasıl popülist olmazdı? Sapına kadar kendi ideolojisini popülize etmeliydi ki iktidara yürüsün! Seçimi kazanma şansı olsun. Yoksa Batılı şehir burjuvazisinin "lobi örgütü" olmaz da ne olurdu? Çözemedim. Politik cahilliğ'im'e verdim...)

Daha çok Marksist gelenekten gelen YDH'lıarsa epeyce ilerlediler. Dinozor partilerle uzun deneyimleri yoktu, bu nedenle de "yeni" bir parti kültürü yaratmaya daha hazırlardı. Ya da öyle göründüler...

"The Marmara salonlarından seçim kazanılamaz. Sokağa çıkmalıyız, halkla bütünleşmeliyiz."

Temel Çelişkinin Çelişkisi!

Böyle konuşan "halk" imamlarının yanısıra soruna daha "teorik liberal" bakabilme durumundaki "eski tüfekler" de az değildi doğrusu!

Mesela Bahçelievler'den bir delege kongredeki sıkıntıyı şöyle analiz etti:

"Buradaki sorun politik amaçların farklılığında değil eski alışkanlıkların sağlamlığında. Hepimizin daha önceden edinilmiş kötü alışkanlıkları var, demokratik olmayan alışkanlıklarımız var. Sıkıntı bundan kaynaklanıyor. Yeni liberal alışkanlıkları burada, birlikte kazanacağız."

Yeni Demokrasi Hareketi'nin İstanbul il kongresinin en güzel yanıysa, kadın delgelerin sayısının çok olmasıydı. Yeterli değil ama çok. Türbanlısından pantolonlusuna, eteklisinden bakımlı saçlısına kadar birçok kadın delege. Hiçbiri de "meclis"ten alıştığımız kadın parlamenterler gibi silik ve "kokteyl" bakışlı değildi. YDH "kokoşları" partiye alıp rezil olmamıştı. En azından bu iyiydi...

Yine de YDH'nın İstanbul kongresi sonuçta bir bayiler toplantısı görünümünü aşamadı. Seçim kanununun sıkıştırması da, partinin yeniliği de bütün bu görünüm için bir mazeret olabilir mi? Bunu bilemiyorum. Ortadoğulu bağnazlığın yıllardır önünü tıkadığı bir ülkede demokrasi ve insan hakları için güçlü bir umut haline gelmeye çalışan bir partinin İstanbulluluğuna pek de yakışmıyordu.

Toplantı bitti, bir genel müdür başkan oldu. "Genel müdürlüğe" herhangi bir "ırkçılığım" yok ama delegelerin "bayi bayi" hallerine takıldım...

Yok acaba MFÖ'nün Mazhar'ının, ünlü benzin reklamında dediği gibi "şapkaları" olmadığından mı sahneye çıkamıyorlardı?

Kongre salonundan çıkıp İstiklal Caddesi'nde yürümeye başladım. Birden yanıbaşımda üç çok genç kız, bir erkeği tutup tartaklamaya başladı. "Sen nasıl bana sarkıntılık yaparsın ha?"

Böyle haykırıyorlardı yakasını tuttukları lümpene ve üç zonta arkadaşına. Erkeklerden mağdur olanı kekeledi:

"Vallahi bir şey yapmadım!"

"O zaman" dedi genç kız, "yolda yürürken eline ayağına sahip ol, tamam mı!" Dört Ortadoğulu erkek önlerine bakarak acele uzaklaştılar. Dönüp kızlara baktım,

Üçü de neşeyle saçlarını savurarak yürüyorlardı. Bacaklarındaki dandik blucinle, soluk kazaklarıyla, eski postallarıyla varoş kızıydılar. Sırtlarındaki çantadan kitaplar sarkıyordu. Cesurdular, güzeldiler. Ve kafalarında da "şapka mapka" yoktu...

Şairi Öldürdüler!

Daha önce bıçakla kalbini parçalamaya çalışmıştı. Şairdi. 40 yaşındaydı. 12 Eylül işkencelerini çekmiş, zindanlarında yatmıştı. Yoksuldu. Yalnızdı. Incinmişti. Yaralıydı. Sevdığı kadın terketmişti. Yani yenilmişti. Kötü yenilmişti. Cuntacıların darmaduman ettiği hayatlardan biriydi o. 12 Eylül'den 14 yıl sonra, yine bir eylül günü hayatına noktayı koydu. Şiir kitaplarından birinin adı *Yitik Ülke*, diğerinin adı *Çağrı*'ydi. Ülkesinde "iç" çağrısını duyan kimse kalmayınca, bütün randevularını iptal etti...

Istanbul Kadar...

Istanbul'da sıcak vardı. Eylülle rağmen yaz vardı. Cıvı cıvıdı ortalık. Cıvı cıvıdı İstiklal Caddesi. Kızlar her zamankinden daha güzeldi. Bedenleri inceydi, her geçen gün daha da güzelleşiyorlardı. Sokak *café*'leri, pastaneler, kitapçılar, kasetçiler, kaldırım kenarları, banklar tıklım tıklımdı.

Hamburgerciler; dönerciler, lahmacuncular, simitçiler buram buram iştah tütüyordu. Bütün meyhaneler, bütün bira-haneler doluydu. Onca kötü giden şeye rağmen İstiklal Caddesi hayat doluydu, istek doluydu, Yeni aşklara, yeni sevgilere, yeni yaşamaklara, yeni demokrasilere gebeydi hava. Hava umu-da gebeydi,

(kavuşmanın yerindeyiz tam yerinde sevgilim)

Böyle bir gündü işte. Böyle bir günde, arka sokakların birindeki havasız bodrumda genç bir şair kendini astı...

Boynuna ipi geçirip kalorifer sorusuna bağladı ve altındaki

tabureye tekme v urdu. İki titredi, bir h ıçkırdı. Bedenindeki se-
ğirmeleri ölüme ilikledi. Öldü...

(kapatma kapatma ahizeyi

biraz daha konuşalım)

İstanbul'da eylüle rağmen yaz vardı. Hayat vardı. Ya da öy-
le görünüyordu!

Solcu bir şairdi o. Dü zenden memnun olmayan bir ozan.
12 Eylül hukukunun hapislere attığı, işkencelerde erittiği, yok-
sullaştırıp ruhunu paraladığı gençlerden biriydi...

(acılar yüzümde yüzyıllık izler bıraktı)

Sonra bütün gazeteler yazdı: Şair İkinci ölümü seçti!

Reality show'lar onun ölüsünü ölüsevicilere gösterdi. Kimi-
leri de "örgütlü olsaydı böyle olmazdı" diye yazdı. Yani bir gru-
bun, bir partinin, bir güç odağının adamı olmak gerekiyordu
intihar etmemek için!

Hala böyle "sürü halinden" güvence arayanlar vardı. Hala
kendi olmakta direnen "korkaklar sürüsü" intihar etmemek
için birilerinin adamı olmak gerektiğini söylüyordu. Söylerlerdi.
Burası tırsmışların cenneti ydi çünkü...

İntihar Hücresiydi Hayat

Evet, beş eylül günü astı kendini Soysal İkinci. O rutubetli,
o mezar kokan bodrumda hayatını noktaladı. Cesedini üç gün
sonra buldular...

(yaşamadan büyüdüğüm çocukluğumun cezalı oyunları

geldi

aklıma, uzatmadım)

Hiçbir şeyi uzatmadı. Onurluydu. Dertlerini çok yakın bir iki
kişi dışında kimseye açmadı. Kendine ait olan hiçbir derdi "uzat-
madı"!

Ömrünü bir düşe adanmış bütün insanlar gibi kendinden
sözetmekten utanıyordu. Hiç uzatmadı...

Oysa çok sevdiği karısı onu terketmişti. Yalnızdı. Yoksuldu.
Ayda üç dört milyon belki kazanıyordu. Dizgiçiydi. O işten bile
zaman zaman kovuluyordu. Yanlış yapıyorsun, dikkatsizsin di-

yorlardı ona.

(sesim dağıtmış kendini bedenimi bırakmış

sesim her akşam bir başka firarda sesimin gözü dağlarda)

Altı yıl yatmıştı Metris Cezaevi'nde. Politik tutuklu olarak. İşkence yapılmıştı ona. Elektrik verilmişti. Falakaya çekilmişti. Askıya asılmıştı. O kadar ağır bir vahşetten çıkmıştı ki çenesindeki bazı kaslara söz geçiremiyordu çoktandır. Çenesi çarpılmıştı.

(askıdaydım

oltaya yakalanmış bir balık gibi titriyordu ayaklarım

tabanlarımı döven demirci çekiçlerinden

bedenime sıçrayan alevlerin kaosu)

Sonra o güzelim, o şiirli gençliği altı yıl kapatılmıştı karanlık mahzenlere. Çıkalı on yıl olmuştu ve toparlayamamıştı hala. Yine hapishaneye benzer yerlerde kalıyordu işte. İşte yeniden vitrinlerde akan bolluğa uzaktan bakıyordu. Yoksunluk sürüyordu onun için. Hapishane sürüyordu. 12 Eylül bir hortlak gibi bırakmıyordu yakasını.

12 Eylül'ün bütün o iğrenç kalıntıları gırtlaklarını sıkımsamaya devam ediyordu hala. Bir kabusun, bitmeyen bir kabusun içinden çıkamıyordu bir türlü. Çıkartmıyorlardı...

Kimsenin de umrunda değildi bütün bunlar. "Ölülelegeçiriciler", "yerinde infazcılar", gençlik düşmanı, farklılık düşmanı 12 Eylül ajanları, demokrasiyi değil "sınırlarını" özleyen devletçiler, cuntaların ellerini ve başka yerlerini öpen hukukçular, darbelerle olduğu kadar uzantılarıyla da uzlaşan bazı basın, 12 Eylül ruhuyla yüzleşmekten kaçıp saklanan devlet aydınları, baskıcı devlet geleneklerine karşı aynı baskıcılıktaki kasabalı "sürü" solcuları, sol tutucular, asparagas "bacı" kültürü, göğsünü gere gere dolaşan işkenceciler, cellatlar, kiralık katiller, bir yığın pis herif, bir yığın sürünge rol alıyordu bu hayat denen korku filminin içinde...

Karanlık kabus artık nefesini kesiyordu Soysal'ın.

Üşüyordu Tutmadılar Ellerini

Karısı da terketmişti.

(Bugün günü gününe beşinci yıl tamam içerde.

İçimde sana dair "ya onu da bütünüyle yitirdiysem" diye bir endişe.)

Karısı özgür yaşamak istediğini söylemişti. Beraber olalım ama ben özgür olayım demişti. Senden bıktım, bırak beni demişti.

Kadın öğretmendi. Bütün muhalif öğretmenler gibi zor yaşamıştı. Az yaşamıştı. Eksik yaşamıştı. Geç kaldığı bir hayata başından başlamak istiyordu. Aslında belki geçti ama o böyle istiyordu. Haklıydı. Hakkıydı. Herkesin kendi hayatıyla oynayacağı bir oyun vardı. Çünkü faturalar kişisel çıkıyordu!

Soysal Ekinci gelişmiş bir duyarlılıktı. Karısını ayrı yaşamak istiyor diye öldürüp denize atacak mongol sınıfına yabancıydı.

Ayrıldı...

(Dün gece ellerimdeydi ellerin. [...] yüzün yoktu, yüzünü neden başka birine bıraktığını sormadım.)

Ama seviyordu. Sevgiden de güçlü bir tutkuydu bu. Belki de yaşayamadığı, yaşamadığı herşey uğruna bağlanmıştı kadına. Kadın güzel değildi. Herkesin anladığı anlamda asla güzel değildi o.

Ama Soysal, onun bedeninde bütün dayakların, acıların, başarısızlıkların, yenilgilerin yarasını sarmıştı. Kadını, üzerine serin bir yorgan gibi çekmişti. Unutamıyordu. Onca şeyden sonra kolay değildi!

(Ruhumdaki orman yangınlarını görebilirdin gözlerimde; yüzün olsaydı yanında ve gözlerin.)

Sürekli karısını anlatıyordu. Onu nasıl sevdiğini anlatıyordu dostlarına. Rakıları alıyor, soda şişelerine koyuyor, Taksim Parkı'nda içiyordu. Orada kötü gün dostlarına o kadını, yalnızlığını umutsuzluğunu anlatıyordu.

Şiirler okuyordu. Öyle herkesle çok konuşan biri değildi. İçine kapanıktı. Nevrotikti. Dağınıktı. Eski ve kirli kotlarla dolaşıyordu. Giyimekten kalıbı çıkmış kot montlarla. Gülmüyordu, gülemiyordu. Kahkahasını çalmışlardı ondan...

650.000 kişiyi gözaltına almışlar, 59 kişiyi asmışlar, yüzlerce insanı gözaltılarında kaybetmişler, çocuk yaşta gençleri öldür-

müşler, diktatörlüğü insanların beyinlerine tikiştirmişler, ruhlarını parçalamışlar, sonra gidip Marmaris'te resim yapmışlardı...

Bütün bir genç kuşak gibi Soysal Ekinci'yi de sakatlamışlardı. Herkesin kahkahasını çalmışlardı. Bütün dünyanın gözü önünde yapmışlardı bunu.

Sorumlu olan onlardı. Onlardı ve onlara tahammül eden herkeste. Onlarla 14 yıl sonra hala yüzyüze gelmekten kaçınan politikacılar, partiler, yazarlardı sorumlu olan...

Herkesin eli kanlıydı. Herkesin 12 Eylülcü hayat hırsızları kadar payı vardı bu "arsız hesapsızlıkta". Bu hesap sormamakta direnen "bit" onursuzluğunda. Evet herkesin...

Kalbini Ölüme Hazırlamıştı

Soysal ölümünden bir süre önce yine intihara teşebbüs etmişti. Ekmek bıçağını kalbine sokmuş, başaramamıştı. Bir akşamüstü bir dostuna gömleğini açıp göstermişti bıçak yarasını. O yarada atan kanı.

(Sevdam bir kanlı söylentidir)

İntihar edeceğim, bu kez başaracağım demişti. Gel bana gidelim demişti. Dostu ona kızmış, güç vermeye çalışmış ve işi olduğu için onunla gitmemişti. Hepimizin her zaman bir işi vardı! Sonraki birkaç gün içinde de onu görmemişti bir daha. Ta ki ölümü İstiklal Caddesi'nde "söylenti" olana kadar. "Acaba onunla o gün gitseydim, acaba gitseydim, belki de..." diye düşünüyordu. Bilmiyordu ki boşunaydı. Bütün geceler boyu ona gitseydi bile Soysal'ın beynini çiğneyen o buz gibi yalnızlıktan onu kurtaramazdı. Çünkü o yılgın terkedilmişliğin, o bitik yenilmişliğin buzdan kılıçları çoktandır gözlerindeki ışığı doğramıştı onun.

O ince, kızıl ve içine kapanık "mavi" şairin.

(barışa sevgiyle bağlı kalmanın anlamını taşıyacak mavi de)

"Az konuşurdu. Gururluydu. Daha çok kitaplardan sözedirdi. Dertlerini kendine saklardı." Böyle anlatıyor tanıyanlar.

Soysal yayınevlerinde, matbaalarda çalışmıştı. Dizgicilik yapmıştı. O yayınevlerini, o matbaaları arayıp bilgi almak istedi-

ğimde karşılaştığım muameleyse yine aynı ahlakın, 12 Eylül ahlakının, o kokuşmuş “karşılıklı pespayeliğin” örnekleriyle doluydu.

Telefon ettiğim iş sahipleri, “intiharından sonra Soysal'la ilgilenenlere kızdıklarını, kitaplarını satın almaya gelenlere bile kötü davrandıklarını, medyaya bilgi vermeye ya da konuşmaya niyetleri olmadığını” söylediler...

Arkadaşlarının, çalıştıkları kişinin ölümünü malzeme yapmamaya kararlıydılar. Buraya kadar gerçekten de en temel haklarıydı bu ve her şeyin medyatik olmasının da hiç gereği yoktu.

Evet ama neden aynı kişiler Soysal'ın emeğine karşı geçen sene haftada yedi yüz bin, bu yıl da bir milyon haftalık gibi bir “ölüm ücreti” ödüyorlardı?

Hatta, neden Soysal aç, kirli, bakımsız, yoksul, tek başına ve kimsesizdi? Neden? Öyle ya, yakınlarındaki, şiir yazan, kitaplarını bastıkları, kitaplarını okudukları, durumunu gördükleri bir insana uzatacak bir serçe parmakları da mı bulunmuyordu yani bu düzen karşıtlarının? Ha?

İşte bunu anlamak mümkün değil. Bu ikiyüzlülüğü, bu tutarsızlığı anlamak mümkün değil gerçekten...

Soysal 1994'ün İstanbul'unda ayda bir iki milyona geçinmeye çalışıyordu. Solcu entellektüellerin, iş sahiplerinin işlerinde çalışıyor ve “ülkemizdeki yoksulluğun sorumlusu kapitalist düzene ve onun medyasına karşı olan” sosyalist patronlardan asgari ücretin çok altında paralar alıyordu.

Düzen de, düzülen de, düzenbaz da değişmiyordu yani. Yani hep bildik bir hikayeydi bu: Solcular en iyi solcuları sömürüyordu!

Geç Kalmış Aceleler

Her ve de neyse...

Soysal ayrıldığı karısının altı yaşındaki çocuğuna da çok düşküncü. Onu çok özlüyordu. Kadını özlüyordu. Çocuğu özlüyordu. Özgürlüğü, demokrasiyi özlüyordu. Soysal, şefkati özlüyordu bu vahşi ülkede.

İnsanı özlüyordu. Yitirdiği ülkesini arıyordu. O içe kapaklılığına müthiş bir sevgi saklıyordu. İsteyen herkese verilecek bir sevgiydi bu.

Kendi sevgisiz yaşamalarının acısını çıkartacak bir hazine.

Ama herşey çok politik ve acımasız gidiyordu hayatta. Herkes çok ağırbaşlı ve ciddiye. Onun için de Sosyal hep bir yerlere yetişmek üzereydi sanki. Hep acelesi vardı.

Arkadaşları böyle anlatıyor:

"Elinde yeni kitaplar olurdu ve acelesi olduğunu söylerdi."

Acelesi vardı. Tedingindi. Yetişmeliydi. Hayat akıyordu avuçlarından. 40 yaşındaydı. Kars'tan İstanbul'a, Edebiyat Fakültesi'nden işkencelere, oradan zifiri bir sodrum katına çıkan yıllarının arkasından koşuyordu.

Hiçbir randevusu gerçek değildi aslında! Onu bekleyen kimse yoktu. Hiç kimse... Ona ne yitirdiği gençliğini, ne gerçekleştiremediği özgürlük ütopyalarını, ne de geleceği verecek hiç kimse yoktu.

Herhangi bir geleceği de yoktu zaten. Şansı çok azdı. Bunu biliyordu.

(Ey şafak yüzlü kadın, ey mehtap gözlü toprak, bana bağışla geleceği! [...] bağışla ki, sırtımdaki bütün acı taşlarını dökeyim deli sularına senin)

Kimsenin onu duyduğu falan da yoktu. Herkesin işi vardı, partisi vardı, lideri vardı, senetleri, çekleri vardı. Kimsenin kimseye verecek sevgisi yoktu. Olsa bile zamanı yoktu. Herkesin işi gücü vardı!

Ruhundaki isyankar yangınları yeni bir dünyaya tanıştıramadı. Yorulmuştu. Çok yorulmuştu.

Artık böyle yaşamak ürkütüyordu. Hayatı bir acı yük gibiydi sırtında. Yalnızlığına firari boyalar sürdü. İntiharının ayakucuna bıraktığı mektubuna son sözünü yazdı:

"Bir insanın özgürlüğü için bin insanı üzdüm beni affedin!"

Urutlarının, sevgi açıklıklarının, ütopyalarının, yarı "düşlerinin düştüğü yerde düşüp" öldü.

Ama bu vahşi ve ciddi hayat yine de sağ olarak ele geçiremedi onu. Gazetelere böyle yazılamadı...

Sonunda bütün randevularını erteledi.
Zaten hiçbir de gerçek değildi...

Biz Yaslı ve Dandik Enteller!

Abartmadan MFÖ'ye ithaf

... ağızdan kaçan bir ömür var ya
esas yaşamakların yarın olduğu
ertelenmiş aşklar, kadınlar, dostlar ve an
hiç bitmeyen yas
yeniklerin *consensus*'u...

Bütün pencerelerin *dandy* zarafetiyle sürgülü, bütün kapıların sivilceyle kilitli, bütün suratların ekşi, nemrut olduğu bir kentte kolay mı yaratıcı bir kahkaha atmak?

Sürekli yas halindeyiz. Halindeyim. Halindeler...

Gecip giden yıllarla, vahşetle sararmış ütopyalarla hüznü ve eski kötü şarkıların tortusunda tortulanmış.

Sadece ölmeyecek kadar canlı...

(Hiii bana göre değil bu durum. Öğlene doğru uyanıyorum. Kafam dünden kıyak. Aslında... Hapı mı yutuyorum yoksa?)

Depresyonlarımızı duvarın öte yanına sarkıtmayacak kadar sporcu, ölümsüzler izin verdiğiince yazar, boktan herifler itip kakmadığı sürece gece adamı, arıza kadınlar (ya da tiftik herifler) hayatımızı söndürmemişse sevgili, sokakta silahla kovalanmamışsak dik başlı, ofislerde beş para etmez angutlar canımızı sıkmamışlarsa yaratıcı, dostlarımız küçümsememişse kendine güvenen, asâbi aydıncıklar orada burada içimizi acıtacak müptezellikler yapmamışlarsa neşeli, suratı zeki içi mongol azınlığın buzdan duvarına çarpmamışsak espriliyiz.

Yani hep birilerinin izin verdiği derecede iyi. Birilerinin is-

tediği ölçüde canlı ve enerjik...

(Afili delikanlıyım. İşin kolayına kaçmaya da hiç niyetim yok. Bu durumun nedeni "cunta devlet yıkılacak elbet" şeklindeki dangıl geyikler değil kesinlikle. O ayrı ve dolaylı bir mevzu!)

Bu ülke, kent ve devletle öyle çok hayati bir meselem yok aslında. Onlar ömrüm boyunca didiştığım, didiyeceğim şanssızlıklarım benim.

(Aslında, medya, anti-medya, falan püsür, hiçbir iktidar halinden hoşlanmam ya. İşim gücüm hır çıkarmak...)

Resmi olan şeylere itiraz etmek genetik refleks haline gelmiş bir rahatlık artık. Nüfus kağıtlarımızı en azından utanmadan taşımak içinse olması gerekenleri herkes biliyor:

Bu devlet benden, bizden ve herkesten özür dilemeli. Dileyecek. Bu kirli savaş bitmeli. Bitecek. Askeri cumhuriyet insani bir devlet haline gelecek. Gelene kadar bir selam bile vermeyeceğiz ona. Sokakta yüzüne bile bakmayacağız. Bu belli...

Askeri cumhuriyetlerden nefret etmekte devam ediyorum fakat. Beynimde *denetimli bir ur* gibi taşıyorum bu nefreti. Asla, büyüüp kanser olmasına, hücrelerimi ele geçirip beni *sinirli bir yetersiz* haline getirmesine de izin vermeyeceğim. Bu da belli.

(Öğlene doğru uyanıyorum.)

E tamam. İşte hepsi bu kadar...

Bütün bunların ötesinde bir de ve daha da önemlisi kendi hayatlarımız var. Kendi küçük hayatlarımız!

Küçük, sıradan ve çok önemli.

Eskiden, kentin surlarına daha iyi bir geleceği boyarken unutmuş gibi yaptığımız kendi hayatlarımız.

Yaratıcılığın *ego*'dan geçip esere dönüşeceği ölümlü zamanlar.

Bir de onlar var. Bir de onlar...

Bazı evlere, caddelere, *café*'lere, dergilere, tatil yerlerine, giysilere, (blucinlere), takılara, barlara, meyhanelere, konserlere, kitaplara, kelimelere, aforizmalara, oturma ve içme ve flört etme ve sevişme tarzlarına, yemeklere, içkilere, baharata, alışkanlıklara, esprilere, hınzırlıklara, tamponlara, prezervatiflere,

fobilere, hobilere şifrelediğimiz hayatlarımız var.

Bu ülkede, bu kentte (elbette İstanbul'da ya da en azından sonuç olarak İstanbul'da...) büyüyen akıl sahibi memelilerin yarattığı ortak illüzyonda geçen hayatlar. Ortak ve sınırdan bir sözlüğün karanlığın orta yerine sızdırdığı bir paradigma. (İyi bir şey!)

Sanat, edebiyat, kültür işleriyle yaşayan, otuzlu yaşlarını süren bir aydın takımı. Yaşamın buz gibiliği karşısında hala eveleyip geveleyen, asla kendi dönemini dışlaştıramamış, hah işte dedirtecek bir yapıtı, eseri yaratamamış bir kuşak. Böyle eksik bir kuşak işte. (Kötü bir şey!)

Kendi kentinde mülteci yaşayan insanlar. Bir avuç karşı-kültür insanı.

Yüz yıl öncesinin Avrupa'ya sığınmış Rus komünistleri gibi elleri titreye titreye birbirine düşman, sara krizleri geçirecek kadar kin dolu, yaptığı işin güdüklüğünün alttan alta bastırmasıyla mırıl mırıl kibirli, isterik agresif, kendiyi yüzleşmemiş, kendinden kaçan, o yüzden de tartışmayı bıçaklama olarak anlayan, al gülüm ver gülümcü korkak, sahte ideolojik sayıklamaları muhalif yazı diye yutturan, manasız aşağılamaları sol elitizmle maskeleyen, beyinlerindeki kara deliklere çok bilmiş taffalar boyayan, iğrenc bir ahlakçılığı ilerencilik diye sokuşturan, dar korkularının cinnetinde seviyesiz, saldırgan, tuhaf ve özel biçimde ırkçı insanlar.

Biz. İnsanlar. Arkadaşlarımız ve düşmanlarımız.

Bir avuç insan.

Bir avuç dolusu kanlı bıçaklı düşmanlık...

Asıl o. Asıl mesele bu.

Sahici bir söz yaratamayanların ölü doğurduğu çocuklar. Spastik, amipsi, sümük dolu bir terör kültürü. Aydıncık terörünün.

Devletin geleneksel hırtlığının karşısına konmuş Saddam danganaklığı. Haklı ve fakat mongol ve cahil bir karşı oluş halı...

Durumumuz bu.

Birbirimizin orasını burasını ısıra ısıra asgariden yaşıyoruz.

Şiir bilen solucanların hayatıdır bu. Gözlüklü, gözlüksüz,

cebinde kitap taşıyanların boktan hayatı.

Mizah dergilerini açıyorsunuz. Yüzünüze kendi çevresine zehir saçan bir dil çarpıyor.

Para kazanmış olmaktan, ev araba sahibi olmaktan asabı bozulmuş, başka solcuları puşt diye, *hippie* diye aşağıladığını sanan maço betonarmeleri aklayan, kendi kabilelerinden olmayan, hayatını başka biçimlerde sürdürenlere karşı agresif-terbiyesiz, Kemalist solculuğu tek doğru olarak onun bunun başına vuracak kadar içeriden cahil, hayatın çoğulluğu, karşı olmanın çok renkliliği karşısında şaşkın diktatörler...

Arkaik bir İslam düşmanlığı ile niteliksiz bir heteroseksüel saçmalığı...

Ya da başka özel bir dergiyi. Adı Express olmuş, Leman olmuş, kitaplar, konuşmalar falan olmuş ne farkedez? Ya da İktelli, medya falan diye tuhaf komplekslerle görmezlikten gelinen iyi yazarları açalım. Ne değişir?

Hep aynı mülteci kızgınlığı. Hep aynı düşkün kindarlık...

Damarlarımıza sinen, bizi yetersizleştiren o kindarlık.

Gelenek göreneklerin bin yıllık cenderesinde çürüyen çoğunluğun uzak düşman bakışları altında iyi bir şeyler yapmaya çalışanların kendilerine dönük yamyamlığıdır bu.

Dünyada muhafazakar olarak tescil edilmiş bir ülkenin tükürse boğacağı entellektüellerinin son noktasıdır.

Yeterince kokmaya, güdükleşmeye, genetik bozulmaya, bir kültür kanserine doğru devrilen yıllar yaşıyoruz bence.

Ve böylece...

Tatsız bir yas halindeyiz. Ben. Biz. Sizler. Travmatik bir hayat.

Yaşıyorsunuz...

Halbuki, bulunduğum yerlerden küçük iyilikler, minik teşvikler, ruhumuzu büyütüp genişletecek şefkatler, yeni deneyimler, bilgiler bırakmak istiyorum kapılara. Bir sabah vakti. Nedeniz çiçekler gibi. Ama olmuyor. Bütün kapılarda "Dikkat içeride ısırcı kabile vardır, ısırır!" yazısı. Bütün bahçe duvarlarında el paralayan cam kırıkları.

Kös kös dönüyorum sığınağıma...

Manasız intikamlar, yaralayıcı sözler, *idiot* küfürler.

Onun için de hiçbir yeni şey çıkmıyor oradan. Hiçbir eser, hiçbir anlamlı söz çıkmıyor bizden.

Olan biten ne varsa hepsi küçük didişmelerin önsözleridir o kadar. Adına dergi mergi, kitap mitap dediğimiz, müzik, şiir, sinema dediğimiz şeylerden sözediyorum. Ya da devrim gibi hayatlardan!

Sonuçta ortada yalnızca bir hiç kalıyor. İçimi acıyla dolduran bir boşluk.

(Yalan mı yani? Bizim kaç tane Aziz Nesin'imiz var, kaç tane Edip Cansever'imiz, Yaşar Kemal'imiz, Çetin Altan'ımız? Liste uzar gider. Bize kalan bir Murathan Mungan, belki daha önsöz kabilinden Küçük Iskender'dir. Birkaç müzik tınısı. Birkaç dergi yazısı ve kitap sayfalarına sıkışmış bir iki parıldama. Hepsi o kadar. Ha, bir de oturup dünyanın kitabını satın aldığı, Nişantaşlı Orhan Pamuk'u çekistirme halleri. Bir de bu var!)

Onun için de sürekli bir yas halindeyiz.

Bazı geceler, hay sikicem yasınızı da, yaşınızı da, kininizi de, kabilenizi de öfkesi diriltiyor beni. Yas silikleşiyor. Neşeyle tehditkar bir "Hair" çalıyor kapıyı. Ama gidip kapıyı açmaya korkuyorum. Çünkü omuriliğimde bir silah tüccarı kadar *zarif* bir soru var:

Bütün bunlara değer mi?

(Öğlene doğru uyanıyorum ve "İh" diyorum. Çünkü aman şeytana bismillah!)

Otomatik Kapı Çarpar...

Ne diyordum ben size? Hah. Evet... Evlerden çıkıyordum, sokaklara vuruyordum. Kolay olmuyordu.

Dışarısı korkunçtu!

Dışarısı kuduz bir köpek gibi hırlıyordu ama yine de dışarıydı işte. O da lazımdı. Mahmur ve şefkatli ev içleri kadar, öldüren sevgiler kadar, o süpürge saçlı ve kontes yalnızlık kadar lazımdı. Dışarıydı. Hayattı.

(Hayat mıydı?)

Evet hayattı. Görüntülü bir çoğuldu. Görüp dokunuyordunuz, öpüp kokluyordunuz, vurup gözlüklerini beynine şokuyordunuz, muhabbetlerine esir oluyordunuz, muhabbetlerinize esir edip "ego" parlatıyordunuz. Seviyor, seviliyor, nefret edip öğreniliyordunuz...

(Ahmet Altan da hala, güz kemanlarıyla şenlenen kekremsi aşklardan sözediyordu. Olmayacak şeydi. Kemanlı aşklar sonradan renklendirilen cart pembe filmlerde kalmıştı. Şimdi milli maç sonrası ırkçı hırtlardan basılan "Kemancı"lı seksler vardı...)

Eski filmlere benziyordu. Ayhan Işık yalandan şofördü, Belgin Doruk şişmanlamıştı. Zeki Müren s.kici rollerde Türkan'ı götürüyordu. Nasıl götürdüğü belli değildi. Belli de olmazdı. Top yuvarlağı!

(Zaten gözümüz yolda, kulağımız ondaydı.)

Anneannem Zeki Müren'e sırlıslıkla aşık! Evde onun hakkında tek kötü söz etmek yasaktı. Babam arada Clark bıyıklarının altından sırtırdı bu işe, ama onun da durumları annean-

nemin gözünde hiç iyi değildi.

Bir kere babam futbol manyağıydı. Birinci ligde oynamıştı. Sonra akşamcıydı. Zamparaydı. Anneanneme göre en kötüsü de buydu:

“İki tahtayı çakmışlar, koca diye satmışlar!”

Uzun zaman babamla anneannemin Zeki Müren'i arasında sıkışıp kaldım. (Gerçekleri, çok sonra, Uğur Dündar'dan öğrendim...)

Top yuvarlaktı...

Top sokakta oynanıyordu. Herşey vardı dışarda. Somuttu. Omuz atıp geçiyordu sık sık. Burası hicranlıydı ama olsun. Lazımdı. Güneş girmeyen bedene statüko giriyordu. Bu daha da kötüydü.

Statüko dediğin orada öyle, domestik duvarlar ardında “mel mel” kalmaktı. Melemektir. Suyuna baharat katmadan çorba bile yapılamayan bayat etti. Hiç gerçekleşmemiş ve gerçekleşmeyecek bir niyetti. İyiniyetli hanzo ve de keriz bir varoluştur: Beyaz eşya durumlarıydı...

Sevilmezdi yani. Kimse sevmezdi. Soğuktu. Metaldi. Ema-yeydi. Hep dışarıdaki çocuğun kirli, pasaklı ve hınzır sesine kulak verilir. Kanlı ve de canlı olana. Kan meselesi burada önemliydi. Kanlı bifteklerden iğrenmek snop devrini geçememek demektir. Snop devri insanlık tarihinin, eğer doğru yazılmışsa, cilalı taş devrine “tenasül” ediyordu. Dokunduruyordu...

Mutlaka gerekiyorsa yaşanabilirdi. Ama geçilmeliydi de. Çünkü önümüzde daha çok yol vardı. Evrene, uzaydan göz kırpan sürprizlere çok yol vardı. Gökyüzündeki “sözün” (çünkü önce “söz” vardı, “saz” sonraydı), o sözün harflerini “kekelemeye” daha çok vardı.

Kekelemeye?

Evet, kekelemeye: Has hass, ssi, sit, tir, tirr, hassittir ya...

Önce “bir insan sesi” bekleniyordu: Hassittir...

Bunu bekliyorduk. Bunu bekliyordu dünya...

Kızıymış öküz anırmalarından bir incelik çıkartmak için debelenip durmaktan bıkip usanmıştı “büyük insanlık”! Bu konuda yerden göğe kadar haklıydı “duble insanlık”.

Bilenler vardı. Bilen biliyordu büyük insanlığın durumunu. Ne halde olduğunu!

Anlamsız homurdanmalarla geçmişti hayat.

Bütün belediye otobüslerinde kapının üzerinde aynı anayasa yazılıydı: "Dikkat Otomatik Kapı Çarpar!" Kapının ağzında durulmamalıydı. Durulacaksa otomatik kapının çarpmasına da hazırlıklı olunmalıydı.

Biz, kapıların önünde duranlar daha iyiydik diğerlerinden. Diğerleri hala içerilerde öyle bitkisel hayatlardaydılar. Püskül püsküldüler. Fotosentez bakışlıydılar.

Biz kapının önündeydik. Otomatik kapı çarpıp duruyordu. Kapı bir açılıyordu, düşecekmiş gibi oluyorduk. Bir kapanıyordu, kapana sıkışmış gibi...

Oramıza buramıza basıyorlardı, fort mort yapıyorlardı, ters ters bakıyorlar, itip kakıyorlardı.

Suratımıza suratımıza gaz çıkartıyorlardı: "Çekilsenize kardeşim kapının ağzından. Laf dinlesene lan entel anarşist..."

Tatlı sert geçiştiriyorduk...

Şoför ikide birde "Hüöoop, kapının ağzında durmayalım beyller" diye böğürüyordu. Şoför polis müdürlerine benziyordu. Onun hükümdar bakışları nal kadar dikiz aynasından bize çarpmasın diye küçülüp büzülüyorduk ama yerimizden de kıpırdamıyorduk. Burası iyiydi. Havadardı!

Her kapı açılışında yeni şeyler görüyorduk, kokluyorduk. İnsanlar, sokaklar, evler, renkler, uzaktan "bahar gibi" gözüken birtakım dalgametreler".

Hayata baka baka anasının gözü olmuştuk. Pişmiştik. Bu işin kitabını yazabilirdik.

Her kapı açılışında kenarda, sınırda, marjda olmanın ser-seri, düştü düşecek, sürüden atıldı atılacak heyecanını yaşıyorduk. Bununla sarhoş oluyor, başdönmelerine düşüyorduk. Kafamız "iyi" oluyordu. Bizzat kendimiz "bahar" haline geliyorduk. Kapının ağzında içimiz arsızca filizlenip duruyordu. Bu daha da iyiydi. Tazelenip yola devam ediyorduk. Heyecan hiç dinmiyordu. Macera sürüyordu. Serüven bitmiyordu...

Tabii otobüsten de inmedik...

(Durakları mı kaçırdık? Bu durakları kaçırma mevzuu da derin bir mevzu. Belki de kapıda durmayı becermiş ve buna alışmıştık. Ya da o kadar keriz değildik abi ya!)

Nereye nasıl basacağımızı kestiriyorduk. Öyle kolay değildi yani. Dışarıdan görüldüğü kadar kolay değildi. Kaçı öyle sallapati atlayıp, otomatik kapıya ve de altımızdan hızla akan asfalta çarpıp, dağılıp gitmişti. Kaç kişi!

Öyle elimizi uzatıp tutamadığımız, elimizi tutar da bizi aşağıya çeker diye içten içe korktuğumuz kaç kişi çekti gitti. Kolay değildi...

Burası Ortadoğu'ydu. Latin Amerika'ydı. Uçaktan denize atıyorlardı insanları diri diri. Kızların oralarını, delikanlıların çüklerini kesiyorlardı. Kokakola şişesine penis muamelesi yapıp kıklarını yırtıyorlardı insanların. Öyleydiler. Oradaydılar. Güçlü, hakim ve gizliyidiler. Dedelerimizin, babalarımızın ağzına sıçmışlardı. Onları akşamcı yapmışlardı, şair yapmışlardı, acemaşiran etmişlerdi. Büzük isterdi. Bizde büzük vardı. Ama büzüğü düzdürecek göz yoktu. Gözümüz açılmıştı. Gözümüz felfecir okuyordu. Yemezlerdi...

Kalbimizdeki ağrılar, beynimizde cınlayan yenilgilerin korusu, gerçekleşmemiş ütopyaalar kadar masum acılar, ütopyaaların da hıyarca olabileceğini görmenin nevrozu, bazı geceler gözlerimize dolup yalnızlığımızı asabi kılan "salya sümük" hicran. O hicran!

Ama hiçbirisi, bacak aramıza şehvetin yürümesini de engellemedi. Şehvetin. Hergele kobranın. O laf dinlemez fırlamanın, klitoris fallus'un. O şahsiyetin. Arzunun, çoğalmanın, "ahhyaaak" şeklinde Zagorlaşmanın fistiki yeşil tonlarındaydık. Yaşıyorduk. Hala yaşıyorduk. Kobralar ve kayıktaki kadınlar birbirini kesiyordu. Sanki ayakta düzüşeceklerdi. Kulaklarını çeksen geleceklerdi. Yani durumlar gittikçe kızışıyordu. E eşittir em ce kareydi. Nerede hareket orada bereketti. İşleyen demir ışıldardı.

İşıldıyorduk...

Tabiat validemiz bizi "işletiyordu". İyi işliyorduk. E, o zaman umut vardı işte!...

İşte ancak o zaman yarım bıraktığımız kitabın başından başlayabilirdik. (Başladık da. Başlamadık mı?)

Yalnız bunun adı artık ne aşk ne de inanç olacaktı. İnsan olup yeniden kekelemeye başlayacaktık. Bıraktığımız yerden kekelemeliydik...

O içli çocukluktan, o mahcup bilgelikten, o kaldırımları kızıla nam olsun diye boyayan ergenden, o şiirli ve aptal aşkıktan başlayabilirdik. Yeniden.

Böyle bir şansımız hep vardı, yeter ki umut olsun... Hem zaten biliyorduk, bizde "umut çok ama para yok"tu. Olsundu... Zamanı gelmişti. Zaten alem g.t olmuştu. Hiç kafamıza takmadan kekelemeliydik.

Evlerin içine, arabaların içine, ofislerin içine, bencil aşkların, naftalinli aşkların, kibirli aşkların içine gizlenmeden. Kapıları açarak. Sokaklara çıkarak. Caddelerde düşüp dizlerimizi kanatarak kekelemeliydik.

Bir gün konuşmaya başladığımızda (ki biraz geç kaldık) aşktan sözedebilirdik. Umut vardı...

Umut denemekten korkmamakta vardı. Denedik ve yenildik. Gene deneyebilir, gene yenilebilirdik. Mevzu değildi.

Ama artık bu çağda lacivert aşklar yoktu. Aşk reçetelerinin hepsi yalandı. Bunu biliyorduk. Aşk anneannelerimizin paspaslarında eskimişti. Şimdi bize yeni bir sözlük gerekiyordu.

O sözlük bende yoktu. Tü yap kitap fuarında hiç yoktu...

Vatan Yahut Ben...

Kalkın ey ehli vatan dediler kalktık, onlar oturdu biz ayakta kaldık!

Ne zaman vatan üzerine atılmış nutuklar duysam çocukluğuma ilişmiş bu tekerleme gelir aklıma.

(Bir de çimcik çimcik makarna.)

... onlar oturdu biz ayakta kaldık...

Saat kaçtı?

Vatanseverlik hezeyanlarının nerede "bir hiçliği" gizlediğini sezdim, hatırlamıyorum. Ama 10 Kasımlarda, 23 Nisanlarda ergen öncesi sesimle çığlık çığlık şiir okurken sıkılmaya başladım birden bu saçmalıktan.

İlkel şiirler, kaba duygu kışkırtmaları, bağırış çağırış, isterik zırlı zırlı ağlama durumları. Rutin bir iş yapmanın acelesiyle düzenlenen törenler. Törenlerde tören kuklaları...

Uygun adım yürüyüşler, sert bakışlı abazan müdürler, gösterişli kızlara takan isterik öğretmenler, tırnak kontrolleri, kıkırtı kıyafet azapları, omuz çantası kullananlara potansiyel terörist muameleleri, saçlarımız kısa gözüksün diye sürdüğümüz kötü jölelerden sinüzit oluşumuz...

Devlet okullarının o çürütücü, yaratıcılığı yokedicî beyin yoksulluğunda soğuk koridorlara, sidikli tuvaletlere karşı haykırılan vatanseverlik:

Ne mutîu Türküm diyene!

Saçları kestirmek, kravatları sıkmak, hazırolda beklemek, kurbağanın iç organlarını ezberlemek üzerine kurulan bu iç karartıcı okullarda özgürlüğe ve yaratıcılığa yer yoktu. Zaten

Türktük, disiplinli doğruduk, eğitim despotları için çalışırdık. Eh, o zaman mesele yoktu:

Heil Müdür Bey!

Öğrenci değil askerdik sanki. Her Türk asker doğardı. Asker milletin devleti küçücük çocukları da birer nefer olarak yetiştiriyordu. Yani öldürme "sanatı"nın disipliniyle. Onun için de ne o zaman ne de daha sonra çoğumuz şöyle ağız dolusu gülemedik, konuşmadık, düşüncelerimizi bağımsız bir cesaretle açıklayamadık. Paslı, eğik vida-bireyler olarak suratımızı düşen biri parça oldu. Neşesiz ve şiddet dolu...

Önce vatan!

Önce askerlik, önce boyun eğiş, önce eller önde, boyun sağa yatmış evet efendimler, önce disiplin, önce emir dinlemek, önce emir komuta, önce kafamıza inen cetvel, cop, tokat, söz, bakış...

Önce vatan!

Vatanseverlik çocukluğumuzu presleyen eğitim sisteminin, gençliğimizi dumura uğratan baskı dolu hayatın adı mıydı?

Erkekleri vahşileştiren, kadınları kişiliksizleştiren üniformalı gelenek ve göreneklerin, çocuğunu, karısını savaş şiddetiyle döven babaların, ahlak faşizmiyle küçük çocuklara yöneltilen cinsel açlığın, ikiyüzlüce gizlenmiş eşcinselliğin adı mıydı bu vatanseverlik?

Çünkü oyun oynadığımız sokaklar, anneannemin Cumhuriyet Bayramı'nda sandıktan çıkarıp ütöleyerek astığı bayrak, duvardaki atın yanında yine anneannemin kamçısının at şikinden yapıldığını söylediği kalpaklı adam, Ramazan'da dolaşan 30 cami, ermişler, çilehaneler, Necla Abla, Şevval Hanım, Havva Teyze, Bakkal Dimo, Çırak Yani, Tiyatoracı Sohtorik, Mayk, Ak-saray Çukurpazar, Bulvar Sineması, Samatya, Yenikapı, Ataköy plajında kabindeki delikten röntgenlediğim kızlar, okul kitaplarından kovalanmış şiirler, öyküler, masallar, çizgi romanlar, çizgi filmler, Türkan Şoray'lı, Filiz Akın'lı, Önder Somer'li, Hüseyin Baradan çekil aradanlı, Sadri Alışık'lı filmler, kovboyar ve Kızıl-derililer ve Tarkan ve Karaoğlan, yazlık sinemalar, Dustin Hoff-

man, Jack Nicholson, dondurma, Türkçe sözlü hafif müzik, evdeki sandıkta keşfettiğim *Marko Paşa*, *Akbaba*, sonra *Gırgır*, *Salata* dergisi, *Hayat* ve *Hey*, sevdiğim, bana değen ne varsa vatandı işte. Anneannemin savaş anıları, Selanik'ten bütün Anadolu'yu dolaşarak İstanbul'a uzanan yol öyküleri filandı vatan.

Erken ölümü Çanakkale Savaşı'ndan değil de böbrek taşından olan dedem için gölgeli odalarda söylenen "Bura Yemen'dir suyu cemendir giden dönmüyor acep nedendir" türküsüydü vatan.

Yattığım çimen, kızları öptüğüm orman, sokakta öpüştüğüm için ancak rüşvetle elinden kurtulabildiğim bekçi, girdiğim deniz, sabaha uyandıran Ege, yıldıza patlayan bozkır gecesi, adalardan Marmara, terleyen asfalt, eski evler, yeni gökdelenler, rakı, cızbız köfte, patlıcan salatası, hünkar beğendi. Bütün bunlara bağlıydım. Bütün bunlarla büyüyordum. Vatan buydu. Bunu seviyordum...

Bana şişman, nemrut suratlı böceklerin sıkıcı nutuklarıyla yutturmaya çalıştıkları vatani değil...

Önce vatan.

Kendi küçük çıkarlarını, devletten geçinen asalaklıklarını, mafyaya içgüveysi girmiş milliyetçiliklerini, ekonomiye sarmalanmış militarist KİT'lerini, tüm ülkenin gelirine yaslanan sahte kapitalizmlerini vatan diye yutturma girişimlerinden öyle bir öğrendim ki.

Küçük yaşta iskanyar oldum. Asi oldum...

Hippie'leri çok sevdim önce. Çünkü gerdanı kravatlılar onlardan nefret ediyordu, gazeteler öyle yazıyordu. O zaman *hippie*'ler haklıydı!

Yaz tatillerinde saçlarımı uzattım, nadir sakallarımı Soljenitsin usulü şeyettirdim. (Çünkü bıyıklarım bir rezaletti.) Yamalı blucinler, askılar, kalın kemerler, postallar giydim. Bazen de sandaletler.

Sonunda dönemin isyan dalgası sosyalizmle tanıştım. Devrimle... Devrimciler de angut lise müdürlerine karşıydı. O zaman onlar da iyiydi!

Sonra sosyalistlerin vatanseverlik nutukları başladı. Yurtse-

verilkti adı ama mevzu aynıydı. Bu kez, büyük Rus milliyetçisi Stalin'in izindeydik. Bu kez vatan, sosyalist vatandı.

Önce sosyalist vatan!

"Ne mutlu"lar bitip tükenmek bilmiyordu...

Kütüfafa müdürlere göre sosyalistler vatan hainiydi. Sosyalistlere göreyse yöneticiler vatani emperyalizme satmış vatan hainleri.

Bu noktada, "vatanın gerçek sahipleri kimlerdir" şeklindeki sonsuz tartışmanın tam içine düşüverdim. Oysa bu benim çocukluk kabusumdu.

Kabus bu defa hayatıma sol taraftan girdi. Ergenliğimin adrenalin dolu yıllarını kinle kuşattı. İçimi kararttı.

Karanlıktan bir deniz kıyısına düşerek yırttım.

Ege'nin mavisinden, sıcakın yardımıyla o büyük denize düştüm.

Sınırsızlık, sınırsız bir dünya, büyük insanlık, o insanlığın ortak kültürü, dünya vatandaşlığının denizi.

Yüzme bilmiyordum. Boğulmamak için öğrendim...

Cuntacı solculardan nefret ettim. O zamanın sözde sosyalist ülkelerini sildim geçtim. Cahilliğini solculuğa yamayan denizleri unuttum. İnsan düşüncesinin sonuçlarını anlamaya, devletçi olmayan bir solu tanımaya çalıştım.

Etraf darmadumandı. İyi şeyler kırıntıydı. Kırıntıları topladım. Zor oldu...

Ve bir sabah bir uyandım ki ben de vatan haini olmuşum!

Zaten başka bir yol yoktu:

"Bağırmayan taraf s.ktirsin gitsin"di!

Özgürlük, özgür düşünce, kabile halinde sürünen erken memeliler için bir tür delilikti.

Ya polis ya da Moskof uçağı. Ya liboş entel ya da işbirlikçi hain. Değişen bir şey yoktu.

İrkçi, milliyetçi, vatansever düzen iki yanda da aynıydı. Düzen varsa düzülen de vardı.

O sıralarda vatanın "en bi" sahipleri kılıçlarını uzatıp darbelerini yaptılar ve birbirini ısırp duran Stalinci sol vatanseverler dahil her türlü muhalefeti vatan hainliğiyle suçlayarak ülkeyi

kana boyadılar. Önlerine çıkan herkesi sakat bıraktılar...

1996'lara kadar sarkan sakatlıklarını da despot bir sistemle kökleştirdiler.

Cuntacılıklarını gerçek vatanseverlik diye tescil ettirdiler. Emir komuta dinlemeyen kim varsa tartışılmaz bir şekilde hain oldu. Kendi ihbarcı yazarlarını yarattılar. Televizyoncularını çıkardılar. Öyle güçlendiler ki farklı düşüneni ezmek milli bir spor haline geldi.

İnsan haklarını savunmak, Güneydoğu'daki savaşın bitmesini istemek, Rumları sevmek, Ermenilere küfretmemek, demokratik İslami bir toplum özlemek, anarşist, *rocker*, eşcinsel, solcu, çıplak, frik, özgürlüğünü isteyen kadın, *hippie*, liberal, cunta dışı olan kim varsa:

Vatan haini, vatan haini, vatan haini...

Yani işin çivisi çıktı.

İyi de oldu!

Vatan hainliğinin hiçbir anlamının olmadığı, içi boş bir yalan olduğu ortaya çıktı böylece. Zaten amaç sahici bir laf etmek değil, karanlıklarda bırakılmış sessiz çoğunluğun at gözlüğünün önüne yeni düşmanlar koymaktı...

Önce vatan.

Sıkıldım bu yalan dolu genel uyumdan ve bir gün "önce ben" diye fısıldadım kendi kulağıma.

Önce ben.

Ve o zaman, milliyetçiliği insanın, demokrasinin, özgürlüğün, bilginin, farklılığın önüne koyanların yalanından kurtuldum.

Kendim oldum!

Kendim olunca da ne ülkeyi sattım ne çakıлтаşı ticaretine soyundum. Zaten satmak-satmamak ikileminde düşünmek ancak bir satıcının beyin travması olabilirdi.

İktidar için popo atanların işiydi. Onların kabus dolu hayatıydı.

Benim değil.

İktidardan da, iktidarcıklardan da nefret ettim...

Şişme gururların dışına atladım. Çakıлтаşlarını sabah deniz

kıyılarında biriktirdim. Toprağı yağmurdan sonra kokladım. Ülkemin kadınlarındaki ateş sevdim. Türkçe'yi serpilen güzel bir çocuk gibi şefkatle oksadım. Geçmiş şimdi yaptım.

Tarih oldu.

Ben oldum.

Kendimi bildim, ahlakımı ve ideallerimi bireyselleştirdim. Kolay olmadı.

Gelecek üzerine kurduğumuz ütopyaları şimdi yapmak, bugün yapmak, birey olmak; solcuların angut kesiminin anladığı gibi kısıktırılmış özel mülkiyet, sermaye birikimine yalakalık, bencillik psikozu, vahşi rekabet tapınması demek değildi.

Böyle olmak zorunda hiç değildi...

Aksine, değişimi, kendini sürekli aşmayı, varlığı içimizdeki dehlizlerde yeniden yaratmayı, hayati bir sanat eseri gibi aramayı, içli bir devrim olmayı başarabilirdi insan.

Böyle bir şans vardı. Böyle bir şans için herşeye değerdı.

Devrim olmak.

Bir devrim olarak esmek, bir devrim gibi yaşamak demekti. Eleştirinin hınzır kahkahasını öğrenmek demekti.

Aşan ve aşılın bir kahkaha olarak esip geçmek demekti. Önemli olmamak demekti.

Bir molotof kokteyli kadar önemsiz olmak demekti...

"Önce vatan"ın karşısındaki önemsiz olanı seçtim. Kendimi seçtim.

Sersem paradigmayı yıkan önemsizlerle hülyalı bir dünyaya girdim. Okurken, seyrederken, yazarken ve de gezerken yalnız olmadığımı gördüm.

Az olduğumu(zu) bildim.

Bundan gerinmedim de erinmedim de.

Sınırlarımı çizmek sınırları anlamsızlaştırdı. Ötekileri, yabancıları önemsedim. Onları sihirli hayatlar olarak anladım. Hayatlarına saygı duydum. Anlamak denen şeyin uzlaşmak denen şeyle hiç alakası olmadığını idrak ettim.

İyi hissettim.

Vatan yahut ben.

Vatan, toprak ya da ülke.

Ülke?

Küçükken, küçücükken. Aklım bilgiye açılırken. Çok açıldı diye, bilmem! Bir gün çatısında güvercinler yaşayan çok güneşli evimin bahçe duvarına "Hainlerden hesap soracağız" diye yazmışlardı. Gece yazmışlardı. Gizlenerek.

Zor ve tehlikeli yıllardı. Sabah alıp elime boya fırçasını o tehdidin üzerine "Yaşasın özgürlük" diye yazdım ben de.

Yaşasın özgürlük.

Küçüktüm, küçücüktüm. Sivilcelerim vardı. Özgürlüğe açtı bu ülke. Özgürlüğe açtık biz.

Ülke bizdik.

Ülke bendim.

Hepimiz bir ülkeydik. Keşfetmeye sabır ve cesaret gereken bir ülke.

Sabır öğrenilebilirdi. Cesarete gelince, o zaten vardı...

Kendimi sevdim. Rahatladım.

Vatan *ben* oldum.

Ben de *vatan*...

Can Dündar

Yağmurdan Sonra

Dünyanın küçük bir köye dönmesi efsanesi bana hep Bebek'te sahil kenarında poğaçalarına ve kurabiyelerine hayran olduğum pastanenin kapanıp, yerine bir Amerikan hamburgercisinin açılmasını hatırlatıyor. Yakın bir gelecekte dünyanın her köşesinde aynı marka kot giymiş insanların, aynı hamburgerleri yiyip, yanında aynı kolayı içeceklerini, çocukların aynı çizgi filmler ve aynı oyuncaklarla büyüyeceklerini ve bizim aynı şirketin bilmemizi istediği haberleri izleyip, görmemizi istemediği haberlerden bihaber olarak yaşayıp gideceğimizi düşünmek bana ürperti veriyor.

Bu "küçük köy"de insanlar CNN'den haber alıp, MTV ile dansederek; sadece kolayla hamburger yiyerek ve Aslan Kral'la ağlayıp, New York hayvanat bahçesinde doğuran pandayla sevinerek yaşayacaklarsa ben o köyün köylüsü olmak istemiyorum.

... Bebek'teki poğaçacıyı geri almak ve kavalımla özgürlük melodileri çalarak, "global köy"ü terketmek istiyorum.

Çiğdem Anat

Aklım Nereye Gidiyor Ellerim Nereye

Size "sonu nasıl bitecek acaba" sorusunu sorduran hikayelerden birini anlatmıyorum.

"Filmin sonunu anlatma" diyenler için değil bu kitap.

Tutkuyla sürüklenenler için.

İsterseniz hiç dokunmayın.

Pelerinlerinizi söküp atıp,
denge çubuğunuzu fırlatıp,
terkedebilirsiniz ip cambazlığını.

İşte tehlike bu...

Rüzgarın şapkası vardı,
gözlük de takardı,
hep aklına göre esti,
ama akılsız dendi...

Rüzgar mısınız,
değilseniz, nesiniz?

Aklınızla elleriniz
aynı yere mi uzanıyor?
Aklınız uzağa gidiyor,
elleriniz burada mı
duruyor?

NEDEN?